društvene obavijesti

Glasilo **HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE** u Švicarskoj
Br. 100, prosinac 2007.

100

prilog
HRVATSKI
SVJETSKI KONGRES

JUBILARNO IZDANJE, POVIJESNA POBJEDA, IZBORI

Piše: Osvin Gaupp

Zeitungsleser

Was so in der Welt geschiet
kann er in der Zeitung lesen:
ob der Präsident genesen,
ob der Nebel sich verzieht,
ob im Konflikt von Ost und West
ad interim ein Sieger ist.
Unglücksfälle und Verbrechen,
Eifersüchte, Messerstechen,
Spitzensportler, Starhomagen,
Hungersnöte, Reportagen...

Ohne grosse Kraft verbrauchend,
sehr bequem und pfeifenrauchend,
überhüpft er Zeil' um Zeile
bis zum Punkt der Langeweile,
schaut wie gewohnt auf seine Uhr -
von Weiterbildung keine Spur.
Das Druckwerk hat ihm bloss vertrieben,
die Stunde zwischen sechs und sieben,
Er wirft, erschafft von Wissensgier,
die Zeitung weg zum Altpapier.

Hanns von Rhein

Iako davno napisana, gornja humoristički satirička pjesma je i danas aktualna, i oslikava u mnogočemu dnevno novinarstvo. Mi, nasuprot tome, nastojimo *Društvenim obavijestima* dati nešto trajniji karakter. U tom nastojanju, dragi članovi i prijatelji HKZ-a, zajedno smo stigli do 100-tog jubilarnog broja, vi čitajući i podpomažući nas, a mi u redakciji trudeći se dokumentirati rad HKZ-a i poneku zanimljivost iz kulture, nauke, športa i društva. Polazeći od toga da našim čitateljima DO ne služe samo za *"ubijanje dosade od sata šest do sedam",* da u pamćenju ostaje nešto više *"od izobrazbe niti traga",* kao čitatelju novina u gornjoj pjesničkoj satiri, mi ćemo se i dalje truditi. I na ovom mjestu valja naglasiti, da samo pod gornjom predpostavkom naš trud ima smisla, jer za razliku od svih drugih novina, kojima je na kraju krajeva glavni cilj profit, mi koji radimo volonterski imamo sasvim drugu motivaciju. Na reminiscenciju starijima, koji rad Zajednice prate od početka, a na podstrek mlađima, vodimo vas u ovom jubilarnom broju još jednom tim putem od prvog do stotog broja DO-a (vidi članak *Daleki put od broja 1 do broja 100*). Taj put su, i na tom im treba zahvaliti, po mom sjećanju obilježili kao uređivači (titula urednika je uvedena 1991.) i autori: Zvonimir Čičić kao inicijator DO-a, Ivan Bičanić, Vladimir Boban, Gordan Grlić, Marijan Jakopović, Ljiljana Primorac, Mirjana Zoričić, Mate Ivanišević, Višnja Ptiček, dr. Aleksander Kršnjavi, Mirjana Magazin...

Ovaj uvodnik pišem i pod dojmom dva nedavna događaja: pobjeda hrvatske nogometne momčadi nad Engleskom u kvalifikacijama za europsko prvenstvo i izbori za Sabor u Hrvatskoj.

Pobjeda u srcu nogometne Engleske, novom Wembley stadionu u Londonu, sliči hrvatskim čudima koje sam opisao u uvodniku DO-a br. 92. Kako bih to bolje objasnio moram se prisjetiti razgovora sa prof. Zdravkom Tomcem neposredno prije te utakmice, a u vrijeme održavanja prethodnog kvalifikacijskog kola. Prof. Tomac boravio je kod nas povodom predstavljanja njegovih najnovijih knjiga u Švicarskoj u organizaciji HKZ-a, a došao je neposredno nakon povratka iz Kanade gdje je boravio među našim iseljenicima. Naravno da je razgovor skrenuo i na nogomet. Oboje smo se složili, obzirom na prljavu politiku usmjerenu protiv Hrvatske koju je Engleska provodila i provodi još uvijek, da bi nam bilo najdraže da se, pored Hrvatske, na europsko prvenstvo kvalificira Rusija umjesto Engleske. Kako se upravo igralo predzadnje kolo kvalifikacija, zagovarao sam stoga pobjedu Rusije nad Izraelom. Ali me je prof. Tomac podučio da bi prava lekcija za Engleze bila ona prema priviđenju u snu, koje je imao fra Norac iz Vancouvera i opisao mu prilikom njegovog posjeta Kanadi: Rusija će izgubiti protiv Izraela, i onda kad će Egleska biti uvjerena u svoju kvalifikaciju, mala Hrvatska će joj održati lekciju i izbaciti je. Uvjeren u svoje priviđenje, fra Norac je kupio avionsku kartu i ulaznicu za utakmicu da ne propusti to povijesno veselje.

Kao što sam smatrao iluzornim povratak Krajine u okrilje hrvatske države, tako sam smatrao iluzornim zamisao da, nakon što nam je sudjelovanje na europskom prvenstvu već bilo osigurano, naši momci mogu skupiti dovoljno volje i snage za pobjedu protiv visoko motivirane Engleske, u kojoj samo njihova zvijezda David Beckham više zarađuje nego cijela hrvatska momčad. Dogodilo se hrvatsko čudo, svaki drugi komentar je suvišan i tiho u sebi treba reći: ima Boga!

Mi Hrvati smo narod opozicije. Pored pozitivnih, negativna značajka prosječnog Hrvata je da sve kritizira i da se uvijek žali. Žalili se u Jugoslaviji, prikriveno iza zatvorenih vrata, samo su to u međuvremenu zaboravili, žale se i sada, otvoreno. Prema izvještavanjima u medijima i žalopojkama sindikalnih čelnika dobiva se dojam da većini hrvatskih građana prijeti smrt od gladi. Usprkos novim automobilima i kolonama koje idu na skijanje u Austriju i Italiju. A za sve je uvijek kriva vlada. Shodno tome mi Hrvati glasujemo uvijek protiv aktualne vlade. To se uglavnom dogodilo i ovaj puta. Sanaderu možemo mi u iseljeništvu, sa uglavnom osiguranom egzistencijom i senzibilni na nacionalni ponos, mnogo toga predbaciti (vidi uvodnik DO-a br. 96), ali što se gospodarskih rezultata tiče sve ostale stranke koje su sudjelovale u dosadašnjim vladama trebale bi se suzdržati od svake kritike. Ono što nam je šestorka pod Račanovom palicom pokazala bila je bezgranična gospodarska smušenost, koja se pokrivala starim komunističkim receptom: kreditima. Sanader je uspio zaustaviti rast inozemnog zaduženja države (za privatna zaduženja nije on odgovoran), smanjiti nezaposlenost i povećati proizvodnju. Ako i zanemarimo dugoročne posljedice moguće SDP-ove vlade na koje je upozorio nekadašnji SDP-ovac, prof. Zdravko Tomac (vidi članak "Mora se reći dosta"), a on nekadašnje stranačke kolege najbolje pozna (da je ustvari Milanović predsjednički kandidat, a ne Jurčić, izjavio je u Švicarskoj prije izbora), i ako uzmemo u obzir da je Hrvatu u Hrvatskoj ipak najvažniji vlastiti džep, moglo bi se očekivati da glasuje prema poznatom športskom principu: *never change the winning team* (nikad ne mijenjaj pobjedničku momčad), te da dadne Sanaderu slobodu kreiranja unutarnje i vanjske politike bez ograničenja koalicijskih partnera iz redova manjinskih predstavnika. Ali, Hrvati su narod opozicije, nisu dali punu podršku Sanaderu i u ovom trenutku nije jasno tko će sastaviti vladu. Zato je jasno tko će diktirati vanjsku i unutarnju politiku: male stranke i predstavnici manjina. Koji paradoks i perverzija demokracije, manje od stotine Roma i 300-tinjak Madžara mogu odlučivati o sastavu vlade zahvaljujući potpuno nedemokratskoj privilegiji manjina na njihove saborske predstavnike. U toj mjeri nema je niti jedna demokratska zemlja, dok većina čak nema ni pojam manjine, primjerice Švicarska. O legitimnosti manjinskih predstavnika nitko ne diskutira, ali pravo hrvatskih državljana koji žive izvan Hrvatske na sudjelovanje u izborima dovodi se u pitanje. Iako je to pravo zagarantirano u većini demokratskih zemalja (Švicarska, Austrija, SAD, Italija,....) i može se ostvariti pismenim putem. Za očekivati je, da će si srpska manjina svoju podršku novoj vladi, bilo kojoj, naplatiti daljnim privilegijama, kao primjerice dvostrukim glasačkim pravom: za predstavnike srpske manjine i za stranačke predstavnike.
Ali kako je rekao prvi Predsjednik: imamo Hrvatsku i kakva će biti ovisi o nama! ■

Prvi poetski prilog objavljen je u broju 6 DO od 28. veljače 1975. Bila je to pjesma "Moja domovina Gradišće" gradišćanskog Hrvata Franje Meršića.

Od broja 8, gotovo svaki broj donosi jedan ili više poetskih priloga. Za jubilarni 100-ti broj donosimo mali izbor poznatih pjesnika, ali i članova HKZ.

HRVATSKA

Jer Hrvatska nije zemlja, kamen, voda,
Hrvatska je riječ koju naučih od majke
I ono u riječi mnogo dublje od riječi;
I ono dublje s Hrvatskom me veže,
S Hrvatskom Hrvata,
S patnjama njinim,
Sa smijehom i nadom,
S ljudima me veže,
te ja kao Hrvat brat sam sviju ljudi,
I kud god idem sa mnom je Hrvatska!

Drago Ivanišević
DO br. 19, veljača 1979.

HRVATSKI JEZIK

U tebi sam vijek svoj proživio,
Drevni i lijepi jeziče Hrvata;
Rođen na morskom pragu tvojih vrata,
Polako sam te, uz trud, osvojio.

Povede ti me i gdje nisam bio.
Na vrhu gore i na kraju gata,
U kolibici, u kući od zlata
Svuda je meni glas tvoj žuborio.

Htio sam biti glazbalo na kome
Zvuče ko žice, mirišu ko cvijeće
Rojevi riječi u govoru tvome.

Pa, uzdignut nad zipkom i nad grobom,
Da u tebi dišem i da živim s tobom,
I onda kad me više biti neće.

Vladimir Nazor
DO br. 36, travanj 1985.

JUTROM U ŽENEVI DJEČAK HIMNU SVIRA

(Zrinku Babiću iz Ženeve)

U staklenom jutru dječak svira
Pomiču se prsti tipkama klavira
Najdraži nam zvuci prožimaju dušu
Daleko od kuće dječak himnu svira.

Jutro u Ženevi, dječak himnu svira
Lijepa naša domovino
Kako bolno i ponosno melodija dušu dira.

Hvala dijete, hvala mati, u Hrvatsku
Treba poć
Hvala vama u svijetu Hrvati
Hvala maloj ruci s klavira
Što sa srcem našu himnu svira.

Marija Suk
DO br. 78, ožujak 1997.

STARI ZAGREB

Vulice vuske i tužne
S kmicom v oblokih vsih
Zakaj ste meni tak drage,
Kaj mi tam korak tak tih?

V senci se stišćeju hiže,
Valjda je teško im stat,
Njim bi se štelo počinut
Njim bi se štelo vre spat.

Puno su videle toga,
Puno preteklo je let.
Stari poznanici su mrtvi
Stranjski je došel sad svet.

Dragutin Domjanić
DO br. 8, rujan 1975.

GRIČKI DIJALOG

Čuju, gospon, zakaj nečeju
Naši ludi bit za bana zdigani,
Zakaj naši novci drugom tečeju?
- Čkomi, Bara, nismo dost prefrigani!

Dragi gospon, naj mi rečeju,
Zakaj naši ludi jesu cigani,
Zakaj v Peštu našu zemlu vlećeju?
- Čkomi, Bara, čkomi, mi smo frigani!

A po nebu čudnim slovima
Oblacima jesen govori.
Teče veče tihim snovima.

Prestaše već stari, dobri govori.
U susjednoj kući samo viri kapica,
Gdje već spava Barica i japica.

Anton Gustav Matoš
DO br. 37, prosinac 1985.

PROŠTENJE U TUĐINI

Svih uzrasta, svake dobi
s raznih strana i država
skupio se narod silni
da - ko pređi - slavi Boga
i zajedno da obnovi
duh porijekla vlastitoga.

I gle: zemlja što bi tuđa
kao da njegova posta;
u mnoštvu sve brat do brata
Riječ domaća svud se čuje
Hrvat tu je uz Hrvata
svak svakome se raduje.
A kad usred Službe Riječi
crkvom prođe i riječ "Hrvat"
mnoga suza licem kanu
buran pljesak svud odjeknu:
sad konačno i Hrvati
slobodno si - ime reknu!

Marijan Karabin.
DO br. 55, srpanj 1991.

VRNITE SE

Otišli ste, ne vas briga
Kaj smo doma sami,
Ne pitate kaj bo zutra,
Kaj bo potlam z vami.

Kam bežite z svoje zemle,
Kaj vas z nje to tira?
Al penezi, al kaj drugo,
Kaj vam ne da mira?

Kaj ste slepi, ne vidite
Kam nas se to pela:
Rastepli si bote hiže,
Pusta bodo sela.

Kaj ste gluvi, ne čujete
Kak vas zovo deca,
Kak za vami plačo starci,
Mati - gruda jeca?

Kaj je narod neg živ mrtvec
Bez čeri, sinova,
A vas sakog do jenoga
Treba zemla ova.

Vrnite se na jognjišča
Da vam se ne vgasno,
Vrnite se vu to nešo
Domovino krasno.

Milan Krmpotić
DO br 20, rujan 1979.

VIENI, VEDI, RESTI

Ideš na kratko tražiti sebe
u dalek tuđi svijet,
ostavljaš grudu i drage svoje,
a bit će to zauvijek.

Prvi ti dani donose sumnju
u ovaj zemaljski raj,
ubrzo spoznaš da te trebaju
za veći svoj zalogaj.

Raditi treba pravo je tvoje
govore svaki dan,
a kad potražiš pravo svoje
pitaju gdje je tvoj stan.

Tako ti dani godine broje
i sijedih kosa splet,
pitaju unuci zašto si došao
u daleki tuđi svijet.

Dođoh na kratko rekoh vam djeco
da vidim tuđi raj,
a nisam ni slutio da će to biti
pravi pravcati kraj.

Gazili smo plitko po dubokoj vodi
a dno našli nismo,
ostade nam tuđa na raskrižju želja
k'o nekad davno započeto pismo.

Jozo Miro
DO br. 67, lipanj 1994.

IZDANA POŠTANSKA MARKA POVODOM

400 GODINA NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE

Preuzeto sa stranice Hrvatska pošta d.d.
Autor: dr. Sc. Josip Stipanov

Motiv: Pročelje stare i nove zgrade NSK
Autor:Vladimir Buzolić, naklada 200'000, datum izdanja 22.02.07.

Četiristoljetna povijest Nacionalne i sveučilišne knjižnice nije samo povijest te po mnogočemu jedinstvene nacionalne ustanove, kao hrama i riznice hrvatske pisane baštine, nego i dobrim dijelom oslikava i pokazuje širi povijesni okvir u kojem je nastala, djelovala i razvijala se njezina djelatnost.

Osnovana 1607. g. kao knjižnica isusovačkoga kolegija, odnosno knjižnica (prve) javne gimnazije u Zagrebu, nedugo nakon toga postaje knjižnicom (prve) više škole u Hrvatskoj, koja je 1669. g. poveljom cara Leopolda I. utemeljena pod nazivom Zagrebačka akademija. Ukinućem isusovačkog reda 1773. g., odnosno osnutkom Zagrebačke kraljevske akademije, kao više škole za pravo, filozofiju i teologiju, godine 1776. Nacionalna i sveučilišna knjižnica postaje knjižnicom Kraljevske akademije. Sljedeće godine obogaćena je velikim oporučnim darom zagrebačkoga kanonika i povjesničara Adama Baltazara Krčelića, koji traži da Knjižnica bude otvorena javnosti, što ona i službeno postaje četrdesetak godina kasnije. Darivanje knjiga i druge knjižnične građe jedno je od bitnih obilježja ove knjižnice kroz cijelu njezinu povijest. Spomenimo samo neke: Josip Sermage, grofica Eleonora Patačić, biskup Maksimilijan Vrhovec, ban Ivan Tomašić, Miroslav Krleža...

Osnutkom Sveučilišta u Zagrebu godine 1874., knjižnica svojim zadaćama, pa i nazivom postaje Sveučilišna knjižnica, a to je ime sačuvala i do danas. Valja pripomenuti da je Sveučilište u Zagrebu sve do početka 70-ih godina dvadesetog stoljeća bilo i jedino sveučilište u Hrvatskoj. Tako je ova knjižnica od svojeg osnutka bila i ostala knjižnicom najviše školske ustanove u Hrvatskoj. A upravo zahvaljujući značenju toga sveučilišta za cijelu Hrvatsku, ova je knjižnica s vremenom prerasla okvire zagrebačke Akademije i Sveučilišta, pa time i svoje prvotne zadaće, te postaje hrvatska nacionalna knjižnica. Tako već početkom 19. stoljeća, iako je Hrvatska tada u sastavu Austrijske Carevine, ova knjižnica počinje dobivati nacionalna obilježja, i to ponajprije odredbama o primanju obveznog primjerka (1816. i 1837.) te posebice u ozračju hrvatskoga narodnog preporoda, poznatog kao ilirski pokret, sredinom 19. stoljeća. Od tada, a osobito od druge polovine devetnaestog stoljeća i dalje kroz cijelo dvadeseto stoljeće sve više jača i razvija se njezina nacionalna zadaća, odnosno zadaća kao nacionalne knjižnice, koja tako postaje dominantna. No službeno se, dakako, uz naziv sveučilišna, tek sredinom 20. stoljeća definitivno počinje nazivati i nacionalnom knjižnicom.

U svoja četiri stoljeća Knjižnica je promijenila četiri zgrade, odnosno lokacije. Od osnutka pa sve do 1883. g. bila je smještena na Gornjem gradu, a od 1883. pa do 1913. g. djeluje u zgradi Sveučilišta. Godine 1913. Knjižnica seli u novu zgradu na današnjem Marulićevu trgu. Ta je zgrada prva u ovom dijelu Europe sagrađena za knjižnicu, a uz to je i jedna od najljepših secesijskih zgrada uopće. Prava ljepotica u koju su desetljećima, sve do 1996. g., dolazili, učili i proučavali brojni naraštaji hrvatskih studenata, profesora i znanstvenika te drugih poklonika pisane riječi. Mnogima, i u domovini i u inozemstvu, to je i danas jedno od nezaboravnih razdoblja u njihovu životu.

Danas, već jedanaestu godinu, Knjižnica djeluje u novoj zgradi, koja dominira tim predjelom Zagreba i na neki je način "dobrodošlica" svim putnicima koji s južne strane dolaze u središte grada. Valja svakako istaknuti da je najveći dio ove nove zgrade sagrađen i opremljen za vrijeme rata i agresije na Hrvatsku, što je zacijelo jedinstven primjer u povijesti izgradnje nacionalnih knjižnica. Kad se tomu pridoda podatak da je hrvatski narod dva puta u istom stoljeću, na njegovu početku i na njegovu kraju, sagradio novo zdanje za svoju središnju kulturnu ustanovu, onda to, među ostalim, posvjedočuje privrženost hrvatskog naroda ustanovi koja čuva njegovu pisanu baštinu, kao i to da je upravo kultura ponajvećma pridonijela očuvanju identiteta hrvatskog naroda, svim povijesnim kušnjama unatoč. Jer prvotna i neprenosiva zadaća nacionalne knjižnice jest upravo trajno prikupljanje, čuvanje i omogućavanje korištenja hrvatske pisane baštine, bez obzira na njezin medij, a to uključuje i suvremene digitalne medije. Po tome je ova knjižnica zapravo pamćenje hrvatskoga naroda, njegov "dnevnik", te iskazuje njegov nacionalni identitet i potvrđuje njegov povijesni kontinuitet.

Navodimo samo, primjera radi, nekoliko dragulja hrvatske pisane baštine: rukopis Vinodolskog zakona (kraj 13. st.) drugi po nastanku pravni dokument u slavenskim zemljama, hrvatski prvotisak, Misal iz 1483., pisan glagoljicom, Judita Marka Marulića, oca hrvatske književnosti, djela hrvatskih i europskih velikana misli (Franjo Petris, Matija Vlačić Ilirik, Ivan Lučić, Pavao Skalić, Marko Antun De Dominis, Faust Vrančić, Ruđer Bošković...), Razgovor ugodni naroda slovinskog Andrije Kačića Miošića, najčitanije hrvatsko književno djelo, Kraljski Dalmatin, prve novine na hrvatskom jeziku, Kratka osnova... Ljudevita Gaja, Smrt Smail-age Čengijića Ivana Mažuranića, djela Augusta Šenoe, Balade Petrice Kerempuha i ostala djela Miroslava Krleže, pjesme Tina Ujevića, djela Ranka Marinkovića... rukopisi najpoznatijih hrvatskih skladatelja, grafike i crteži hrvatskih grafičara te iznimno vrijedne zemljopisne karte. Kao posebnost navodimo knjižnicu Zrinski, jedne od najznamenitijih obitelji u cjelokupnoj hrvatskoj povijesti. A već gotovo dva stoljeća potpunost i cjelovitost hrvatske pisane riječi temelji se na obveznom primjerku. Hrvatsko pisano blago, hrvatska pisana baština koju čuva Nacionalna i sveučilišna knjižnica, pisana je, odnosno tiskana na sva tri pisma: latinici, glagoljici i hrvatskoj ćirilici (bosančici) te na sva tri jezika: hrvatskom, latinskom i staroslavenskom (hrvatske redakcije), kojima su se Hrvati kroz stoljeća, usporedo, služili kao svojim vlastitim pismom i svojim vlastitim jezikom.

Knjižnica je danas punopravna članica Europske knjižnice, koju zajednički grade europske nacionalne knjižnice i zacijelo predstavlja jedan od najvrednijih zajedničkih europskih projekata na području kulture i znanja. A u mrežu se povezuje i s ostalim hrvatskim knjižnicama. Tako korisnicima omogućuje dostupnost ne samo izvorima znanja koje ona čuva nego i drugim hrvatskim knjižnicama te knjižnicama ne samo u Europi nego i izvan nje. Tim više što je svakim danom sve manje potrebno fizički dolaziti u zgradu Knjižnice, jer danomice ima sve više informacija i izvora znanja, i u našoj i drugim knjižnicama, koji su dostupni i na daljinu – internetom – 24 sata na dan. Stoga se ni njezina prvotna funkcija kao nacionalne knjižnice, ni njezina funkcija kao sveučilišne knjižnice, ali ni ostale uloge koje ova knjižnica ima ne gube, nego se u novom informacijskom okruženju, novom informacijskom krajoliku te zahvaljujući novim tehnologijama i medijima ostvaruju na drukčiji način. Svakako brži, jednostavniji i potpuniji. No, unatoč svemu, brojni će i ubuduće svakodnevno dolaziti u našu nacionalnu knjižnicu, i zbog izvora informacija i znanja, ali i zbog brojnih događanja (izložbi, predavanja, predstavljanja, okruglih stolova, koncerata...) i osjećati se ugodno u ambijentu pod staklenim svodovima, u suigri kamena, metala i stakla, okružujući pogledom iz staklenog predvorja gotovo cijelu zgradu i ujedno uživajući u jedinstvenoj i prekrasnoj panorami Zagreba sa sljemenskim zaleđem, vedutom za pamćenje. I dalje će se osjećati kao u hramu i riznici znanja, ali i ljepote. Kultura je jedina koja trajno ostaje. A Nacionalna i sveučilišna knjižnica jedna je od potvrda toga! ■

IZLOŽBA

40. OBLJETNICA DONOŠENJA DEKLARACIJE O NAZIVU I POLOŽAJU HRVATSKOG KNJIŽEVNOG JEZIKA

Napisala Melita Matijević

U atriju Hrvatskog državnog arhiva 15. ožujka 2007. godine svečano je otvorena izložba u povodu 40. obljetnice donošenja Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika. Izložbu je otvorio mr. sc. Božo Biskupić, ministar kulture uz nazočnost uglednika iz javnog i kulturnog života te brojnih posjetitelja.

Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika objavljena je 17. ožujka 1967. godine u tjedniku Telegram. Tekst Deklaracije oblikovan je u Matici hrvatskoj te potpisan od mnogih hrvatskih znanstvenih i kulturnih ustanova i pojedinaca.

Načelo nacionalnog suvereniteta i potpune ravnopravnosti obuhvaća i pravo svakoga od naših naroda da čuva sve atribute svoga nacionalnog postojanja i da maksimalno razvija ne samo svoju privrednu, nego i kulturnu djelatnost. Među tim atributima presudno važnu ulogu ima vlastito nacionalno ime jezika kojim se hrvatski narod služi, jer je neotuđivo pravo svakoga naroda da svoj jezik naziva vlastitim imenom, bez obzira radi li se o filološkom fenomenu koji u obliku zasebne jezične varijante ili čak u cijelosti pripada i nekom drugom narodu. (citat iz Deklaracije)

Autorica izložbe, Marina Škalić, kroz stotinjak izvornih dokumenata političkih i republičkih vlasti, kao i tadašnjih društveno-političkih organizacija, kroz rasprave, zaključke i odluke zabilježene u službenim zapisnicima tih tijela, prati silovitu reakciju koja je uslijedila protiv Deklaracije, njenog duha i značenja tijekom ožujka i travnja 1967. godine na svim republičkim razinama. Stoga se pojava Deklaracije kao poticaja, ne samo na području jezika, nego i cjelovitog kulturnog, javnog i političkog života, može označiti kao stvarni početak Hrvatskog proljeća.

Izložbom je obuhvaćen i prvi put javnosti predstavljen dio izvornih dokumenata iz fondova Hrvatskoga državnoga arhiva većinom Centralnog komiteta Saveza komunista Hrvatske, Sabora SRH i Matice hrvatske. ■

320. OBLJETNICA

SV. JOSIP PROGLAŠEN ZAŠTITNIKOM HRVATSKE

Hrvatski je sabor 10. lipnja 1687. g. svetog Josipa proglasio zaštitnikom domovine, a prilikom obilježavanja 300. obljetnice (30.04.1987.), hrvatski su biskupi odlučili svečano proglasiti crkvu Svetog Josipa na Dubovcu u Karlovcu, Nacionalnim svetištem svetog Josipa. U njemu je ove godine, na dan 320. obljetnice, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio euharistijsko slavlje. U svojoj homiliji je rekao da je sv. Josip zaštitnik naše domovine, ali i Hrvatskoga sabora, te uputio poziv zastupnicima da budu svjesni svoje društvene odgovornosti, da uvijek rade po svojoj savjesti, da donose i podržavaju zakone nadahnute i utemeljene na vrednotama ljudske naravi, u skladu s duhovnom tradicijom hrvatskog naroda. ■

DIJELOVI IZ HOMILIJE KARDINALA BOZANIĆA U KARLOVCU, 9. LIPNJA 2007.

Sveti Josip je svetac o kojemu je malo zapisano. U Svetom pismu ne spominje se nijedna njegova riječ. O njemu je zapisana pohvala da bijaše muž pravedan i čestit (usp. Mt, 1,19).
Sveti Josip je bio Kristov skrbnik, zaručnik Bezgrešne Djevice Marije, čovjek koji je našem Gospodinu omogućio da na zemlji dobije pravo građanstva, osigurao mu je skrb i zaštitu neophodne svakom novorođenčetu, svakom djetetu i svakom čovjeku.

Obećanog Spasitelja, učio je prvim koracima i prvim riječima, učio ga je radu, odgovornosti i ljubavi. Pred ljudima, svojim suvremenicima, bio je njegov zakoniti otac i odgovoran za njega. Zato je sveti Josip svojom jednostavnošću blizak svim radnicima, osobito očevima obitelji, koji osjećaju težinu života i sve što je povezano s mukom svakodnevnog zarađivanja kruha u znoju lica svoga. Ipak, život svetog Josipa, nešto je posebno. Tom posebnošću on postaje oslonac svima koji se suočavaju sa životnim teškoćama, neizvjesnostima, neimaštinom. Poseban je za naš hrvatski narod koji je u svojoj povijesti kušao gorčinu progona, ubijanja, ratova i razaranja. Sveti Josip je često započinjao život iz ničega. Reklo bi se suvremenim rječnikom, bio na pozitivnoj nuli. Gradeći uvijek iznova, on vjeruje i ulijeva povjerenje.

09.06.2007 | IKA - 94769/6

BEDEM LJUBAVI 1991.

HRVATSKE MAJKE OPRAŠTAJU ALI NE ZABORAVLJAJU

Piše dr. sc. Inga Lisac
Preuzeto sa www.hrvati-amac.com

23.02.2007. u organizaciji Bedema ljubavi je u domu Hrvatske vojske „Zvonimir“ održana svečana priredba u čast palim hrvatskim braniteljima. Povod za svečanost bili su rođendani dviju majki, gđe. Kate Šoljić i gđe. Zorice Posarić, kao simbola majki koje su herojski podnijele i još uvijek podnose patnju za izgubljenim sinovima i kćerima, palih za obranu Hrvatske od agresije bivše JNA po naređenju njihovih generala. Herojski podnose i svoje sadašnje patnje kao posljedice teških događaja, koji su ostavili doživotna oštećenja njihova zdravlja. S njima su istovjetni branitelji-invalidi, koji su kao počasni gosti zauzimali prva mjesta u dvorani.

Prigodni program je sadržavao prikaz dvaju dokumentarnih filmova, jedan pod naslovom „Kata Šoljić“, autora Mladena Pavkovića, a drugi pod naslovom „Priča o zlatnom lančiću“ autora Miroslava Mikuljana. U programu je sudjelovala klapa „Sveti Juraj“- HRM. Voditeljica programa bila je gđa. Višnja Korbar, poznata interpretatorica kajkavske popjevke i zabavne glazbe. Nakon završenog programa organizatorice priredbe su pozvale na domjenak, a klapa „Sveti Juraj“ je decentno i prekrasno pratila cijelo naše druženje. ■

Poruka slavljenica:

Znajte i zapamtite da niti jedan od pripadnika srpske agresorske vojske, ubojica Bjelovarskih branitelja, niti ubojica Katinih četiriju sinova, branitelja Vukovara, počinitelja zločina o kojima smo vam sve ispričali, nisu do sada (2007. g.) pronađeni niti optuženi.

Znajte da je takovih žrtava na hrvatskoj strani bilo neusporedivo više nego na srpskoj strani, i da se taj broj ne želi objaviti. Tužno i zabrinjavajuće je takvo stanje. Počinitelji zločina nad Hrvatima, iako prepoznati od preživjelih žrtava i poznatog prebivališta, još uvijek nisu pozvani na odgovornost niti su optuženi.

RAZGOVOR S LJERKOM PAVIĆ, PREDSJEDNICOM BEDEMA LJUBAVI 1991.

U RH POSTOJE DVIJE VRSTE GRAĐANA, JEDNI KOJI SU DALI SVE ILI POKUŠALI DATI SVE I ONI KOJI SU ŽIVJELI KAO DA SE NIŠTA NE DOGAĐA.

Preneseno sa internet stranice
www.hrvati-amac.com

U petak, 23. veljače 2007. udruga Bedem ljubavi 1991., kojoj ste Vi predsjednica, organizirala je proslavu 85. rođendana svima dobro poznate gđe. Kate Šoljić i 66. rođendana gđe. Zorice Posarić. Zašto upravo tim dvijema ženama?

Kata Šoljić i Zorica Posarić stradalnice su Domovinskog rata i naše počasne članice. Bedem ljubavi je 1991. počeo organizirano tražiti puštanje hrvatskih sinova iz jugo-armije, no kako je ubrzo došlo do otvorene agresije na Hrvatsku, a u Zagreb se počele slijevati kolone stradalnika Domovinskog rata, paralelno smo se brinule i za te ljude. Tako smo prvo upoznale gospođu Katu Šoljić, prognanicu iz Vukovara. Gospođu Posarić smo upoznale 1993. nakon njenoga ranjavanja, kada je dovežena u Varaždinske toplice gdje su ležali najteži ranjenici Domovinskog rata. 1994. g. krenuli smo s obilježavanjem rođendana svih korisnika našeg humanitarnog rada, što radimo i danas.

Jesu li prikazani dokumentarni filmovi napravljeni upravo za tu prigodu ili se to slučajno poklopilo?

To se slučajno poklopilo. Film o Kati Šoljić nastao je na inicijativu gospodina Pavkovića, a onaj o Kusonjama napravila je HRT. Kako su obje gospođe rođene u veljači, u razmaku od samo 4 dana, bilo je logično da im priredimo zajedničko slavlje. Kada smo razmišljale o tome na koji način obilježiti ta dva rođendana, a u saznanju o snimljenim filmovima, rješenje se samo po sebi ponudilo. Važno je naglasiti poruku tih filmova, oni doduše govore konkretno o Kati i Zorici, ali prikazuju cijelu tragediju svih majki i svih masovnih grobnica. Priča je ista, samo su imena sinova različita. Posvuda je ista slika i ista tragedija.

Po čemu je film o masovnoj grobnici u Kusonjama dobio naslov „Zlatni lančić“?

Sin od Zorice Posarić nosio je oko vrata dva zlatna lančića. Jedan je dobio od svoje zaručnice, a drugi od roditelja. Kako su mladići bili mučeni, ubijeni i potom zakopani u masovnu grobnicu, roditelji su tražili znakove po kojima bi prepoznala svoju mrtvu djecu. Da se radi o njenom sinu, Zorica je raspoznala upravo po tim zlatnim lančićima.

Gospođa Posarić i sama je invalid domovinskog rata. Kako je došlo do njenog ranjavanja?

Masakar u Kusonjama dogodio se 8.9.1991. kada su naši branitelji iz Bjelovara tamo mučki ubijeni. Šest mjeseci poslije pronađena je masovna grobnica sa njihovim tijelima. U to vrijeme to je područje bilo pod kontrolom UNPROFOR-a. Dvije godine nakon masakra, točnije 8.9.1993. roditelji poubijanih branitelja, u organizaciji Zorice Posarić, odlučili su na kuću u kojoj su njihova djeca bila zarobljena i stravično mučena, položiti vjenac i napraviti komemoraciju. Bilo je to tada za sve te roditelje važnije od bilo čega drugoga. Dolazak delegacije roditelja u pratnji Hrvatske vojske, petero hrvatskih vojnika, bio je dogovoren s UNPROFOR-om, što je značilo da će to područje biti osigurano. Kada su roditelji prišli s vjencem do te kuće, odjednom je eksplodirala granata. Tri hrvatska vojnika su poginula, troje ljudi teško ranjeno, najteže je bila ranjena Zorica. Povrijeđena joj je kralježnica i od onda je u invalidskim kolicima.

Prikazani filmovi sigurno su ponovno otvorili stare rane. Kakva je bila reakcija pozvanih gostiju i tko je sve bio prisutan?

Prisutni su bili predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva kulture, Ministarstva obitelji i branitelja, gradonačelnik Zagreba, ured za branitelje grada Zagreba, predstavnici mnogih udruga proizašlih iz Domovinskog rata, udovice poginulih branitelja, roditelji ... Proslava se odvijala u kino dvorani ministarstva obrane RH i prostorijama u kojima naša udruga uvijek priređuje svoja obilježavanja. Na našim zajedničkim susretima uvijek su prisutne cijele obitelji naših branitelja. S obzirom na težinu filmova ovaj smo puta pozvali samo odrasle ljude, a ne i djecu naših branitelja. Bilo je oko 200 gostiju, a mnogi od njih su, tih sat vremena koliko je prikazivanje obaju filmova trajalo, plakali. Svejedno mislimo da bi trebali imati više takvih filmova i da bi se oni morali češće prikazivati.

Mogu li se ti dokumentarni filmovi kupiti kao DVD ili video?

Mislim da ne, ali mi koji surađujemo, imamo mogućnost prikazivanja filmova u našem programu rada. Naravno uvijek u dogovoru s autorima.

Jesu li slavljenice bile darivane i od koga?

Da, svakako. Cijela svečanost napravljena je podrškom donatora upravo za tu priliku, što je bio njihov rođendanski dar. Neki su donatori bili i osobno prisutni, primjerice gospodin Dragutin Knežević iz Njemačke koji je sve ove godine s nama. Drugi, koji nisu mogli prisustvovati svečanosti, poslali su čestitke koje smo onda javno pročitali, kao primjerice onu od gospođe Gaupp iz ►

Zorica Posarić

Kata Šoljić

Švicarske koju ste i vi objavili na vašim stranicama. Gradonačelnik Zagreba, g. Bandić, također je darivao slavljenice. A mi, Bedem ljubavi 1991., darivale smo ne samo Zoricu i Katu, nego i sve majke stradalih u Kusonjama, zlatnim privjescima na kojima je bilo ugravirano ime poginulog sina, grad i godina pogubljenja.

Osvrnimo se nakratko na početke nastanka Vaše udruge. Majke protiv svemoćne JNA! Kako je došlo do organiziranja majki?

Početkom 1991. u jugo-armiji bilo je oko 15'000 hrvatskih mladića, u kolovozu iste godine još uvijek nekih 12'000. Kako se već početkom godine osjećala napetost, majke su počele s mirovnim incijativama, sakupljanjem potpisa za mir, kako jugo-armija ne bi s našim dečkima krenula na ulicu. To se ipak dogodilo u srpnju 1991. prvo u Sloveniji, pa je tamo poginulo nekoliko hrvatskih sinova. Majke koje su svoje sinove vidjele u tenkovima na slovenskim cestama bile su šokirane. To je bio početak organiziranih nastupa majki po svim gradovima. Počeli su se održavati mitinzi, govori, a sve samo s molbom, da im se vrate sinovi iz jugo-armije. Možda je to već tada mnogima izgledalo naivno, ali mi smo se nadale da će to uzdrmati jugo-armiju, da će možda doći i do njenoga rasula, međutim generali su to sve čvrsto držali u svojim rukama. Očito im svi ti vapaji nisu značili ništa, jer roditeljima su i dalje stizali telegrami iz jugovojske s obavijesti da im je sin poginuo na ratištu oko Vukovara. Činjenica da im je poginulo djete i to na hrvatskom tlu bila je za sve roditelje dvostruka muka i užas.

Kako je Zagreb, kao glavni grad, najbolje medicinski opremljen, počeli su stizati naši ranjeni branitelji. Spontano smo krenule u obilazak naših ranjenika. A onda su počele stizati i prve skupine prognanih, da bismo 9.11.91. dočekale i cijeli konvoj protjeranih iz Vukovara. Željele smo biti dobri domaćini svim stradalnicima, bez obzira da li se radilo o protjeranima ili ranjenima, željele smo biti uz njih u tim teškim trenutcima kada su bili daleko od svoje obitelji, htjele smo da osjete našu podršku. Počele smo im osmišljavati život u želji da se u Zagrebu dobro osjećaju u tim njihovim najtežim danima, kada ih je zadesila tako strašna sudbina.

Je li među djelatnicama Bedema ljubavi bilo i majki čiji su sinovi bili u jugo vojsci?

Bilo je, a one koje nisu bile osobno pogođene, željele su biti uz te majke i pomoći im u logistici i njihovoj borbi za sinove.

Početkom agresije na Hrvatsku nastale su mnogobrojne humanitarne udruge u Hrvatskoj i među Hrvatima u svijetu. Danas većina tih udruga više ne postoji ili samo na papiru. Vi ste još uvijek aktivni! Znači li to da za Vašim radom postoji potreba?

S obzirom da više nema prognanih, naš se rad sveo na brigu za ranjenike. U Hrvatskoj ima oko 520 100 %-tnih invalida prve kategorije. Kako se njihov život odvija uglavnom između kuće i bolnice, mi i dalje s njima kontaktiramo. Tokom godina uspostavljeno je vrlo blisko prijateljstvo, upoznale smo cijele njihove obitelji, dijelimo s njima sve njihove značajne događaje, vjenčanje, rođenje djeteta ili nažalost smrtni slučaj. Uvijek smo uz njih u njihovim obiteljima. Često smo se i same pitale da li za našim radom još uvijek postoji potreba. Odgovor smo dobile od samih naših štićenika. Jednom godišnje invalidi imaju u Varaždinskim toplicama svoj skup kada se svi sastanu radi zajedničkog druženja, uvijek početkom rujna. Prošle godine (2.9.2006.) na tom sam skupu kao predsjednica udruge primila njihovu prvu zlatnu plaketu. Razmišljajući što im reći tom prigodom, rekla sam upravo to da smo se sve te godine pitale da li to što radimo njima uopće treba, da im možda nismo naporne, možda dosadne, jer teško je procjeniti koliko to što radiš ima smisla za onoga za koga to radiš. I upravo dodjela zlatne plakete najhrabrijih naših sinova znak je da naš rad nije bio uzaludan niti suvišan. Mi smo jako sretne i ponosne na to da im naš rad toliko puno znači, da su nas tako lijepo nagradili. Prošle su godine, zbližile smo se s njima, postali smo velika obitelj. Nestalo je nelagode koja je postojala na početku, kada smo se u svakakvim situacijama zatekle u njihovim bolesničkim sobama i svašta vidjele. I provele najteže momente s njima. Puno znamo o njihovim intimnim momentima i privatnom životu karakterističnom za najteže invalidne osobe.

Odnos Hrvatske prema njenim braniteljima mogao bi biti i bolji. Umjesto da ih se nosi kao kap vode na dlanu, čini se kao da su joj oni postali teret. Nasuprot tome za Srbe se brine kao da su ugrožena vrsta. Vi sigurno iz prve ruke znate kako se s takvom situacijom nose naši branitelji, a kako to vi doživljavate koje znate za njihove probleme?

To je vrlo zanimljivo pitanje, pitanje o kojem svaki dan razmišljamo mi i svi oni koji su dali nešto za stvaranje Hrvatske. Ja to ovako vidim: u RH postoje dvije vrste građana, jedni koji su dali sve ili pokušali dati sve i oni koji su živjeli kao da se ništa ne događa. Na *Međunarodnoj konferenciju za utvrđivanje istine o ratnim zločinima i sukobima* koja se održala u Zagrebu početkom veljače, jedan gost iz Sarajeva, režiser ►

jednoga filma, je rekao da je snimio film upravo na tu temu. Gledao je susjeda koji je mirno živio pokraj njega, zatvorio se u čahuru i živio kao da se ništa oko njega nije događalo. On sam se pitao kako bi se netko tko nije direktno pogođen ratom trebao postaviti u toj situaciji i da on kao režiser smatra da se trebalo reagirati.

Mi u Bedemu ljubavi smo pokušale živjeti na taj način da sudjelujemo u životu stradalnika. Imale smo sreću da osobno nismo stradale. Nije stradao ni Zagreb (ako ne računamo ono malo granatiranja) jer nije bio unutar crte stvaranja Velike Srbije. No, to nas nije spriječilo u nastojanju da se uključimo u stvarnost stradalnika, nismo se izolirale kao da nas se rat i sve popratne pojave ne tiču. Teško je govoriti tko je kakav put trebao odabrati. To svak zna za sebe. Mi smo izabrale takav put i ne bi se mijenjale s onima koji su živjeli drugačije. Prijateljstvo i mogućnost da smo upoznale naše najsvjetlije sinove, to se s ničim ne može mjeriti. A ja znam da naši branitelji kažu, kada bi trebalo, išli bi ponovno istim putem. I mi s njima.

Spomenuli ste „Međunarodnu konferenciju za utvrđivanje istine o ratnim zločinima i sukobima“, znači da ste bili prisutni. Recite nam nešto više o tom događaju.

Bile smo prisutne na toj konferenciji, jer smatramo da se nijedna konferencija takve vrste ne može održati bez nazočnosti Bedema ljubavi s obzirom da smo bile prva udruga koja se osnovala u tim kritičnim danima za Hrvatsku. Kao majke, instiktivno smo tada osjećale da ako se rat 1991. ne zaustavi, odnosno ako taj kotač krene, da će biti velikog zla. Poslije je uzaludno bilo što govoriti, jer jedno zlo rađa drugo zlo i ništa se više nemože zaustaviti dok ne padne puno žrtava, što se na koncu i obistinilo. Dale smo svoj doprinos u toj konferenciji, koja je bila zamišljena tako da se iznesu situacije kakve su bile u Srbiji, BiH i Hrvatskoj. Trebalo se diskutirati unutar radnih grupa, no od toga se odstupillo, pa smo oba dana imali predavanja i nakon toga diskusije na temu i to iz različitih kutova gledanja. Govornici su bili mišljenja da smo svi jednako krivi, a mi znamo da to nije točno. Hrvati su se branili i to smo stalno naglašavale. Rekla sam da se mi nikada ne bi složile s time da naši sinovi idu u Srbiju i tamo siju granate, ubijaju ljude i ruše srpske gradove. Naši su sinovi branili svoj dom u svojoj zemlji. Kada netko upadne u tvoju kuću i počinje klati tebe i tvoju obitelj, tvoje dijete, ne možeš mu uzvratiti razgovorom i početi ga uvjeravati da nije dobro to što čini. Čovjek je prisiljen uzeti nož i braniti se. Čudim se da neki ne žele shvatiti da se ne može braniti drugačije nego onako kako si napadnut. I na toj sam konferenciji rekla da je lako bilo sjediti u Zagrebu u foteljama, a trebalo je pogledati slike iz Vukovara, i danas se treba sjetiti pjesme „Slobo šalji nam salate, bit će mesa klat ćemo Hrvate“. Trebalo je imati hrabrosti stati pred one spodobe koje su to pjevale.

Međutim, mi smo već 1991. vidjele da nailazimo na veliki otpor, da je klima za Hrvatsku loša i pitale smo se koliko će vremena još morati proći da svijet uvidi tko je bio agresor. Nedavno je Carla del Ponte izjavila da su Srbi jadni, jer ih se s podozrenjem gleda u Europi.

No, puno je sila 1991. bilo protiv nas, pa smo se uspjeli obraniti. Uspjeti ćemo i ovaj puta.

Simptomatično je da na takvim konferencijama riječ vode uglavnom neprijatelji istine o Hrvatskoj. Na popisu učesnika vidjeli smo imena Puhovskog, Pusića, Hedla, Pupovca, o Carli del Ponte da ni ne govorimo. Poznato je da je njihov doprinos smirivanju situacije prije eskalacije nasilja bio ravan nuli, ali danas su veliki mirotvorci. Imate li Vi nekih iskustava ili doživljaja s njima iz toga perioda?

O da, dapače. Jedan od govornika na konferenciji bio je i gospodin Pupovac. Čekala sam njegovo izlaganje, da mu postavim nekoliko pitanja i podsjetim ga na određene stvari. Trebao je biti treći, ali je rečeno da će govoriti prvi, jer da mu se jako žuri pa ne može ostati do kraja. Nakon što je održao svoj govor, izašla sam za njim van iz dvorane, zaustavila ga i rekla mu „Dobar dan, g. Pupovac, ja sam Ljerka Pavić, da li se Vi mene sjećate?“. Odgovor je bio: „Da gospođo Pavić, cijeli ću Vas život pamtiti, nikada Vas neću zaboraviti“. Stekla sam dojam da je namjerno otišao ranije kako se ne bi morao suočiti samnom. Kad sam se vratila u dvoranu i došla na red za raspravu, rekla sam da mi je žao da ovdje nema g. Pupovca, koji bi mogao potvrditi da sam ga 1991. godine od lipnja mjeseca pa sve do studenoga, svakodnevno nazivala i molila da ne raspršuje netrpeljivost i mržnju. A to je često radio kroz svoje nastupe u novinama izjavljujući da se „... sada ovo dogodilo nekom Srbinu u Zagrebu samo zato što je Srbin, pa se ono dogodilo nekom Srbinu tamo...“. Svakodnevno sam mu telefonirala i na fakultet i u stranku i kod kuće, gdje mi se često javljao i njegov otac. Pokušala sam mu skrenuti pažnju da takvo ponašanje ne vodi ničem dobrom i da se to neće dobro završiti, Hrvati su bili frustrirani jer su hrvatski gradovi padali jedan za drugim, a Hrvatska postajala sve manja. Zvala sam ga tako dugo dok mi nije zaprijetio ako ga još budem zvala, da će me prijaviti policiji zbog ometanje mira.

Rekla sam i da mi je žao što ovdje nema gospođe Gordane Grbić, koja je bila potpredsjednica u Račanovoj vladi i sjedila u Hrvatskom Saboru. Negdje u srpnju 1991. bila je objavljena vijest da su majke u Benkovcu napravile zbjeg u hotelu Astorija, jer da su se morale sakriti sa djecom zbog toga da ih Ustaše ne pokolju. Na tu vijest sam nazvala Gordanu Grbić i rekla joj da sam zgranuta tom viješću u koju ne mogu vjerovati, i predložila joj da nas dvije zajedno odemo u Benkovac i tu djecu dovedemo u Zagreb. Njoj kao Saborskoj zastupnici i poznatom borcu za srpska prava ne bi trebao biti problem kontaktirati srpsku stranu i organizirati da nas propuste do te djece, a ja da ću se pobrinuti da dobijem propusnicu od Hrvatske vojske. Tri smo dana vodile razgovore, a treći dan sam joj dala rok za odgovor do 21.00 sati. Rekla sam joj da sve što smo ova tri dana razgovarale imam snimljeno i ako mi ne odgovori, da će to doći u javnost. Oko 21 h ona se javlja da je kontaktirala *onu* stranu i da nam *oni* ne osiguravaju miran dolazak do Benkovca i neće nas propustiti. I što još reći?

Novine su prenijele izjavu g. Žarka Puhovskog upućene Bedemu ljubavi na spomenutoj konferenciji da ste „izvlačile sinove iz jedne vojske kako bi ih slale u drugu vojsku“ i „...zaustavile ste rat 1991. ali niste 1995.“ Hoćete li reagirati na tu drskost i lažnu objedu?

Gospodin Puhovski se doista ružno obrušio na Bedem ljubavi. Slavica Bilić, prva predsjednica Bedema ljubavi, napisala je otvoreno pismo u kojem traži njegovu ostavku u HHO. Sve je to prešućeno, a kako do danas nismo dobile ispriku prisiljene smo dignuti tužbu zbog klevete. Rekao je i slijedeće: „Izabrao bih Jugoslaviju bez rata, rađe nego Hrvatsku s ratom“, čime negira činjenicu da Hrvatska nije imala mogućnosti birati i da je na Hrvatsku izvršena agresija. Ne možemo to ignorirati!

Sa takvim iskustvom iza sebe, bilo bi zanimljivo, ali i potrebno, da sve to ovjekovječite u jednoj knjizi. Bavite li se tom mišlju?

Imamo veliku dokumentaciju i trebalo bi to napraviti, ali imamo puno obaveza i posla, pa to nikako ne možemo same napraviti. Tebale bi naći nekoga tko bi to napravio i objedinio sve zanimljive materijale. Ja se nadam da će se i to riješiti.

Za sve što radite potrebna su i novčana sredstva. Dobivate li pomoć od države?

Dobivamo nešto od države, nešto od donatora domaćih i onih iz inozemstva i time se uspjevamo održati. Sve članice rade volonterski, bez ikakve nadoknade, pa zato valjda i postojimo još uvijek, jer upravo nas taj humanitarni rad spaja.

Gospođo Pavić, zahvaljujemo na razgovoru i želimo Vama i svim ostalim djelatnicama Bedema ljubavi sve najbolje i puno snage da ustrajete u svom plemenitom radu za ljubav vaših štićenika. Pozdravite nam naše hrabre i drage branitelje.

Hvala i Vama što ste pokazali zanimanje za naš rad. Lijep pozdrav svim članovima Uredništva i čitateljima. ■

PISMO NAŠEG POVRATNIKA

AKTIVNO DJELOVANJE EKOLOŠKOG DRUŠTVA NOVI VINODOLSKI U BRIZI ZA PROSTOR I OKOLIŠ POSTIGLO VIDLJIVE REZULTATE

Štovano uredništvo,

nakon što su protekle točno tri godine od mog zadnjeg javljanja uredništvu sa prilogom o planiranoj trasi Jadransko-Jonske autoceste, ponovno Vam se obraćam sa zamolbom da i ovaj prilog objavite u jednom od narednih brojeva D.O. HKZ-e u Švicarskoj.

Kao što sam već u zadnjem javljanju spomenuo Ekološko društvo Novi Vinodolski osnovala je grupa ekološki osviještenih građana ovog lijepog povjesnog primorskog grada u listopadu mjesecu 2003. god.

Nakon početnih poteškoća u radu i aktivnostima novljanskih ekologa, koje su bile djelomično uvjetovane načinom razmišljanja u našim političkim strukturama, (odbijanje suradnje, nepovjerenje prema jednoj građanskoj udruzi, optuživanje za prikriveno političko djelovanje, blaćenje udruge u lokalnom tisku, itd., itd.), upravo zahvaljujući našem strpljenju, energiji i upornosti u ostvarivanju naših ciljeva, možemo danas s ponosom reći da smo u protekle tri godine ostvarili zavidne rezultate. Moramo pritom spomenuti da se odnos lokalne samouprave prema nama ekolozima, nakon prošlih lokalnih izbora od prije dvije godine, naglo promjenio i to u pozitivnom smislu, te smo uživajući punu potporu Gradskog poglavarstva i Turističkog ureda za naše aktivnosti dobili i određena financijska sredstva.

Sačinjavajući bilancu naših aktivnosti i rezultata možemo ustvrditi da smo uspjeli u našim nastojanjima da se tzv. famozna varijanta br. 3 trase spomenute autoceste izmjesti iz rubnih dijelova Novog Vinodolskog na razumnu udaljenost od grada od ca. 2,5 km, te je od strane resornog Ministarstva projekt vraćen projektantu na izmjenu.

Drugi veliki uspjeh kojega je vrijedno spomenuti, je uspješna sanacija i gašenje vatre na lokalnom odlagalištu otpada "Duplja", koje je tinjalo i dimilo punih tridesetak godina šireći nepodnošljiv smrad i zagađivalo cijelo gradsko područje. Tek nakon što je broj osoba sa poteškoćama respiratornog sustava na području grada naglo porastao, te nakon naših višekratnih upozorenja i pismenih prijava Ministarstvu zaštite okoliša akcija je pokrenuta, te je Grad Novi Vinodolski dobio 5,3 milijuna kuna nepovratnih sredstava od Državnog fonda za zaštitu okoliša u svrhu gašenja i konačne sanacije spomenutog odlagališta otpada. No nije se stalo samo na tome; u gradu je pokrenut tzv. Pilot-projekt koji za sada obuhvaća ulice: Kralja Zvonimira, Šenoinu i Zagrebačku ulicu, u sklopu kojega je svako kućanstvo dobilo posebno numerirane kontejnere uz određeni broj specijalno za tu namjenu proizvedenih i označenih plastičnih vreća uz nalog da se "na kućnom pragu" započne sa razdvajanjem korisnog "reciklažnog" otpada kao: papir, PET-boce, staklo, aluminijska ambalaža, itd., a rezultati su bolji nego što je i samo Gradsko komunalno poduzeće "Ivanj" očekivalo. K tome treba dodati i da je isto komunalno poduzeće na području cijelog gradskog prostora instaliralo 32 tzv. Eko-otoka, koji se sastoje od po četiri specijalno označena kontejnera za odlaganje papira, PET-ambalaže, staklene, te aluminijske ambalaže, kako bi se pružila mogućnost za odvajanje korisnog otpada i onim građanima koji nisu obuhvaćeni u ovoj fazi Pilot-projekta. Nije potrebno posebno naglašavati da su upravo turisti, kojih je već u ovo doba godine nemali broj u Novom Vinodolskom, posebno pozdravili ovaj čin postavljanja Eko-otoka, jer se kao ekološki osviješteni ljudi odgovorno ponašaju prema okolišu i kada su u stranoj zemlji. Napokon valja spomenuti da je naša ideja o osnivanju tzv. "Eko-patrola" kako u Poglavarstvu grada Novog Vinodolskog, tako i u Turističkom uredu grada naišla na puno razumijevanje, te smo sa ciljem realizacije te ideje dobili novčanu pomoć od Turističkog ureda.

Da pojasnim: Na stotinjak bijelih majca raznih veličina dali smo tiskati naš logo "EKO-NOVI" uz dodatni tekst "čuvajmo okoliš" na hrvatskom i engleskom jeziku, te smo dogovorili da tijekom proljetne i ljetne sezone po dvoje mlađih aktivista (raspoređenih u nekoliko grupa), odjevenih u spomenute majce dnevno obilazi sve plaže i parkove, kako bi već svojom nazočnošću, a po potrebi i verbalno upozoravali kupače i posjetitelje na održavanje reda i čistoće. Već nam je prošlogodišnja sezona pokazala da je ideja osnivanja "Eko-patrola" bila pun pogodak, jer su i turisti, kako domaći tako i strani, sa velikim simpatijama prihvatili nazočnost naših mladih aktivista u "Eko-patrolama".

No, sa do sada učinjenim naravno nismo u cijelosti zadovoljni, te nam kao i svake godine na kraju ljetne sezone predstoje akcije čišćenja plaža i podmorja, a u zajednici sa Turističkim uredom i ove godine organiziramo foto akciju najljepše uređenih vrtova, okućnica i cvjetnih balkona.

Na kraju ovog javljanja mogu ustvrditi kako su pozitivni pomaci, barem gledе očuvanja okoliša, mora i priobalja, te autohtonog bilja u našem gradu i okolici očiti, no za nas ekologe posla ima uvijek na pretek i biti će ga i u buduće. Stoga nastojimo i dalje usko surađivati sa susjednim gradovima i općinama nastojeći i njih motivirati u poduzimanju sličnih aktivnosti, kako bismo svi zajedno mogli što skorije biti ponosni na LIJEPU NAŠU, ULJUĐENU, CVJETNU I ČISTU DOMOVINU.

Vas cijenjeno uredništvo D.O. kao i sve članove HKZ-e i čitatelje D.O. najsrdačnije pozdravljam,

Ekološko društvo Novi Vinodolski
Ivan Kukalj

Mladi aktivisti Eko-patrole u akciji

NEKA PUTOPISNA I NACIONALNA PITANJA

VOLIŠ LI HRVATSKU?

Damir Borovčak, Vlastito izdanje 2007.
Piše Nevenka Nekić

Knjiga je tiskana povodom 320. obljetnice odluke Hrvatskoga Sabora od 9. i 10. lipnja 1687. godine: Sveti Josip, Krista Spasitelja vjerni branitelj, Djevice Bogorodice djevičanski zaručnik, za posebnog zaštitnika Kraljevine Hrvatske u Državnom saboru godine 1687. od redova i staleža jednoglasno je odabran.

Autor Damir Borovčak krenuo je od Prevlake i Palagruže do Iloka i zaustavljajući se u 25 hrvatskih naselja, opisao slikom i riječju ljepote i strahote počinjene u Lijepoj našoj. U poplavi mnoštva ovakvih dokumentarnih knjiga i ova će proći u javnim sredstvima informiranja nezamjetno, ne zbog mnoštva, već zbog otpora koji se uglavio u glavama voditelja novina, televizije i donekle radija. Survivali naše novije povijesti nanijeli su kao blatne naplavine klatež svih boja na čvorna mjesta, te se nakon 2000. godine više ne može naći gotovo ni jedan prijašnji urednik, a novi voždovi koji su promijenili čak imena i prezimena, zasjeli su na ta mjesta. Na djelu je kroatocid i detuđmanizacija, a nema Starčevića da vikne: Treba skidati krinke našim neprijateljima!

U Domovinskom ratu ubijeni pisci Baranjek, Matoušek, Glavašević, Milišić, Jurišić, redatelj Luka Skračić, glumac Fabijan Šovagović, koji je umro od žalosti nad požarima i krvavijom svoje Slavonije, i mnogi drugi koje ne spomenuh, ne mogu ustati i zgrabiti za guše svojim oštrim perima kobnoga kopta Kofija, jalovoga Japanca Akušija, lordovske prste raznih Stoltenberga, Ovena, Salvetnjaka Ešdaunića i tima sličnih činovnika i vinovnika, koji bildovski bildaju nad narodom, ništa ih ne smeta vlastito neznanje o ovim krajevima, potpuna nepismenost iz povijesti, zemljopisa, jer Sava za njih nikada nije ni postojala dok nisu stigli na njene obale, jureći u sigurnim crnim limuzinama s ugrađenim šampanjcem; jer ta Sava nije za njih bila FLUMEN PRINCIPALIS REGNI CROATIAE, niti smo mi bili Predziđe kršćanstva, a oni ga širili u kolonijama krvlju i mačem, zbog čega i danas mračni biljezi na licu crkve.

Ispunjeni kolonijalnim mentalitetom snažnih vladara svijeta, nikako da se naviknu na činjenicu izgubljenih pozicija i htijenja naroda da imaju svoje države, jezike i mitove. Kako su brzo zaboravili svoje grijehove prošlosti: npr. 6. veljače 1934. u Parizu ulični nemiri, demonstracije za Hitlera, protiv Židova, uzvici: Radije Hitler nego Blum! Ili 300 pobijenih mladića Arapa u Parizu tijekom rata u Alžiru, leševa pobacanih u Seinu koje se ni danas ni jedan novinar ne usuđuje spomenuti! Kako su brzo zaboravili svoje talijanske fašističke logore diljem Dalmacije, Istre, suradnju s osvjedočenim zločincima četnicima, strijeljanja po kolonijama, u Abesiniji… ili pak likvidaciju Indijanaca, pretvaranje crnaca u roblje. I dok smo mi u Hrvatskom državnom saboru imali jednoga Starčevića i Mažuranića, demokratske ideje i uljudbu, sipoji su strijeljali po Indiji zajedno s kulturnim Englezima Indijce. Sramotno je da se oglase (2000.?) i nazovu nas na svjetskom prvenstvu u nogometu „rektumom Europe“, nacističkom nacijom koja slijedi Hitlera i danas, itd., itd.

Ova knjiga upravo budi niz takvih i sličnih asocijacija. Borovčak obilazi Domovinu i u nizu partikula slaže mozaik kao ljubavnik jedine mu Ljepotice: boli ga vandalski odnos prema spomenicima koji su ne samo stariji od mnogih u tzv. demokratskom svijetu (Dioklecijanova palača, Dubrovnik, Poljički statut), razorena orlovska gnijezda naše velikaške gospode, otoci koji se nude na rasprodaji, lažni spomenici s hrvatskim žrtvama ispisanim na ćirilici, nedostatak putokaza za velika i značajna mjesta itd.. Borovčak obilazi grobišta diljem križnih puteva, spominje žrtve koje se prešućuju. Piše o Daksi, nevinim žrtvama. Dodajemo da se u već postojećoj literaturi mogu naći dokumenti koji svjedoče kako su 1937. godine, dakle davno prije rata, članovi KPJ sastavili popise budućih neprijatelja njihove ideologije koje će ubiti po dolasku na vlast. To su intelektualci, svećenstvo i istaknuti pripadnici HSS. Mnogi obrazovani ljudi ne znaju da je Ivan Goran Kovačić napisao Jamu davno prije rata, a povodom ubijanja u Senju i Sibinju. Senjske žrtve 9. svibnja 1937. bile su krvavi pir srpskih žandara nad pjevačima, omladini HSS koja je došla u Senj iz Gospića na proslavu HSS, kad su strijeljali po kamionu na kojem su bila 33 mlada života od kojih je sedam ostalo mrtvih, ostali ranjeni. (Vidi literaturu N. Bićanić!) Kad je Goran pokazao rukopis „JAME“ Tinu Ujeviću, ovaj je odgovorio: Nije to ništa, vidjet ćeš ti jame iza novoga rata!

Fenomen je potvrđen time da se već tijekom rata ubijalo po točno određenom redu u selima i gradovima, a Zagreb je bio posebno lovište. (Slučaj Tuškanac 56. Šumski rasadnik Pepeljarnik!) Komisija za istraživanje grobišta u Zagrebu objavila je popis preko 180 lokacija, ali na većini se ne može vršiti istraga. Dotacije za ekipu dr. Jurčevića čujem da su ukinute!

Borovčak se zaustavlja na otoku Braču i divi se ljepotama, arhitekturi zvonika, naselja, ulazi u poznatu Pustinju Blaca. Možda je mnogima nepoznato blago ovoga glagoljaškoga drevnoga samostana koji datira još iz 15. stoljeća. Samo jedna pojedinost: tu je bila svjetski poznata zvjezdarnica i poznati Zeisov teleskop. No, u Krležinoj Enciklopediji iz 1968. nema ni slova o tom lokalitetu. Ima selo Blaca u Srbiji.
Otkrivanje grobnica diljem Križnoga puta nikada ne će pokazati ukupnost žrtava. Za mnoge se ne zna, kriju njihove lokacije oni koji su još živi krvnici, ili njihovi potomci koji sada uživaju sinekure, vile i razne druge povlastice. Isto nam se dogodilo i u Domovinskom ratu – eno u Sotinu majke već 16 godina sjede i mole pred pločom sa slikama najmilijih, kraj njih prolaze komšije i šute. Tu i tamo se pronađe komad ruke, noge ili glava, urota šutnje jača je od svake savjesti.

Nitko ne želi čuti činjenicu da je u Jasenovcu bio logor smrti još tri godine iza rata. Pronađene su masovne grobnice s ostacima ženskih narodnih hrvatskih nošnji, djece. U nekim rubovima sukanja bili su slavonski dukati. Sve je to brzo zataškano i zabranjeno. Pripisano je NDH. Također nitko ne želi uzeti u obzir prvi popis stanovništva iza 2. rata – jedini narod koji je u FNRJ imao demografski minus bio je hrvatski!! (Ovdje ne računamo Židove!)

Pisac je dokumentirano donio mnoštvo drugih ili sličnih činjenica i potaknuo čitatelja da proputuje tu mračnu i lijepu geografiju Hrvatske. Ne će to učiniti HRT – ona već dugo ne postoji. Lustrirani su svi urednici da bi se metoda prebrojavanja krvnih zrnaca obrnula: suvišna je količina hrvatskih zrnaca marno odstranjena. Oni koji se, poput Zorana Pusića tuže na lustraciju sudaca 1990. godine, drsko zaboravljaju tko su bili ti suci od 1945. do početka devedesetih godina. Naravno, ne svi, ali veliki dio njih bio je u službi politike UDBE i KP. Presude su bile montirane za svakoga sumnjivoga političkog okrivljenika. Nazočila sam suđenju Marku Veselici, kad je po drugi puta suđen zbog intervjua u stranim novinama. Tada je sudac Hamilton ustao i nakon izricanja presude na 11 godina viknuo: Da se mene pita, dobio bi doživotnu!

Autor obilazi Hrvatsku i ne može izbjeći poetiku i esejistički ton iako se trudi ostati na razini objektivnoga ►

žurnalizma. Pisac je pokazao dobro poznavanje povijesti svakoga kutka gdje se našao i tako knjiga poučava te razvija ljubav za prošlost i sadašnjost. Bio je gost ljudi i njihovih života, a toplina koja je njemu darovana, sada je postala naša. Čitajući knjigu javljalju ti se stotine asocijacija i nameće se niz pitanja: kako nismo naučili iz prošloga iskustva dovoljno ni kao pojedinci, ni kao nacija. Mi opet idemo ANA BASIS, kao stari Grci koji su krenuli u Aziju, a svoj put u neizvjesno nazvali ANABAZA. Čini se danas da smo svi zajedno igračka u rukama demonskih sila, da smo pali na koljena, da ne možemo spoznati ISTINU, da ponovno živimo u LAŽI. Stari komunistički režim počivao je na dvjema osovinama – LAŽI I STRAHU. Otiske stopala toga režima na našim licima još nosimo, a kao da se ponavlja i tipologija kojom se u naraciji služe nove elite. Riječ ELITA znači biti bolji od nekog drugog. Jesu li ludost, naivnost, sluganstvo i beščašće glavna obilježja nove elite koja počiva na bogu mamonu, bogu novca?

Ja kao beznačajna jedinka ne želim biti dionikom ni laži ni straha, ne želim biti ni na jednom mjestu u Hrvatskoj ograđena žicom (slučaj s HRT!), da ne bih morala svjedočiti poput Solženjicina: u Staljinovom logoru stražar musliman viče poljskom logorašu da potpiše ono što od njega traže: Alah dajot položenie! Uvjeren je da je Alah postavio Staljina na vlast. Ali moj razum ne vjeruje u ljudsku nepogrješivost i nikakvo imanentno čovjekovo božanstvo ne može jamčiti moralnu vertikalu, ako se ne upire o Božje zakone. I o tome govori ova knjiga na posve dokumentaran način. Na mjestima tvrda, ili pak poetična, autor svojim specifičnim stilom nastoji spasiti ovom prozom djetinjstvo našega vjerovanja iz dana zanosa stvaranja slobodne Hrvatske, opravdati naše mrtve, naše uništene ljepote i vratiti vjeru u smisao Žrtve. Ona se slaže s davnom Mažuranićevom tvrdnjom: Vjerujem u prošlost, sadašnjost i budućnost hrvatskoga naroda! ■

Bili smo ugodno iznenađeni kada smo vidjeli da je g. Damir Borovčak u svojoj knjizi jedno cijelo poglavlje posvetio našoj akciji "Orgulje za Vukovar", čime je ovjekovječena u mediju koji je nama najdraži - knjizi! Hvala Damire!

Prenosimo dio iz odlomka knjige
Damira Borovčaka:
PONOS I TUGA KOJA VJEČNO TRAJE

ORGULJE U VUKOVARU

24. poglavlje, stranice 183 - 190

Ipak, manje je poznato kako desetak godina nakon rata i povratka prognanika na obale grada na Dunavu još ima domoljuba koji se nesebično skrbe za Vukovar. Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj započela je već prije godinu dana prikupljanje pomoći za darivanje orgulja Vukovaru. Bio je to velik pothvat s obzirom na skupocjeni glazbeni instrument, čiji prijevoz iz Švicarske do Vukovara, uz samu nabavu, nije ni jeftin, ni jednostavan, a za konačnu probu i ugađanje potreban je i vrstan stručnjak. Nabavu orgulja u Švicarskoj organizirali su maestro Ivan Matarić, poznati zagrebački orguljaš i predsjednik Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj te bračni par Dunja i Osvin Gaupp, također Zagrepčani, iz Züricha. Zato je poseban izazov bio nazočiti događaju doniranja orgulja gradu Vukovaru. Otkako sam doznao da će se to dogoditi 13. ožujka 2005., nekoliko mjeseci unaprijed zabilježio sam taj dan u svom rokovniku. Supruga i ja željeli smo svakako nazočiti tom svečanom darivanju orgulja Vukovaru. ....

Nedjelja 13. ožujka 2005. bio je poseban dan u Vukovaru. Franjevačka crkva sv. Filipa i Jakova, posve obnovljena izvana, sjajila se na zimskom jutarnjem suncu. Na svečanoj misi u 9 sati ujutro mnogo je svijeta. Svi su željeli sudjelovati u posebno najavljenu događaju - nakon više od 15 godina ponovno će se čuti zvuci orgulja u Vukovaru! Prostrana franjevačka crkva bila je puna ljudi .... Gvardijan vukovarski fra Zlatko Špehar predvodio je svetu misu, dok su se u pjevanju izmjenjivali Splitski liječnici pjevači i vukovarski ženski crkveni zbor. Za orguljama je bio maestro Ivan Matarić, jedan od najistaknutijih hrvatskih orguljaša, Zagrepčanin, koji je već više godina glavni orguljaš crkve Sv. Gallus - Triesen u Kneževini Liechtenstein. .... ■

Prvi orguljaški koncert nakon rata u Vukovaru predvodio je maestro Ivan Matarić

Volli li Hrvatsku? 184

SVJETSKO PRIZNANJE HRVATSKOJ POŠTI

Piše D. Gaupp

Poštanske marke, osim praktične vrijednosti, imaju povijesnu i umjetničku vrijednost, te ih mnogi ljudi strastveno sakupljaju i njima trguju.

U talijanskom gradu Legnagu (kraj Verone) već se 24 godine održava izbor najboljeg umjetničkog rješenja poštanske marke s religioznim motivom. Ove je godine, u konkurenciji iz cijeloga svijeta Hrvatskoj pošti dodijeljena posebna nagrada ocjenjivačkog suda za najbolju poštansku marku izdanu u svijetu u spomen na Papu Ivana Pavla II. Marku „1920. Karol Wojtyla – Papa Ivan Pavao II. – 2005", izradila je mlada zagrebačka slikarica, dizajnerica i ilustratorica dječjih knjiga, Sanja Rešček. Kao motiv je koristila je fotografiju Gabriela Bouysa iz France Pressea.

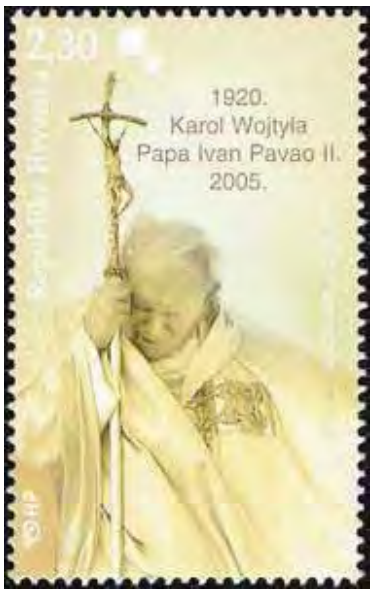

Pored dvije nagrade San Gabriele, poštanske marke u izdanju Hrvatske pošte osvojile su i dvije nagrade „Premio Internazionale d'Arte Filatelica". Ta nagrada je svojevrsni filatelistički „Oskar", a dodijeljen je Hrvatskoj pošti 2001. godine za marku pod nazivom „100. obljetnica Društva hrvatskih književnika (autor: Orsat Franković), i 2005. za prigodnu poštansku marku na temu gastronomije u seriji „Europa", pod nazivom „Kruh i vino" (autori: Orsat Franković i Ivan Vučić).

Jedan od uzvanika svečane dodjele u šali je rekao da treba razmisliti o izuzimanju maraka Hrvatske pošte iz konkurencije za buduća natjecanja, kako bi i drugi dobili šansu! ■

Velečasni **Zlatko Sudac** govori u filmu Jakova Sedlara HRVATSKA, LJUBAVI MOJA (koji je u prodaji od 6. travnja 2007.):

Ti ljudi..., nisu oni kakulirali s Bogom. Nitko od njih nije pitao. Oni su dali svoje živote. Možemo mi govoriti sada što god hoćemo, ali ja im se divim, svaka im čast!

Oni koji su tamo ostali, čak ni groba im se ne zna. Svaka im čast! I tada smo svi krunice oko vrata imali, palili smo svijeće na prozorima... Tada se nešto događalo u našim srcima!

A sad, kao da se sramimo biti Hrvati, kao da se sramimo ljubiti svoj narod! Čega se sramimo? Bit ću ponosan jer sam Hrvat, i u Americi kad govorim govorit ću na hrvatskom jeziku i neka prevađaju za Engleze!

HRVATSKA, LJUBAVI MOJA

Film Jakova Sedlara „Hrvatska, ljubavi moja“ trebao je premijerno biti prikazan u Kninu na dan Domivinske zahvalnosti 5. kolovoza 2007. godine. Zašto se to nije dogodilo? Sedlaru je bilo rečeno da je program pretrpan, ali tko je odlučio da upravo za ovaj film nema mjesta, to nije mogao saznati. „Kod nas je uvijek sve u neodređenom licu, narod ne kaže uzalud „ubilo ga”. No, znam da niti jedan predsjednik ni premijer ne može zaustaviti demokraciju ni mišljenje slobodnih ljudi, pa tako ne mogu zaustaviti ni film. On će se prikazati po cijeloj Hrvatskoj“, rekao je Sedlar.

Film nije rađen ni protiv koga, ne spominje se niti jedna stranka, ali želi pobuditi razmišljanje o Hrvatskoj kakva je danas. Glavna su tema hrvatski narod, branitelji i Franjo Tuđman.

Sedlar: „Poslat ću film svim televizijama, iako od 2000. godine niti jedna televizija nije prikazala moj film, a ići će i po dvoranama u Hrvatskoj. Svuda će ulaz biti besplatan, a umjesto ulaznice svatko će moći dobrovoljno dati prilog Zakladi za obranu Ante Gotovine. Želim da što veći broj ljudi vidi film, jer on ne izražava samo moj stav, već i stav mnogih ljudi koji ga se ne usude reći naglas.“ ■

NIN, NAJSTARIJI HRVATSKI KRALJEVSKI GRAD

OTKRIVEN SPOMENIK KNEZU BRANIMIRU

Priredila D. Gaupp

U spomen na prvo priznanje hrvatske države 879. godine od strane pape Ivana VIII, u hrvatskom kraljevskom gradu Ninu, u subotu 21. srpnja 2007. godine otkriven je spomenik knezu Branimiru. Svečanosti su prisustvovali Ninski gradonačelnik Emil Ćurko, zadarski nadbiskup Ivan Prenđa, generalni vikar Vojnog ordinarijata RH mons. Joško Šantić, predsjednik Hrvatskog Sabora Vladimir Šeks, nekoliko ministara i saborskih zastupnika.

Spomenik visok 4 metra podignut je u znak zahvalnosti veličini i doprinosu velikog hrvatskog vladara Branimira Ninu i Hrvatskoj, a u trenutku njegova otkrivanja oglasila su se zvona nekadašnje ninske katedrale sv. Anselma. Djelo je akademskog kipara Josipa Poljana, te "odiše moći i dostojanstvom kakva je bila potrebna čovjeku koji je u 9. stoljeću postavio prve temelje hrvatske države" rekao je Ćurko. Kip Branimira lijevan je u Ljevaonici umjetnina 'Ujević' u Zagrebu, a kameno postolje i knežev tron izradila je Kamenoklesarska radionica 'Krševan' iz Zadra.

U doba hrvatskih narodnih vladara 879. g. vojvoda Branimir vojnim je prevratom zbacio s vlasti kneza Zdeslava koji se politički i religiozno počeo okretati Bizantskom carstvu, što je izazvalo gnjev hrvatskog naroda. Papa Ivan VIII., potaknut odanošću Hrvata Katoličkoj crkvi i Rimu, novom hrvatskom vladaru Branimiru 7. lipnja 879. g. upućuje tri pisma u kojima daje blagoslov hrvatskoj državi i narodu. Prvo pismo upućuje knezu Branimiru, drugo ninskom biskupu Teodoziju, a treće svećenstvu i svekolikom hrvatskom puku. Branimir i ninski biskup Teodozije poslali su papi Ivanu VIII. pismo u kojem Stolici sv. Petra izražavaju odanost hrvatskog naroda. Na blagdan Uzašašća Gospodinova 879. g. papa Ivan VIII. slavio je misu za sav hrvatski narod uputivši blagoslov narodu, zemlji i vladaru, što je značilo njezino međunarodno priznanje. U to je doba neuobičajena pojava da papa blagoslivlja vladara koji je na prijestolje došao političko-vojnim prevratom. To dokazuje koliko je papi Ivanu VIII. bila važna privrženost hrvatskog naroda Katoličkoj crkvi i njemu kao Božjem namjesniku na zemlji. Tada je takav čin značio priznanje države i jedan je od ključnih trenutaka rađanja i stvaranja hrvatske državnosti. Tako dan 7. lipnja Nin slavi kao svoj Dan Grada, a Republika Hrvatska kao Dan hrvatske diplomacije, jer je na taj dan prvi put u povijesti priznata hrvatska država, čijim je središtem postao Nin.

Ćurko, gradonačelnik Nina: Današnji Nin, u kojem su se u ranosrednjovjekovnoj državi održavali Hrvatski sabori, zakoračio je u novo razdoblje, razvija se sa svim prirodnim resursima i blagodatima te voljom i znanjem ljudi. Nin zna kako ići dalje u budućnost, ponosan na svoju veliku prošlost i svjestan uspomene na važnu 879. godinu. Ponovno ju je oživio Domovinski rat ostvarivši želju za slobodnom i suverenom hrvatskom državom koju je nekad živio i knez Branimir. Nin je kolijevka hrvatske države i treba postati mjesto hodočašća hrvatskog naroda. ■

POZIV ČLANOVIMA URODIO PLODOM

PISMOHRANA HKZ

Piše D. Gaupp

Stipe Roščići Osvin Gaupp

Što nije zapisano, nije se ni dogodilo! Tako se kaže, jer samo ono što je zapisano, može se predati slijedećim generacijama. Zato se pišu knjige, slažu enciklopedije, grade nacionalne i druge knjižnice, a zahvalni izvor informacija su pismohrane.

Smjenom vodstva na izbornom Saboru HKZ 1999. godine mnoge su važne stvari – dijelovi pismohrane, veliki dio blagajničkih knjiga, svi do tada izdani brojevi Društvenih obavijesti i cjelokupna imovina - ostale kod pojedinaca, prijašnjih djelatinika. Zamolbe Upravnog i Nadzornog odbora da se sve to vrati, ostale su neodgovorene i neuslišene.

Zato smo se obratili članovima i prijateljima s molbom da nam se jave ako posjeduju bilo što u svezi Zajednice. Prije svega smo željeli kompletirali Društvene obavijesti, koje su bilježile sve godišnje skupštine i plesove, sve priredbe središnjice i ogranaka, i mnoga druga događanja u udruzi i izvan nje.

Nismo očekivali neki veliki odaziv, jer tko još ima mjesta za čuvanje starih papira? Zato smo više nego zadovoljni s onim što smo primili. Zahvaljujemo se svima koji su se potrudili pregledati svoj "papiro-bunker", kako reče jedan gospodin, i poslati nam sačuvane dokumente.

Posebno se zahvaljujemo gospodinu Stjepanu Roščiću, koji je Zajednici darivao sve što je imao. Kako je on jedan od osnivača Hrvatske kulturne zajednice, nije nas čudilo da je sačuvao prilično puno dokumenata. Slanje poštom nije došlo u obzir, ne samo zbog količine materijala, nego i zato što nam je g. Roščić želio puno toga ispričati. Jedno cijelo poslijepodne proveli smo u ugodnom društvu počasnog člana HKZ, a kući se vratili obogaćeni zanimljivim pričama i materijalima o Zajednici i njenim nekadašnjim aktivistima. ■

DRUŠTVENE OBAVIJESTI - POVIJEST HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE

DALEKI PUT OD BROJA 1 DO BROJA 100

Piše Dunja Gaupp

Društvene obavijesti sažeta su kronika društva, pa je valjalo prikupiti sve brojeve. Veliki dio smo moj suprug i ja kopirali u Hrvatskoj nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu, kopirali smo i one brojeve koje smo osobno sačuvali. Neke smo kopije mogli naknadno zamijeniti originalima koji su nam pristizali od članova i prijatelja nakon zamolbe da nam pomognu. Pismohrana Društvenih obavijesti konačno je kompletna! Prelistavanje starih brojeva činilo mi je pravo zadovoljtvo, jer sam se prisjećala davno zaboravljenih događaja. Neka od mojih zapažanja rado sam stavila na papir u nadi da će vas zanimati.

Kratki povijesni pregled Društvenih obavijesti

Dvije godine nakon osnivanja „Društva prijatelja Matice Hrvatske" došlo je do promjene imena u „Hrvatska kulturna zajednica" što je ujedno bio povod za izlazak prvih „Društvenih obavijesti" 11. rujna 1973. godine. O Skupštini od 16. lipnja 1973. piše slijedeće:

„Ima članova Društva, koji nažalost nisu bili nazočni na ovoj skupštini. Zato dajemo sažete glavne rezultate ove skupštine: Skupštini je prisustvovalo 54 člana Društva, predstavnici Jugosl. Konzulata i predstavnici Hrvatske katoličke misije. Prijedlog statuta, koji je izradio bivši upravni odbor, prihvaćen je u cjelini uz dopunu člana 4 i izmjenu člana 34, Statut je prihvaćen sa 40 glasova. Ime „Hrvatska kulturna zajednica" prihvaćeno je sa 40 glasova. Izabran je novi upravni odbor, koji se sada prema Statutu zove Glavni odbor".

Prvih 5 brojeva Društvenih obavijesti izlaze na samo jednoj A4 stranici. Od broja 6, koji je izašao 28.02.1975. do broja 18, sadržaj lista se proširuje i na poleđinu. Broj 19 od 28. veljače 1979. ima već 4 stranice. Povodom jubilarnog 10. rođendana Hrvatske kulturne zajednice izlazi i jubilarni broj Društvenih obavijesti broj 26 (16.06.1981.) sa podvostručenim brojem stranica (8) i tako sve do broja 32. Broj 33, pojačan za još 4 stranice, izašao je 20.12.1983. Trend povećanja broja stranica tu prestaje, i dalje varira od broja do broja, jednom više, drugi puta manje (vidi tabelu).

Sve do jubilarnog broja 26, DO su vrlo jednostavno dizajnirane, a onda dobivaju malo promijenjenu prvu stranicu, ukrašenu kopijom hrvatskog pletera (vidi sliku). Takve su sve do broja 70, koji uz lijevi okomiti pleter dobiva i horizontalni u gornjem dijelu naslovnice. Dizajn broja 79 (lipanj 1997.) ostaje manje više isti, nestaje horizontalni pleter, ali vanjske stranice po prvi puta dobivaju boju. Dizajn se mijenja sa brojem 87 (prosinac 1999.) i još jednom sa dvobrojem 93/94 (kolovoz 2003.). Od broja 96 (svibanj 2005.) list dobiva uz 4 vanjske stranice i 4 središnje stranice u boji. Ta je odluka donešena kako bi nagrađeni radovi djece Hrvatskih dopunskih škola bolje došli do izražaja.

DO broj	str.
1 – 5	1
6 – 18	2
19 – 26	4
26 – 32	8
33	12
34 – 41	8
42 – 45	12
46 – 47	8
48 – 49	12
50 – 51	16
52	8
53 – 55	12
56/57 – 61	16
62 - 84	24
85 - 86	28
87 - 90	24
91	36
92	32
93/94	48
95	32
96 - 99	36

Ovaj, jubilarni 100-ti broj je, kao što vidite cijeli u boji, ali nismo sigurni hoće li i budući brojevi biti takvi. Sve ovisi, kao i uvijek, o financijskim mogućnostima. ►

DRUŠTVENE OBAVIJESTI

DRUŠTVENE OBAVIJESTI

proslava

10. obljetnice

1971.- 1981.

DRUŠTVENE OBAVIJESTI

BROJ 20 - TRAVANJ 1995.

Što se tiče sadržaja, Društvene obavijesti na početku izvještavaju isključivo o radu udruge, te pozivaju na priredbe i zabave. No, već od broja 6 donose priloge iz hrvatske povijesti, pišu o raznim obljetnicama, donose pjesme poznatih hrvatskih književnika, prenose članke iz hrvatskih i švicarskih novina, itd.

Neke zanimljivosti iz pojedinih brojeva

2 (1974) - objavljen je „Poziv na godišnji bal (ples) HKZ“, a u broju 6 na „Hrvatski bal“, koji i danas nosi isto ime.
7 (1975) - traži se pomoć za rad u kuhinji prilikom organiziranja priredaba, a plaća se 10.- Fr. na sat.
13 (1977) - donosi izvještaj o nastupu folklorne grupe Movis-Croatia na Hrvatskom balu.
15 (1977) - Glavni odbor se žali na slabu posjećenost priredaba.
16 (1978) - poziv pjevačima za osnivanje zbora Hrvatske kulturne zajednice.
21 (1979) - Vjerovali ili ne, na naslovnici broja 21 (prosinac 1979.) DO nam žele „Sretnu novu godinu“ i na ćirilici.
22 (1980) - čitamo da je HKZ darivala 500.- Fr. NC Croatia za 10. godišnjicu njihovog djelovanja, da je prikupljena pomoć postradalima od potresa u Crnogorskom primorju, te da je zajedno s Klubom Jugoslavena u Badenu organizirala zajedničku proslavu Dana žena!
25 (1981) – HKZ ponovno široke ruke daruje 500.- Fr. Jugoslavenskoj dopunskoj školi, a NC Croatia dobiva još 250.- Fr.
26 (1981) – „U ime Matice iseljenika Hrvatske, naš estradni umjetnik Krunoslav Slabinac predao je HKZ-i na dar narodnu nošnju iz Baranje uz čestitku na dosadašnjem radu i uspjesima.“ Kod koga se danas nalazi ta nošnja?
28 (1982) – „Pitanje povišenja članarina je dobro pretreseno i uzeto za opravdano. Tako će ubuduće, umjesto dosadašnjih 20, članarina biti 30 Franaka. Članarina po jednoj obitelji iznosila bi ubuduće 40 Franaka“.
„Najteže trenutke u svom radu proživljavao je Glavni odbor, kad je iznio zahtjev o isključenju dvojice članova iz Zajednice. Zahtjev je od strane skupštinara temeljito raspravljen i donesena je konačna odluka o isključenju.“
31 (1983) – „Sa žaljenjem je primljeno do znanja da je pod jesen prošle godine prestao sa radom pjevački zbor Hrvatske kulturne zajednice“. Zbor je osnovan 1978. godine.
45 (1988) – „Ponekad se Glavni odbor suočava s prijedlozima i zahtjevima za koje misli da nisu stvarni ciljevi, da se ne uklapaju u cjelinu ili da nisu u skladu i duhu općeg mišljenja Zajednice. Na tim se prijedlozima često puta inzistira i bez nekog jačeg argumenta. Postavlja se pitanje da li su ti zahtjevi ili želje doista opravdani. Stoga je dobro da se svaki prijedlog, mišljenje ili neka promjena u društvu i, uopće, u javnom životu, promatra razborito i tumači pravilno. Tek kad smo uočili njihovo opće značenje, onda preispitajmo u kojoj mjeri to koristi Zajednici.“
47 (1989) – Prvi puta navedeno uredništvo: „Pododbor za kulturu i javnost voditi će Ivan Bičanić zajedno s uredničkim vijećem Društvenih obavijesti (Ivan Bičanić, Zvonimir Čičić, Vladimir Boban, Mate Ivanišević, Tihomir Nuić, Višnja Ptiček i Gordan Grlić)“.
Povećanjem Zajednice, povećavaju se problemi, o kojima otvoreno piše članak „Trošite se ljudi“ (vidi posebni prozor).
- Najava dolaska i predavanja dr. Franje Tuđmana 22. i 23. travnja 1989.
50 (1990) - Dijelovi iz uvodnika na naslovnici: „Pred nama je pedeseti, jubilarni broj Društvenih obavijesti, glasila jednog amaterskog društva u dijaspori. Njihov sadržaj je izraz duhovne, njihova oprema materijalne snage izdavača – Hrvatske kulturne zajednice. DO su, dakle, slika i zrcalo HKZ-e pred javnošću. One su uglavnom „proizvod“ slobodnog vremena, ponajviše noćnog rada nekolicine zaljubljenika u HKZ-u kao stjecišta susreta s izgubljenom domovinom. Radom na njima učimo se međusobno poštivati, uvažavati i izgrađivati odnos prema domovini; jer domovina je mjera našeg djelovanja! Ona je neumorni pokretač svih naših nastojanja, naših traženja, naših snova! Jedino nas je domovina mogla skupiti u HKZ-i, a zahvaljujući tome, i oko Društvenih obavijesti. Bez obzira na njihovu veličinu, na redovitost ili neredovitost njihova tiskanja, Društvene obavijesti imaju uvijek istu poruku: podržavanje veze s napuštenom domovinom i čuvanje nade u povratak!“
Do danas se nije ništa promijenilo!
51 (lipanj 1990) – Uvodnik Uredništva pod naslovom „Igranje demokracijom“ bio je početak otvorenog kritiziranja vlasti u Hrvatskoj, te je izazvao i prve negativne reakcije članova.
54 (1991) – izvještava o izletu HKZ na snijeg 17. veljače 91. u Unteribergu. Sa toga je takmičenja naša obitelj kući donijela dva pokala. Kćerka Melita za 2. mjesto u kategoriji „djevojke“, a suprug Osvin za 1. mjesto u kategoriji “jaki i hrabri”. Boje Hrvatske kulturne zajednice Osvin je zastupao od prvih takmičenja koja su tada (1976) organizirali Slovenci. Melita se prvi puta takmičila u veljači 1982. sa nepunih 7 godina i za HKZ izvozila 6. mjesto u skupini „otroci do vključno 11 let“.
55 (1991) – Posaborsko razmišljanje gospodina Drage Mišića daje naslutiti da su razmirice u HKZ postale ozbiljan problem. Evo ponešto od onoga što u tome članku možemo pročitati: „Ne želim vapiti za savršenom HKZ-om. Ne želim nikoga kritizirati, ali želim pozvati na razmišljanje. Ne želim nikoga suditi, ali želim onima, kojima je Zajednica na teret reći: Skinite taj teret sa sebe! ... Oh, kako bi želio, da smo mi Hrvati barem malo Židovi!. Teško je bilo gledati kako se zajedništvo ubija i nakon toga nevino peru ruke. ... Kome je teško, neka se ukloni i ne smeta, a oni koji to žele neka prionu zajedništvu, jer ono donosi samo radost i dobro.“
61 (1992) – Hrvatska dopunska škola dobila od HKZ početnu novčanu potporu u iznosu od 1'500.- Franaka.
63 (srpanj 1993) – Razmjeri nesuglasica unutar vodstva HKZ polako postaju vidljiva. „Čija je naša zajednica? Postaje li HKZ mjesto na kojem buka samozvanih „pračlanova“ guta sve boje i nijanse ljudskih glasova?! ... Rečenica Vlade Gotovca da je Matica hrvatska u vrijeme svog posljednjeg izopćenja djelovala kroz HKZ, mogla bi postati fatalnom po budućnost HKZ. Neki su je u svojoj revnosti očito razumijeli kao osobnu pohvalu i neprestalnim citiranjem je banalizirali – istovremeno misleći da se na taj način kite lovorikama kojima prikrivaju vlastitu neozbiljnost, neodgovornost, pa čak i infantilnost. ... „Prvoboračkи mentalitet“, po kojem je kao kod Jakova Blaževića jednom pobjedom osigurana cijela budućnost, nije naprosto sposoban prihvatiti spoznaju zapadne civilizacije o povijesnosti vremena“ – piše Tihomir Nuić, ‘friški’ član HKZ.
68 (1994) – HKZ dodjeljuje nagradu od 1'000.- Fr. klapi Nostalgija iz Zagreba na 27. Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu.
69 (1994) – Povodom 900. obljetnice grada Zagreba HKZ organizira koncert na kojem nastupa prof. Ivan Matarić koji na orguljama prati operne pjevače Blaženku Milić i Hrida Matića. ►

71 (1995) – Na naslovnoj stranici Uredništvo cinično piše o Hrvatskom svjetskom kongresu, krovnoj organizaciji Hrvata u iseljeništvu. Konflikti unutar udruge postaju sve ozbiljniji, svoj nemali doprinos tome dale su i Društvene obavijesti. Neumjesno kritični članci provociraju sve češće javljanje nezadovoljnih članova, dodatne konflikte, pa članovi pomalo napuštaju HKZ.

85 (prosinac 1998) – aktuelni predsjednik dr. Aleksander Kršnjavi u uvodniku, pod naslovom „U korist vlastite štete“, razotkriva što se događa iza kulisa. Piše o dvije grupacije ljudi unutar upravnih tijela društva i njihovim različitim interesima, koji se prelamaju preko leđa HKZ.

87 (prosinac 1999) – u članku „Quo Vadis Zajednico? Ili Hrvat protiv Hrvata“ donesen je kronološki pregled događaja od izbornog Sabora 21.03.1999 do 01.12.99. kada je tužba 17 članova zbog isključenja iz članstva proslijeđena na sud. Svi daljnji brojevi Društvenih obavijesti izvještavaju redovito o stanju u udruzi, o sudskim sporovima i donešenim presudama.

90 (2002) - Izvještaj 29. Sabor HKZ.
“Sabor je donio mnoge važne odluke, a jedna od njih je i zatvaranje ogranaka Baden-Zürich i Zürich-Winterthur. Posebno teškim prekršajima Sabor je ocijenio:

1. višegodišnje odbijanje suradnje sa Upravnim tijelima društva
2. višegodišnje propuštanje izrade i usvajanja blagajničkih izvještaja
3. oglušivanje na poziv Nadzornog odbora da mu se na kontrolu dostave blagajničke knjige, zapisnici sa godišnjih skupština i izvještaji o radu Odbora ogranaka
4. izdavanje ilegalnog glasila “Male društvene obavijesti” pod imenom Hrvatske kulturne zajednice, a u svrhu napada na legalno izabrana Upravna tijela društva
5. pozivanje članova na neplaćanje članarine i bojkotiranje Upravnih tijela

Nadopunjeni statuti konačno definiraju pitanje kako se postaje i pod kojim uvjetima članstvo prestaje. Više neće biti moguće da ljudi poput tužitelja Zajednice, više godina ne plate članarinu, ali svejedno zahtijevaju pravo glasa.
Jedna od značajnih odluka Sabora je pristup Hrvatskom svjetskom kongresu u Švicarskoj.”

91 (2002) - Naslovnica ukazuje na “Prilog: Hrvatski svjetski kongres”, u kojem čitatelji mogu doznati o aktivnostima HSK.

92 (2003) - na 30. jubilarnom Saboru HKZ za počasnog člana proglašen dr. Vlado Šimunović. HKZ započima akciju “Orgulje za Vukovar”.
Otvoreno pismo/apel HKZ da se povuku optužnice protiv hrvatskih generala Ademija, Gotovine i Bobetka poslano je na ICTY u Den Haag, vladi i predsjedniku HR, Hrvatskom helsinškom odboru, svim veleposlanstvima U RH i novinskim agencijama u HR i svijetu.

93/94 (2003) - Veličanstvenim koncertom “Hrvatska priča” HKZ je obilježila svoj 30. rođendan. Nastupili su Tamburaški orkestar radia i televizije Zagreb pod vodstvom dirigenta Siniše Leopolda, prvakinja opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu Mira Vlahović, tenor Hrid Matić i bariton Miroslav Živković. Kroz priredbu su vodile autorica projekta “Hrvatska priča” Lejdi Oreb i švicarska pjevačica i glumica Monica Amrein.

96 (svibanj 2005) – na naslovnici veliko „HKZ Pobijedila!“ Vrhovni sud Švicarske zaključio proces u korist HKZ. Presudom od 9. prosinca 2004. tužitelji su definitivno izgubili.
HKZ 2004. godine započima natječaj za najbolji likovni, literarni, poetski i glazbeni uradak među djecom Hrvatskih dopunskih škola, nagrađeni radovi objavljeni su broju 96.

99 (2006) - najava početka akcije “Pazi, ne gazi” - dječja igrališta bez mina. HSK izvještava o velikom uspjehu svog projekta “Hrvatske sportske igre”, koje su po prvi puta održane u Zadru 2006.

Urednici Društvenih obavijesti:
- 1973. - 1981. g. Zvonimir Čičić
- 1981. - 1991. uredničko vijeće
- 1991. - 1998. Mate Ivanišević
- 1998. - 1999. Iris Smokvina, v.d.
- 1999. - 2001. Mirjana Magazin
- 2001. - 2006. Osvin Gaupp
- 2006 Ljupko Perić
- 2007 Osvin Gaupp v.d.

*****

Iz mnoštva zanimljivog materijala izabrala sam jedan članak kojeg donosimo u cjelosti. Vjerujem da će vam se svidjeti „Nezaboravni junak iz Like“ (DO br. 29/1982.). Za mene je taj članak bio izvjesna prekretnica u odnosu prema Hrvatskoj kulturnoj zajednici čiji sam član postala 1973. udajom. Članak mi se toliko svidio da sam nakon toga svaki broj DO pažljivije čitala i počela ih pospremati, prvo samo poneki broj, a potom sve. Tako je junak iz Like indirektno zaslužan za mnoge sačuvane brojeve Društvenih obavijesti u našoj privatnoj pismohrani, od čega je na koncu i Hrvatska kulturna zajednica imala koristi. ■

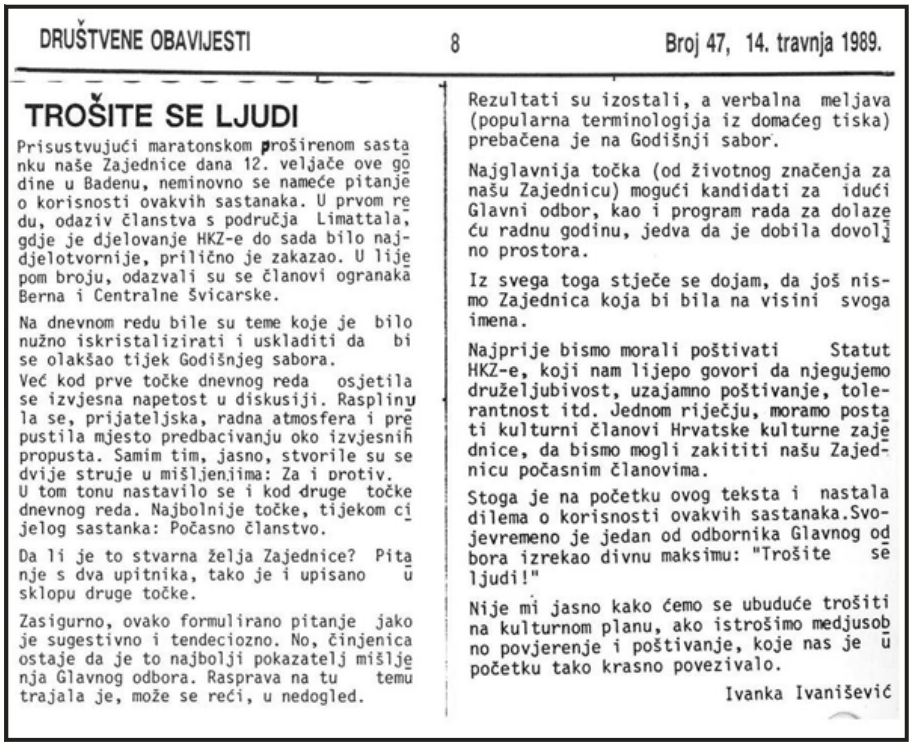

DRUŠTVENE OBAVIJESTI 8 Broj 47, 14. travnja 1989.

TROŠITE SE LJUDI

Prisustvujući maratonskom proširenom sastanku naše Zajednice dana 12. veljače ove godine u Badenu, neminovno se nameće pitanje o korisnosti ovakvih sastanaka. U prvom redu, odaziv članstva s područja Limattala, gdje je djelovanje HKZ-e do sada bilo najdjelotvornije, prilično je zakazao. U lijepom broju, odazvali su se članovi ogranaka Berna i Centralne Švicarske.

Na dnevnom redu bile su teme koje je bilo nužno iskristalizirati i uskladiti da bi se olakšao tijek Godišnjeg sabora.

Već kod prve točke dnevnog reda osjetila se izvjesna napetost u diskusiji. Rasplinula se, prijateljska, radna atmosfera i prepustila mjesto predbacivanju oko izvjesnih propusta. Samim tim, jasno, stvorile su se dvije struje u mišljenjima: Za i protiv. U tom tonu nastavilo se i kod druge točke dnevnog reda. Najbolnije točke, tijekom cijelog sastanka: Počasno članstvo.

Da li je to stvarna želja Zajednice? Pitanje s dva upitnika, tako je i upisano u sklopu druge točke.

Zasigurno, ovako formulirano pitanje jako je sugestivno i tendeciozno. No, činjenica ostaje da je to najbolji pokazatelj mišljenja Glavnog odbora. Rasprava na tu temu trajala je, može se reći, u nedogled.

Rezultati su izostali, a verbalna meljava (popularna terminologija iz domaćeg tiska) prebačena je na Godišnji sabor.

Najglavnija točka (od životnog značenja za našu Zajednicu) mogući kandidati za idući Glavni odbor, kao i program rada za dolazeću radnu godinu, jedva da je dobila dovoljno prostora.

Iz svega toga stječe se dojam, da još nismo Zajednica koja bi bila na visini svoga imena.

Najprije bismo morali poštivati Statut HKZ-e, koji nam lijepo govori da njegujemo druželjubivost, uzajamno poštivanje, tolerantnost itd. Jednom riječju, moramo postati kulturni članovi Hrvatske kulturne zajednice, da bismo mogli zakititi našu Zajednicu počasnim članovima.

Stoga je na početku ovog teksta i nastala dilema o korisnosti ovakvih sastanaka. Svojevremeno je jedan od odbornika Glavnog odbora izrekao divnu maksimu: "Trošite se ljudi!"

Nije mi jasno kako ćemo se ubuduće trošiti na kulturnom planu, ako istrošimo medjusobno povjerenje i poštivanje, koje nas je u početku tako krasno povezivalo.

Ivanka Ivanišević

DRUŠTVENE OBAVIJESTI BROJ 25 OD 31. OŽUJKA 1981.

NEZABORAVNI JUNAK IZ LIKE

Piše I. B.
(autor je vjerojatno Ivan Bičanić)

Davne 1951. god. prestalo je kucati nježno srce u grudima najjačeg čovjeka svijeta toga doba. Točnije rečeno, te godine umro je Marijan Matijević – Junak iz like.

Rođen je 1878. god. u Ličkom Gračacu, u teškim vremenima Austro-Ugarskog carstva, u kome je svega nedostajalo osim bijede. Poput mnogih naših Ličana, Marijan, još kao dječak kreće u svijet „trbuhom za kruhom“. Potipajući se od nemila do nedraga, rintajući na najtežim poslovima, stiže tako 1897. godine u Berlin, gdje saznaje da u tamošnjem cirkusu gostuje poznati atleta Weber i da nudi 500 zlatnih Maraka onome tko ga pobijedi u hrvanju.

Dok se je krcatom berlinskom dvoranom prolamao Weberov glas s pozivom na okršaj, jedan mladić s crvenom ličkom kapom na glavi krenuo je prema središtu arene. Bez ikakva strahopoštovanja, Matijević je prišao Weberu i pružio mu ruku. Ovaj se nakesi i potapša kršnog Likotu po širokim plećima. Dok je klaun publici objašnjavao budući okršaj i pokušao predstaviti pridošlog suparnika, Marijan je za to vrijeme izuo cipele, skinuo pokrpani kaput, zasukao rukave i raskriljenih ruku krenuo u susret Weberu.

Iskusni atleta vrebao je priliku da jednim od svojih provjerenih trikova skrši tog „žutokljunca“ i tako izazove smijeh u gledalištu. No, Marijan je stajao čvrst kao stijena i nakon pet-šest minuta nadmudrivanja, Matijević pograbi Webera, podiže ga i položi na pleća. Dvoranom se je prolomio grohotan smijeh, a naša junačina je istog trenutka shvatila, da je ova pobjeda nad njemačkim profesionalcem prekretnica u njegovu životu.

I doista, bio je to početak pedesetgodišnjeg trijumfa Marijana Matijevića, neponovljiva u analima svjetske teške atletike.

Shvativši, pobjedom nad Weberom, svoje vlastite mogućnosti, odlučio je, da će svojom čudesnom snagom u buduće zarađivati za život. Počeo je sistematski vježbati, sam se opismenio i naučio nekoliko jezika. Godine 1899. u Istanbulu, na prvenstvu svijeta u hrvanju slobodnim stilom i drugim teškoatletskim disciplinama, junak iz Like osvaja zlatnu medalju, a predao mu je osobno turski sultan Abdul Hamid.

„NO, I AM CROATO“

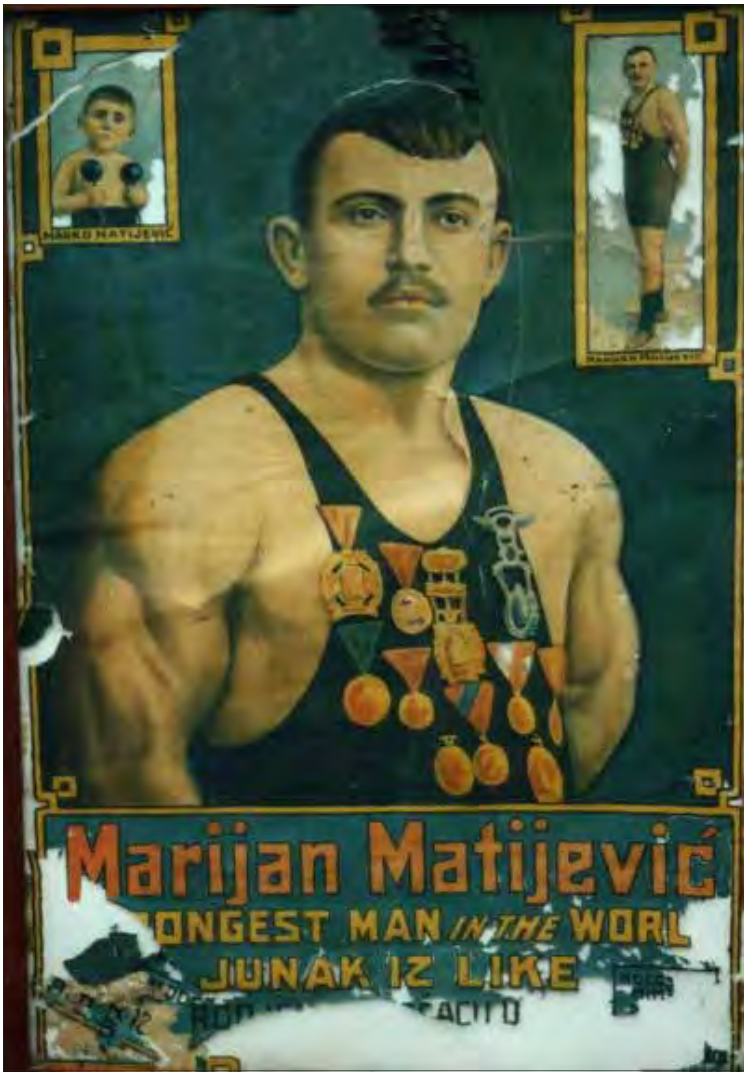

Obilazeći svjetske metropole, Marijan se tako obreo u Americi. Najavljujući ga u njegovom prvom nastupu u „Novom svijetu“ menadžer ga je predstavio publici kao Austrijanca. Čuvši tu zabludu, junačina iz Like, sav razjaren, sabravši sve svoje znanje iz engleskog jezika, vrisnuo je: „No, I am Croato“ (Ne, ja sam Hrvat). Taj refren ponavljao je na svim kontinentima širom kugle zemaljske držeći obavezno ličku kapu povrh čela.

Od omiljenih disciplina Marijan Matijevića, da nabrojimo samo neke: vrtenje olovnog štapa težine 50 kg oko kažiprsta, držanje kamena od 150 kg na prsima, dok ga radnici teškim čekićima drobe, zabijanje čavala u bukovinu golom šakom, ležeći na zemlji puštao je da ga pregazi natovareni kamion, savijao je oko vrata željezničke šine, znao je u zubima držati bačvu od 70 l napunjenu vodom, dok bi drugom bačvom udarao u nju, kidao je lance, zadržavao je manje avione da polete, držeći među šakama čeličnu alku, četiri konja mu ne mogahu razdvojiti ruke...

U svojoj bogatoj karijeri imao je više od 200 borbi, osvojio je 27 medalja svjetskog ranga. God. 1931. u Kanadi je službeno proglašen najjačim čovjekom svijeta. Na medalji od čista zlata, što je čuva kćerka mu Zdenka, piše: „World's strongest mann – Marijan Matijević“

Nije junačina iz Like bio poznat i omiljen u svom narodu samo po svojoj čudesnoj snazi, već i po dobroti i plemenitosti svoga srca. Uoči drugog svjetskog rata, junak iz Like definitivno se udomio u Županji, gdje ga je i zatekao sam rat. Kad su mu kvinsliške vlasti donijele žutu traku za njegovu suprugu Irenu, zbog toga što je bila Židovka (koja mu je, usput rečeno, podarila jedanaestero dječice, od kojih je šestero živih), Marijan je prkosno rekao: „Donesite još sedam komada za mene i moju djecu!“ Odmah poslije rata ponovo je počeo obilaziti svoju, ratom napaćenu zamlju, održavajući predstave isključivo u korist nastradalih krajeva, a prvenstveno za ratnu siročad.

Pisac ovih redaka imao je sreću vidjeti „u živo“ jednu od posljednjih predstava tog zaista plemenitog i junačkog čovjeka.

Nedugo zatim, pročitali smo u novinama tužnu vijest: „Prestalo je kucati nježno srce u grudima najjačeg čovjeka“.

Za svog posljednjeg boravka u Županji, posjetili smo mjesno groblje „Karaševo“ i na njemu omanju grobnicu. Na kamenom natpisu stoji kratko zapisano, a sve rečeno:

„Ovdje počiva Marijan Matijević – junak iz Like“.

■

DVA TJEDNA HRVATSKE KULTURE U BADENU

IZLOŽBA HRVATSKE NAIVE I HRVATSKIH TRADICIJSKIH GLAZBALA

Galerija anixis u Badenu od 13. do 27. siječnja 2007.

Piše Lj. Perić

Hrvatska kulturna zajednica Švicarske, koja još od Hrvatskog proljeća davne 1971. godine snažno radi na promociji posebnosti hrvatske kulture i hrvatskog identiteta nastoji kroz dva odabrana primjera *Izložbu hrvatske naive* i *hrvatskih tradicijskih glazbala* zainteresiranim (su)građanima Badena i okolice približiti hrvatsku izvornu kulturnu baštinu naglašavajući njenu pripadnost europskom kulturnom krugu.

Pored ovog događaja HKZ je organizirala čitanje iz knjige *Global_kids.ch* autorice Eve Burkard, koja govori o položaju djece koja napuste svoj kulturni krug i nađu se u okruženju kakvo im nudi moderno, multietničko švicarsko društvo. Čitanje iz knjige propraćeno je koncertom klasične glazbe, a oba događaja smjestili smo prostorno i vremenski u *Tjedan hrvatske kulture u Badenu*. Oba događaja svojim prilozima podpomogli su grad Baden i tvrtka Mestral iz Zuericha.

HKZ već godinama održava kontakte s drugom generacijom hrvatskih naivaca. Oni danas na tradiciji jednog Generalića, Rabuzina ili Lackovića-Croate nastavljaju širiti slavu hrvatske naive. Neki su od njih kao primjerice gospođa Nada Hegedušić Janković učenici slavnih majstora.

Ovaj veliki projekt uspjeli smo organizirati zalaganjem i požrtvovnošću svih učesnika.

U osobi gospođe Hanni Malcotsis, vlasnici galerije ***anixis*** u Badenu, pronašli smo osobu koja je imala i sluha i znanja u ponuđenim slikama prepoznati kvalitetu ovog po svemu posebnog likovnog izričaja.

Izložba tradicijskih glazbala dio je projekta koji sufinancira Hrvatska matica iseljenika, dok je dio sredstava na raspolaganje stavio sam vlasnik zbirke gospodin Krešimir Galin. HKZ je gotovo godinu dana u neprestanim kontaktima s HMI i voditeljicom projekta Melitom Matijević, čijim se zalaganjem ova postava izlaže širom svijeta. Glazbala su dio etnološkog kulturnog nasljeđa i gotovo je nevjerojatno koliko ovi predmeti koji zvone, pište, čegrtaju ili proizvode posve čudne tonove u rukama poznavatelja kakav je prof. Galin govore o načinu života, interesima, običajima i uopće o stanju čovjekova duha i njegove kulture u vremenu njihovoga nastanka.

Vernissage izložbe hrvatske naive i hrvatskih tradicijskih glazbala održan je u izvanrednoj atmosferi 13. siječnja 07. ispred više od stotinu zaintersiranih gostiju. Otvaranju izložbe nazočili su dr. Mladen Adrlić - veleposlanik iz Berna, gđa. Katarina Fuček - ravnateljica HMI Zagreb, g. Nenad Hoelbel - generalni konzul – Zuerich, g. Geri Mueller - Vizeammann grad Baden, gđa. Nada Hegedušić Janković iz Zagreba u ime umjetnika, g. prof. Krešimir Galin - etnolog iz Zagreba, skup je pratila i ekipa HTV-a.

Uvodnim govorom gospodin Ljupko Perić je u ime HKZ-a pozdravio nazočne, predstavio goste i rekao riječ dvije o motivima realizacije ovog projekta.

Svojim iskrenim i emotivnim govorom skupu se obratila i gospođa Hanni Malcotsi, vlasnica galerije a*nixis*. Ona je pozvala nazočne da osjete toplinu hrvatskih ljudi onako kako ju je ona osjetila u suradnji s umjetnicima i predstavnicima HKZ-a prigodom organizacije ove izložbe. Pozvala ih je da otvore svoja srca i svakako posjete tu prelijepu zemlju. Bolju promociju nismo si mogli niti zamisliti.

Gospodin Mladen Andrlić pozdravio je skup riječima dobrodošlice naglašavajući kako ova izložba koja se događa u vremenu kada Hrvatska slavi 15 godina međunarodnog priznanja, na najbolji način pokazuje prepoznatljivost hrvatske kulture u svijetu. Izrazio je zadovoljstvo činjenicom da veliki dio Hrvata aktivno sudjeluje u izgradnji švicarkog društva doprinoseći jačanju svijesti kod naših domaćina o stvarnom karakteru i vrijednosti hrvatskih ljudi. Poželio nam je svima još puno ovakovih projekata naglašavajući radost da je privilegiran da kao veleposlanik RH u Švicarskoj može nazočiti ovom za interese RH tako vrijednom događaju.

Gospodin Geri Mueller pozdravio je nazočne u svom pomalo ležernom stilu, naglašavajući dobru suradnju s hrvatskom zajednicom u Badenu. Također je napomenuo da u Badenu nema "Auslaendera" nego samo sugrađana koji dolaze iz različitih krajeva svijeta, a takovi se mogu svrstati u 63 nacije. Zahvalio je organizatorima da je za postavku ovako vrijedne izložbe izabran ►

Werte Gäste , willkommen in der Galerie ***anixis***

Als Galeristin betrete ich mit dieser Ausstellung Neuland. Nicht nur, weil zum ersten Mal kroatische KünstlerInnen hier ausstellen, sondern auch weil ich viel Neues über eine andere Kunstrichtung erfahren habe. Sicher haben Sie bereits festgestellt, dass sehr prominente MalerInnen der weltberühmten Hlebiner Schule vertreten sind. Zudem haben wir das Glück, die einmalige und ausserordentliche Musikinstrumentensammlung von Professor Kresimir Galin bestaunen zu können. Beides befriedigt mich gleichermassen.

Nun liegt es aber in der unersättlichen Natur des Menschen, dass beim Entdecken neuer Köstlichkeiten sogleich wieder neue Wünsche und Begehrlichkeiten erwachen. Mir jedenfalls geht es so. Spätestens nämlich seit wir die Gemälde hier in der Galerie ausgepackt haben, wünsche ich mir, dieses Neuland Kroatien auch wirklich und leibhaft zu betreten.

Geschätzte Sponsoren dieser Ausstellung, ich gratuliere, Sie haben goldrichtig investiert und es stimmt also, dass jeder Euro oder Franken, welcher in Kultur angelegt wird, mehrfach in die Wirtschaft zurück fliesst.

So verspüre ich also grosse Lust, diesen spitzen Kirchturm selbst zu suchen und zu finden, diesem romantischen Bach entlang zu wandern, ja sogar von der Marmelade aus dem verführerisch roten Apfel zu kosten. Leider wird dies jedoch alles - wenigstens vorläufig - hinter Glas bleiben.

Was ich jedoch wirklich und real bereits erleben durfte, ist die wunderbare Zusammenarbeit mit den kroatischen KünstlerInnen und den Organisatoren dieser Ausstellung und dafür bedanke ich mich ganz herzlich.

Hanni Malcotsis - Ursprung

Katarina Fuček, Mladen Andrlić, Geri Mueller

baš grad Baden naglašavajući spremnost da grad Baden pomogne pri organizaciji sličnih događanja i u budućnosti.

Gospđa Nada Hegedušić Janković, koja je rođena u Hlebinama a danas živi u Zagrebu, rekla je nekoliko riječi o *naivi* i nastanku ovog autohtonog likovnog stila. Potvrdila je nazočnost najkvalitetnijih imena druge generacije hrvatske *naive* koja se Badenu predstavlja s više od 50 slika različitih formata. Jednoj skupini zainteresiranih posjetitelja umjetnica je govorila o tehnici slikanja ulja na staklu.

Gospodin Krešimir Galin pojasnio je što je to izloženo u vitrinama i kakvo mjesto izloženi eksponati zauzimaju u svijesti hrvatskog čovjeka. Opisujući instrumente naveo je geografsku pripadnost i vrijeme njihovoga nastanka. Poslije nekoliko opisa uslijedila je i prakti-čna proba instrumenata koja se svima neobično svidjela. Najviše pažnje izazvalo je sviranje na istarskom mijehu (napuhana jagnjeća koža s puškom i sviralom).

Na kraju je skup pozdravila gošća iz Zagreba, ravnateljica HMI gđa. Ktarina Fuček. Izrazila je radost, da i HMI svojom nazočnošću potiče Hrvate u iseljeništvu da njeguju i očuvaju vlastitu tradiciju i ne gube kontakt s matičnom domovinom. Poželjela je da Hrvati kao vrijedni građani država u kojima žive na najbolji mogući način promoviraju RH i na taj način budu istinski nositelji ideje mira i razumjevanja među narodima.

Gosti su izložbu pratili uz zvuke prekrasnih hrvatskih pjesama koje je izvela tamburaška sekcija KUD-a Silvije Strahimir Kranjčević. Dobrom ugođaju doprinio je i bogati domjenak kojeg su organizirale gospođe Franjica Kos i Ana Župa. Ne mogu ne spomenuti kako su još u vrijeme razgledanja izložbe pljuštale pohvale na račun HKZ-a, same ideje, organizacije, gostiju, a iskreni i čvrsti stisci ruku čestitara tražili da nastavimo istim putem.

Svima koji su svojim angažmanom i svojom nazočnošću doprinjeli uspjehu ovog projekta još jednom od srca zahvaljujemo. ■

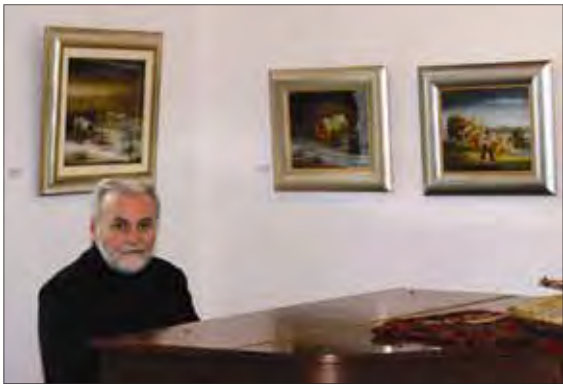

Finissage
Virtuoznom izvedbom poznatih hrvatskih šlagera i melodija iz mjuzikla, prof. Ivan Matarić je zvanično zatvorio izložbu 27. sječnja 2007.

Ukusno spremljeni i servirani apero bio je izložba svojvrsnih umjetnica na tom polju, Franjice Kos i Ane Župa.

Liebe Kunstfreunde, liebe Schweizer Freunde

In Namen der kroatischen Künstler der Naive, dieser Besonderheit in der Kunstmalerwelt, habe ich die Freude und die Ehre Ihnen eine kleine, aber mit Sorgfalt ausgesuchte Gruppe vorzustellen.
Wir kommen aus Kroatien und auf unseren Bildern bringen wir Ihnen die kalten Winter des kroatischen Nordens und die Wärme des kroatischen Südens näher.

Wir bringen Ihnen unsere Kindheitserinnerungen, die Welt unserer Träume und die Wünsche für eine harmonischere Welt sowohl in der Natur, als auch zwischen den Menschen.
Wir wünschen uns, dass Sie in unseren Bildern ein wenig von Ihrer eigenen Seele entdecken und dass wir uns bald wieder begegnen.

Mahltechnik - Ölfarben auf Glas - ist eine Besonderheit der Hlebiner Schule aus der wir kommen. Für alle Fragen betreffend dieser Technik stehe ich Ihnen anschliessend gerne zur Verfügung.
Ich bedanke mich beim Kroatischen Kulturverein in der Schweiz, insbesondere bei Frau Dunja Gaupp, und in Zagreb bei Frau Melita Matijevic, die uns die notwendige Unterstüzung gegeben haben damit wir heute vor Ihnen stehen können.

Nada Hegedušić Janković

DVA TJEDNA HRVATSKE KULTURE U BADENU

GLAZBENA RADIONICA ZA DJECU HRVATSKIH DOPUNSKIH ŠKOLA

Piše Dunja Gaupp

Uz izložbu Hrvatska tradicijska glazbala, njen autor i vlasnik prof. Krešimir Galin zainteresiranima nudi i glazbene igraonice i radionice. Te su prilagođene uzrastu polaznika, pa tako s onim najmanjima (predškolskog uzrasta) izrađuje glazbala od raznih prirodnih materijala tipična za određene hrvatske običaje, a one starije podučava svirati na tradicijskim hrvatskim instrumentima uz uporabu notnih zapisa.

U pomanjkanju vremena i prostora u Badenu je održana samo jedna glazbena radionica za sve uzraste i to u samoj galeriji. Prof. Galin je na zabavan i šaljiv način, te svirci na predstavljenim instrumentima, svojim mladim slušateljima dao puno informacija o nastanku pojedinih glazbala. Oni su ga tako pažljivo slušali, da se gospođa Malcotsis, koja se pomalo pribojavala velikog broja djece među puno izložaka i još više stakla, osjetila ponukana napisati nam svoje utiske uz zamolbu da to objavimo i čestitamo hrvatskim majkama na dobro odgojenoj djeci (vidi prozor).

Evo i nekoliko zanimljivosti koje smo saznali na glazbenoj radionici. Kulturna mnogostrukost Hrvata i hrvatskog prostora očituje se i na polju tradicijskog instrumentarija. Pojedina tradicijska glazbala poznata su samo kod Hrvata, primjerice *zvrk* s kuglastom glavom i rupicama - *buga-čiga*, turopoljska reglasta klepetalka koju u cijelom svijetu sviraju samo Hrvati i svjetski unikatne *diplice* presvučene kožama barskih pijavica. Neka glazbala ukazuju na predkršćanske korjene kao: *pišta*, *slavić*, *ćurlin* u obredu pozdrava suncu, a neka na pretpovijesne korijene: *zujalice* ili *grmavice* koje su se koristile u magiji izazivanja kiše. Druga glazbala svojim imenom i konstrukcijom ukazuju na mezopotamsko i indoiransko podrijetlo. Tako je na reljefnim prikazima iz Gornje Mezopotamije (povijesnog područja huritske države) viđena tambura dvožica, upravo onakva kakva je hrvatska tambura dvožica koja se svira u Kastavštini, na Ćićariji u Istri i na otoku Krku, a zove se *cindra*. 1900 godina prije Krista ime tambure dvožice zapisano je na reljefima kao *sinnitu*, a što na babilonskom znači dvožica! Hrvatska tamburica 4000 godina stara!

I Hetiti u Maloj Aziji imali su *cinaru* kao glazbalo. *Cinara*, *cindra* ili *sinnitu*, očito su iz istih jezičnih korijena. Glazbala iz tog vremena svjedoče o tome da su Huriti iz Gornje Mezopotamije bili posrednici između Hetita u Maloj Aziji i Babilonaca, ali i veza s Egiptom. Reljefi svjedoče i o tome da su se huritske princeze udavale za egipatske faraone i dovodile čak do tri stotine sviračica i plesačica u Egipat.

Na kulturne veze s otokom Kretom, upućuju nas dvostruka zvona. Praporci, male metalne šuplje loptice s kuglicom u unutrašnjosti, još donedavno su visile u Slavoniji nad dječjim koljevkama, jer se vjerovalo da štite od zlih sila, ali su također, što je manje poznato, vrlo česti arheološki nalaz u starohrvatskim nekropolama.

Dvocijevne ili muško-ženske klarinetske sviraljke, *mišnjice*, *diple*, kako ih nazivaju, sa svojim različitim brojem rupica, svjedoče o razvitku dvoglasja i povećanju tonskog niza istih glazbala, ali i kulturnim vezama i mogućem podrijetlu s područja kao što su Kreta, Mala Azija, Armenija, Iran, Indija.....

U potrazi za starim glazbalima prof. Galin je proputovao cijelu Lijepu našu, bio u najvećem hrvatskom selu - Begovo Razdolje i najmanjem hrvatskom gradu - Humu, ali i mnogim gradskim muzejima. Svoju zbirku glazbala prikupljao je više od 20 godina. Mnoga je glazbala otkupio, a neka koja nisu bila na prodaju, dobio od prvobitnih vlasnika kada su čuli da ih on sakuplja za zbirku koju će pokazati kao hrvatsko nacionalno blago. Osim što svako glazbalo pozna u dušu, zna na njima i svirati.
Svirkom na istarskom mihu, profesor Galin je završio glazbenu radionicu. Istrani bi rekli *zasopio je na mihu*, dobio veliki pljesak i pohvale mladih, ali i starijih posjetitelja. ■

(Danas popodne u galeriji je bilo oko 50 djece Hrvatske dopunske škole koja su s velikim oduševljenjem i pozornošću vrijednom divljenja pratili tumačenja profesora Galina o starim hrvatskim glazbalima. Ovaj popratni program Hrvatskog tjedna kulture zaslužuje posebnu pohvalu. Gđa. Dunja Gaupp je rekla: "Samo onaj tko sebe i svoju vlastitu kulturu pozna i cijeni, sposoban je s respektom pristupiti tuđoj." To je ostavilo veliki utisak na mene. H. Malcotsis, Baden 17.01.2007)

Baden, 17. Januar 2007

Heute Nachmittag waren ca. 50 Kinder der kroatischen Schule in der Galerie und sind mit grosser Begeisterung und bewundernswerter Aufmerksamkeit den Erläuterungen von Professor Galin über die alten kroatischen Musikinstrumente gefolgt. Dieses Rahmenprogramm der kroatischen Kulturwoche verdient ein besonderes Lob.
Frau Dunja Gaupp meint dazu: "Nur wer sich und seine eigene Kultur kennt und schätzt, kann dem Fremden mit Respekt begegnen".

Ich bin beeindruckt!
H. Malcotsis

Ivica Fišter

wurde am 19. September 1952 in Vugrovec bei Zagreb geboren. Als freischaffender Künstler malt er intensiv seit 1972.

Er malt vorwiegend die Naturszenen, weshalb die grüne Farbe in verschiedenen Tönen dominiert. Die Motive sind oft geometrisch strukturiert, manchmal futuristisch wirkend, immer aber sehr interessant.

Er hat 30 Einzelausstellungen gehabt und hat an zahlreichen Gruppenausstellungen in der Heimat und im Ausland teilgenommen. Seit 1976 ist er Mitglied „Gesellschaft der naiven bildenden Künstler Kroatien“.

Zvonko Sigetić

Wurde am 26. Mai 1956 in Hlebine geboren. Schon 1967 hat er angefangen zu malen, und malt mit Vorliebe kleine Dörfer am Fluss, mal im Winter unter der Schneedecke, mal im Sommer oder Herbst wenn die Dorfbewohner die Früchte der harten Arbeit versorgen.

Bis heute hat er 20 Einzelausstellungen gehabt und an etwa 100 Gruppenausstellungen teilgenommen. Er ist Mitglied der „Podravina 72“ Gruppe, sowie der Gesellschaft „Hlebiner Maler“. Er lebt und arbeiten in Koprivnica, in der Nähe von Hlebine.

Marija Peti-Božić

Geboren am 28. Oktober 1956 in Molve Von Menschen umgeben, die malten, versucht auch sie 1975 erste Striche mit dem Pinsel und lässt seither nicht mehr von ihm los. In ihren farbenfrohen Bildern kan mann das Dorfleben nachempfinden, da sind die Menschen die am Leben des anderen teilnehmen, sich gegenseitig bei der Arbeit im Freien helfen, aber auch von Zeit zu Zeit sich gerne in die Abgeschiedenheit der Natur zurückziehen um nachzudenken.

Ihren ersten eigenständigen Auftritt hatte sie 1978, veranstaltete bisher 18 Einzelausstellungen und nahm an etwa 100 Gruppenausstellungen teil. Sie ist Mitglied der „Gesellschaft der naiven bildenden Künstler Kroatiens“ und der „Gesellschaft der Künstler Kroatiens“.

Mato Toth

Geboren 1954 im Dorf Repaš am Fluss Drava (Drau) . Schon mit 15 Jahren begann er auf Glas zu malen. Mato Thot malt einzigartige, meist grossformatige Bilder in sanften Pastelltönen. Alles verliert sich oder entspringt aus dem leichten Nebel. Diese Atmosphäre ist charakteristisch für seine Bilder. Das erste Mal stellte er seine Werke 1972 auf der Ausstellung der Maler die der Gruppe von Molve angehören aus. Heute lebt und arbeitet er in Koprivnica.

U POSJETI KOD HKZ, GOSPOĐA EVA BURKARD, AUTORICA KNJIGE

"GLOBAL_KIDS.CH"

Pripremila D. Gaupp

U četvrtak, 18. siječnja 2007. u Vili Boveri u Badenu predstavili smo gđu. Burkard i njezinu knjigu.
U uvodniku "S globalnom djecom u budućnost" gospođa Burkard piše:

Trećina švicarskog stanovništva su useljenici ili njihovi potomci. To je više od dva miliona ljudi. Granice između Švicaraca i stranaca postaju nejasne, a time i identitet. Tko pripada kamo? Tko je od kuda došao? To su pitanja na koja ima više odgovora.

Knjiga obuhvaća sedamnaest priča o mladima porijeklom iz različitih kultura, koji su odrasli u različitim gradovima i selima Švicarske, jedan od njih je i Hrvat Zvonimir, koji nam je pročitao odlomak koji govori o njemu. Slijedeća knjiga na istu temu, radnog naslova "Dazwischen - Gespräche und Geschichten" nastala je na putovanju Zürich-Istanbul-Zadar-Podgorica i natrag. Pratnja kroz Hrvatsku autorici je bio je Zvonimir, pa nam je rado pročitala veliki dio koji se odnosi na Hrvatsku.

Uvodnu riječ pročitala je gđa. Dunja Gaupp, koja je i moderirala cijelu večer:

„In Namen des Kroatischen Kulturvereins in der Schweiz begrüsse ich alle Anwesende und heisse den heutigen Gast, die Autorin des Buches „global_kids.ch", Frau Eva Burkard herzlich willkommen. Frau Burkard hat uns auch den Zvonimir mitgebracht, den Jungen aus Ihrem Buch. Willkommen Zvonimir, ich hoffe sehr, dass du nach dem heutigen Abend mehr Sicherheit gewinnst und deinen Platz in beiden Kulturen findest.

Bedanken möchte ich mich bei den jungen Musiktalenten **Dominik Lučić** und **Bernardica Babić**, wie auch **Prof. Marcela Sigur–Matić** und **Prof. Ivan Matarić**, den Präsidenten des KKV, für die musikalische Begleitung.

Als ich über das Buch aus der Presse erfuhr, wusste ich, ich werde es lesen müssen. In der heutigen Gesellschaft wird viel über die Integration diskutiert und meine persönliche Meinung ist oft gänzlich eine Andere. Grund genug, mich mit dem Thema auseinander zu setzen.

Vor vielen Jahren war ich selbst eine Ausländerin, hatte auch die typischen, sprachlich bedingten Probleme, aber ich habe nie, wirklich nie, Probleme mit den Einheimischen gehabt. Im Gegenteil, ich fand es ungewöhnlich wie freundlich die Schweizer waren, wie wunderbar alles organisiert war. Falls die erste Anlaufstelle für mein Anliegen nicht die richtige war, bekam ich die Auskunft über die Zuständigkeit und die nächste Türe, die ich dann anklopfte, war die Richtige. Das war für mich wie ein Wunder, weil ich gewohnt war, für die Lösung eines amtlichen Problems nicht die Stunden sondern Tage zu verlieren. Und das war im eigenen Land!

Als die Integration zum Staatsthema wurde, fand ich es überflüssig damit die Zeit zu verlieren. Wer den echten Wunsch hat in einem fremden Land zu leben, muss die Einheimischen akzeptieren und sich anpassen. Die Anpassung muss nicht soweit gehen, dass man eigene Bräuche aufgibt oder die Wurzeln verneint, aber man darf nicht vergessen, dass wir diejenigen sind die gekommen sind und, dass das Zusammenleben erst dann harmonisch ablaufen kann, wenn wir uns in die Gesellschaft einfügen. Ich konnte immer wieder erfahren wie ausserordentlich offen und entgegenkommend die Schweizer sind, wenn sie verspüren, dass sie respektiert und nicht ausgenutzt werden. Das gibt es nämlich auch.

Unangenehm überrascht war ich über die Einstellung der Kinder im Buch. Nicht selten heisst es „ich bin nirgends richtig zuhause, nicht in der Heimat meiner Eltern, und auch nicht hier". Warum heisst es nicht „Ich bin sowohl hier, als auch dort zuhause"?

Eine Einstellung im Sinne du bist „entweder Schweizer oder z.B. Kroate" ist, meiner Meinung nach, falsch. In einer globalen Welt erst recht und Globalisierung ist genauso ein heiss geliebtes Thema wie die Integration. Wenn die Grenzen fallen, heisst es nicht dass wir alle gleich werden müssen. Gott bewahre! Die Nationen werden weiter existieren, jeder soll und muss stolz sein können auf eigene Wurzel. Und wenn ich stolz bin, und sein darf, auf meine Wurzel, auf das Kulturerbe meiner ersten Heimat Kroatien, es versteht sich von selbst, dass ich den gleichen Stolz dem Schweizer und allen anderen anerkenne.

Liebe Jugendliche, seid stolz auf das Land ihrer Eltern, lernt mehr über die Geschichte des Volkes aus dem ihr stammt. Erst wenn ihr das eigene Kulturerbe respektieren lernt, werdet ihr mit gleichem Respekt dem Fremden begegnen können und über das Fremde lernen wollen. Und in dem es passiert, werdet ihr nicht mehr Fremde sein, egal wo ihr euch effektiv befindet und lebt, in der Schweiz, in Deutschland, oder sonst wo auf dieser wunderbaren Welt.

Frau Burkard hat mit diesem Thema ein aktuelles Problem angesprochen. Sie hat interessante Erfahrungen gemacht, und ich bin sehr neugierig was Sie uns zu berichten hat. Ich freue mich ebenfalls über die Gefühle der Jugendlichen aus erster Hand zu erfahren."

Ivan Matarić

Marcela Sigur-Matić

AUS DEM BUCH „GLOBAL_KIDS.CH“

DIE DINGE AUS DEN VERSCHIEDENEN LÄNDERN SIND WILLKOMMENER ALS DIE MENSCHEN

Von Zvonimir Smokrović

Um nicht abgelehnt zu werden, muss man sich einfach anpassen. Dann hat man keine Schwierigkeiten. Ich denke, wenn man mit den eigenen Leuten ist, kann man das Eigene ausleben. Und wenn man mit Schweizern ist, dann sollte man sich denen anpassen.

Wenn ein Schweizer Jugendlicher sagt: «Ich hasse die Ausländer», dann verstehe ich ihn. Manche Leute mag ich auch nicht. Wenn zum Beispiel auf der Strasse einer auf mich losgeht und sagt: «Was guckst du mich so an! Gib mir fünf Franken!», dann fängt der Stress an. Das sind Ausländer, das macht ein Schweizer nicht. Und man kann nichts tun. Wenn man wegläuft, ist man feige. Wenn man anfängt, sich zu wehren, hat man keine Chance. Sie sind sieben, und du bist allein oder zu zweit. Ich meine, kein Schweizer kommt und sagt: «Los, gib mir dein Handy.» Ich glaube, die Leute mit dem schlechtesten Ruf sind zur Zeit die «Jugos». Damit sind auch Kroaten, Bosnier, Serben gemeint, alle aus dem Balkan. Wobei ich Balkan nicht so gern höre, denn geschichtlich und kulturell gehört Kroatien nicht zum Balkan. Das Wort «Balkan» heisst übersetzt «gebirgiges Land», man könnte auch die Schweiz so nennen.

Es ist mir nicht so wichtig, aus welchem Land jemand kommt. Aber ich merke, dass ich mich wohler fühle, wenn ich mit ausländischen Kollegen zusammen bin. Ich fühle mich freier als mit Schweizern. Vielleicht hat es damit zu tun, dass wir ausländischen Jugendlichen uns in ähnlichen Situationen befinden. Wir alle haben zwei oder mehrere Heimaten. Ich denke, Rassismus entsteht, weil man Angst hat. Wenn man jemanden näher kennen gelernt hat, ist es wieder besser. Meine Eltern haben immer gesagt, man solle Probleme nie mit Gewalt lösen, man solle sich gegenseitig respektieren.

Ich bin in einem Dorf am Meer geboren, in der Region Zadar. Die Gegend ist inzwischen bekannt geworden, weil Robert Ismajlovic, der Mr. Schweiz von 2003, aus Zadar kommt. Es ist sehr schön dort an der Adriaküste, die über tausend Kilometer lang ist, es gibt viele kleine Inseln. Jetzt kommen wieder mehr Touristen, fast so wie vor dem Krieg. Mein Lehrer hat im Sommer 2003 auch dort Ferien gemacht, und es hat ihm sehr gut gefallen.

Über meine Heimat wird eine Geschichte erzählt, die geht so: Als Gott die Welt erschuf, kam ein Kroate zu ihm und fragte nach einem Stück Land. „Es ist schon alles weg“, sagte der liebe Gott. Der Kroate schaute ihn traurig und bittend an. Da sagte der liebe Gott: „Na gut, ich habe noch ein Stück Land, eigentlich hatte ich das für mich reserviert. Aber ich schenke es dir“.

Als in Kroatien 1989 Krieg war, da war ich zwei Jahre alt und bin mit meiner Mutter und meinem Bruder in die Schweiz gekommen. Mein Vater ist schon vor dem Krieg, ich glaube 1988, nach Zürich gegangen. Ich bin mit der kroatischen Sprache aufgewachsen, bis ich in den Kindergarten kam. Dann war ich mit Schweizer- und Ausländerkindern zusammen und habe schnell Deutsch gelernt. Alle waren gleich, wir hatten Spass zusammen. Ich kann mich gut erinnern an den Kindergarten.
Dass ich Ausländer bin, habe ich erst in der Mittelstufe gespürt. Bis dahin waren die Nationalitäten noch sehr gemischt. Ab der vierten Klasse gab es von siebzehn Schülern nur noch zwei Schweizer. Die Schweizer Kinder hatten immer ein wenig bessere Noten. Es macht etwas aus für die Schulleistungen, dass sie sich hier mehr zu Hause fühlen, denke ich. Es ist wichtig, wie man sich fühlt, wenn man klein ist.

Am Samstag ging ich jeweils für drei Stunden in die kroatische Schule. Der Besuch ist freiwillig, man lernt viel über die Geschichte unseres Landes und spricht kroatisch, es ist sehr locker.

Jetzt, in der Sekundärschule, sind wir eigentlich nur noch Ausländer. Die meisten Schweizer, die ich kenne, gehen aufs Gymnasium. Ich war auch dort, aber ich habe die Probezeit nicht bestanden. Ich war der einzige Ausländer von 23 Jugendlichen. Ich kannte niemanden und fand mich nicht zurecht mit den Kollegen. Sie wurden nicht handgreiflich, aber sie haben rassistische Sprüche gemacht in Bezug auf «Jugo» und so. Dabei bin ich gar kein Jugo, ich bin Kroate! Das war neu für mich und schlimm. Ich bekam das Gefühl, ich gehöre nicht dazu und wurde zum Einzelgänger. Als ich zurück in die Sekundärschule kam, fühlte ich mich am ersten Tag wieder zu Hause unter all den Ausländern. Unter Kollegen reden wir viel über unseren Ausländerstatus. Wir beziehen alles sehr schnell auf diese Situation. Es gehört zu meinem Alltag. Aber wenn ich allein bin, denke ich nicht unbedingt dauernd darüber nach.

Jetzt habe ich eine Lehrstelle gefunden, als Informatiker bei der Raiffeisenbank. Darüber bin ich glücklich. Bei der Lehrstellensuche merkt man die Unterschiede deutlich. Viele Schweizer verschicken zwanzig Bewerbungen und bekommen eine Lehrstelle. Ich habe 120 verschickt, davon habe ich etwa zwanzig Einladungen zum Vorstellungsgespräch erhalten. Bei der Firma EDS wurden zum Beispiel von 300 Bewerbern sieben eingeladen. Von diesen sieben war ich der einzige Ausländer. Ich war ein bisschen vorbereitet auf das alles, dank der Erfahrungen meines Bruders. Er ist zwei Jahre älter und wird ebenfalls Informatiker.

Bernardica Babić

Dominik Lučić

Zvonimir Smokrović Eva Burkard

Doch das mit den «Ex-Jugos», das nervt mich. Es ist immerhin sieben, acht Jahre her, dass Jugoslawien sich aufgelöst hat. Es gibt kein Jugoslawien mehr. Kroatien ist seit 1991 unabhängig, genau wie Slowenien, Bosnien-Herzegowina und Mazedonien. Mit «Ex-Jugos» sind sechs Nationen gemeint, also diese vier und dazu noch Serbien und Montenegro! Ich ertappe mich dabei, dass ich, sobald ich einen alten Atlas finde, in dem Jugoslawien noch drin ist, einen Bleistift nehme und Kroatien einzeichne. Ich weiss auch nicht wieso. Ich mache das überall, wo ich es sehe. Ich bin stolz auf mein Land.

Ich fühle mich eigentlich nirgends richtig zu Hause, nicht in Kroatien und nicht hier. In Zürich vielleicht doch noch mehr. Wenn ich in die Ferien gehe und mich von meinen Kollegen hier verabschieden muss und dann dort ankomme - das finde ich immer besonders schwierig, dieses Weggehen und Ankommen. Hier ist mein Alltag, hier sind meine Kollegen und meine Ausbildung, meine Familie natürlich. Aber auch in Kroatien habe ich Familie, zu der ich gehöre. Und dort sprechen alle meine Muttersprache, ich kenne die Landschaft sehr gut, die Umgebung, das Meer. Wenn ich von Kroatien weggehe, zurück in die Schweiz, fällt mir das auch jedes Mal schwer. Das finde ich manchmal kompliziert, diese verschiedenen Gefühle an den verschiedenen Orten.
Und doch: Je älter ich werde, desto mehr fühle ich mich meinem Volk verbunden. Die Leute in Kroatien sind viel entspannter als hier. Sogar wenn sie arbeiten, ist da ein andrer Rhythmus, nicht so hektisch wie in Zürich. Auch meine Familie ist dort lockerer.
Ich finde, ein perfekter Ort für mich zum Leben wäre Kroatien plus dieses Schweizer System und irgendeine Mischung der Menschen. Ein wenig entspannter als hier sollte es sein und für die Kroaten ein wenig effizienter. ■

Glavni pravci seoba Hrvata u srednju Europu u razdoblju od 15. do 18. stoljeća (V. Holjevac, Hrvati izvan domovine. Zagreb 1967.)

Hlavné smery sťahovania Chorvátov do strednej Európy v 15. až 18. storočí

HRVATI U SLOVAČKOJ

AKO BI SE SRAMIO SVOGA JEZIKA, NE BIH SE USUDIO OTIĆI NA GROB SVOJE MAJKE!
biskup Štefan Laszlo

Crkvu Sv. Duha sagradili su hrvatski vjernici, posvećena je već 1581. a u njoj su djelovali hrvatski svećenici.

HRVATI, MI SMO SVI BRATI

HRVATSKI BAL

10. veljače 2007. u Zürichu

Prošle su godine na Hrvatskom balu svoj nastup imali Hrvati iz Osijeka, ove smo godine pozvali Hrvate iz Slovačke. Našem pozivu rado su se odazvali pjevačka skupina „Rosica“ i kvartet Mire Šimeka.

Nakon zvukova Hrvatske himne u izvedbi predsjednika HKZ, prof. Ivana Matarića, uslijedila je i himna naših zemljaka iz Slovačke „Hrvati, mi smo svi brati“.

Pozdraven budi Horvat,
Horvatsku jačku si pjevaj,
horvatsku jačku veselo,
Horvat zajači živo.

Horvati, mi smo svi brati,
Horvat su otac i mati,
Horvati smo se rodili
Horvati tjemo ostati.

Bud zdrava nam domovina,
Daj svakuč hliba i vina,
Bud zdrava zemlja nam danas,
Bud dugo srićna, svaki čas.

Jeste li razumijeli ove stihove? Sigurno jeste. Onima koji su se pobojali da neće moći komunicirati sa Slovačkim Hrvatima i zato možda nisu ni došli, može biti žao, jer su propustili divne kontakte sa dragim ljudima.

Pjevačka grupa Rosica u dva je nastupa pokazala da nisu zaboravili pjesme iz pradomovine svojih predaka. Otpjevali su nam cijeli niz hrvatskih pjesama od *Lepe ti je Zagorje zelene, Ti si rajski cvijet, Kad si bila mala Mare, Daleko mi je biser Jadrana, Ribar plete mrižu svoju, Tamo daleko, Ej Slavonijo zemljo plemenita* i mnoge druge, nama potpuno nepoznate, a koje su njihovi predci donijeli sa sobom u novu domovinu.

Kvartet Mire Šimeka svojim bogatim repertoaraom nije ostavio mjesta za bilo kakvu kritiku.

REZERVIRAJTE DATUM

26. SIJEČNJA 2008.

HRVATSKI BAL

HRVATI U SLOVAČKOJ

U 16. stoljeću, bježeći pred Turcima, Hrvati su krenuli na sjever. Jedna se skupina zaustavila u Gradišću, druga je stigla do područja u nekadašnjem ugarskom kraljevstvu, današnjoj Slovačkoj. Hrvati su naselili postojeća naselja, ali su neka i sami osnovali, što se razaznaje iz imena koja nose: Devinsko Novo Selo, Hrvatski Jandrof, Hrvatski Grob i Ćunovo. Upravo ta četiri su preživjela asimilaciju, mnogi još uvijek govore hrvatski, ali naravno onakav kakav se govorio u njihovim obiteljima, koje nisu imale nikakve knjige iz kojih bi djecu podučavali, niti su imali kontakt sa Hrvatskom.

Devinsko Novo Selo Hrvati su naselili 1541. Danas je to predgrađe Bratislave u koje se ulazi kroz mjesto Dubravka. Hrvati više nisu većinsko stanovništvo, ali je hrvatska prisutnost vidljiva i opipljiva kroz „Hrvatski kulturni savez“ koji tamo ima svoje sjedište. Uz novčanu pomoć države i grada, a i Hrvatska je pomogla, Hrvati su izgradili modernu zgradu u kojoj je smješten i Muzej hrvatske kulture. Ravnateljica muzeja i tajnica Hrvatskog kulturnog saveza je ing. Jozefina Dančiova.

To je ujedno i središte svih slovačkih Hrvata i tamošnjeg Hrvatskog kulturnog društva. Savez je krovna hrvatska organizacija koja okuplja sva četiri hrvatska kulturna društva iz Hrvatskog Jandrofa (Jarovca), Hrvatskog Groba, Čunova i Devinskoga Novog Sela (Devinske Nove Vesi), i koja pomaže i koordinira brojna hrvatska kulturna događanja. Savez je također član Hrvatskog svjetskog kongresa.

Predsjednik Hrvatskog saveza, dr. Juraj Cvečko, rođen je u Devinskom Novom Selu, kao 13. dijete hrvatskih roditelja, oca Františeka i majke Pauline. Od gospodina Cvečka saznajemo da je imao velikih problema kada je pošao u školu, jer nije znao slovački, a govoriti hrvatski u školi nije smio.

Danas u Devinskome Novom Selu djeluju i tri folklorne skupine koje njeguju i čuvaju hrvatsku kulturu i tradiciju: “Grbarčieta” (koja okuplja djecu od četiri do šesnaest godina), “Črip” (za sve od petnaest do dvadeset i tri godine) i “Rosica” (u kojoj se okupljaju stariji). Umjetnički voditelj ansambla je Gustav Beseda, a dirigent Štefan Beseda. ■

NEOBJAVLJEN ISPRAVAK NETOČNIH NAVODA U BROJU 2 ČASOPISA MATICA

Zbog netočnosti u izvještaju sa Izložbe koju smo organizirali u siječnju o.g. zamolili smo uredništvo MATICE da objavi naše pismo. Oba urednika rekla su nam da će odluku o objavljivanju donijeti ravnateljica Hrvatske matice iseljenika, gđa. Katarina Fuček.

Zbog čega je gđa. Fuček odbila objaviti korekturu netočnih napisa, nije nam poznato i zato smo odlučili o tome obavijestiti u našim Društvenim obavijestima.

Zürich, 27.02.2007.

Hrvatska matica iseljenika
MATICA, glavni urednik N. Zakarija
Trg Stjepana Radića 3
HR-10000 Zagreb

Izloložba: Hrvatska naivna umjetnost i narodna glazbala

Poštovani gospodine Zakarija

MATICA u broju 2 od ove godine donosi članak „Naši sunarodnjaci žele čvršće veze s domovinom“ i izvještava o boravku gospođe Katarine Fuček u Švicarskoj.
U svezi s tim, piše i o izložbi hrvatske naive i glazbala koja je održana u Badenu od 13. do 27. sječnja ove godine.
Da ne bi bilo zabune, a do koje je već došlo među čitateljima MATICE, molimo Vas da donesete slijedeću ispravku:

Matica piše o „izložbama u Badenu“ kao da se radi o više njih, što nije točno. Bila je to jedna izložba pod nazivom „Hrvatska naivna umjetnost i narodna glazbala“.
Nije točno da je cijeli projekt uz HKZ financirao i grad Baden, kao što nije točno da je organizator izložbe HMI. Jedini organizator izložbe je Hrvatska kulturna zajednica, a jedini suorganizator galerija ANIXIS. Težiste izložbe bilo je na slikama hrvatskih naivnih slikara. Izložba narodnih glazbala projekt je HMI, i kao takav ponuđen Hrvatima u inozemstvu, pa smo njime nadopunili izložbu i tako posjetiteljima dali potpuniji uvid u hrvatsku narodnu umjetnost.
Što se pak tiče financiranja ovog projekta treba reći slijedeće. Hrvatski slikari naive došli su o svome trošku, jednako tako i HMI kao nositeljica projekta narodnih glazbala. Sve troškove koji su nastali u Švicarskoj snosila je Hrvatska kulturna zajednica (uz pomoć sponzora - grad Baden i hrvatsko poduzeće Maestral).
Lijepo Vas molimo da u slijedećem broju MATICE donesete ovu ispravku.

Srdačno Vas pozdravljamo

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA

Prof. Ivan Matarić, predsjednik — Dunja Gaupp, dopredsjednica

Na znanje:
g. Hrvoje Salopek
gdja. Katarina Fuček

DVA DANA DRUŽENJA I ZABAVE ZA JEDNU HUMANITARNU AKCIJU

ZEIT – LEBEN ZU TEILEN

Kirchdorf, 12./13. svibnja 2007.

U prošlom broju, pod naslovom „Malo selo velikoga srca“, najavili smo da će naša akcija „Pazi, ne gazi“ biti predstavljena u Kirchdorf u okviru dvodnevnog druženja i uz nastup hrvatskih i švicarskih folklornih skupina i zborova.

Od Švicaraca su nastupili Kirchenchor Kirchdorf, Jugendchor Siggenthal und Maria Magdalena Kaufmann, čitateljica dječjih priča.

Iz Hrvatske je gostovao zbor „Panis angelicus“ iz Zagreba.

Od Hrvata u Švicarskoj su nastupila folklorna društva “Kolovrat” iz Luzerna, “Silvije Strahimir Kranjčević” iz Züricha i “Ševa” iz St. Gallena.

Iz Austrije su doputovali KUD “Tamburica“ i prof. Ivan Matarić.

Najdraži gost došao nam je iz Vukovara, fra Zlatko Špehar, gvardijan Vukovarski.

Dva krasna sunčana dana doprinijela su uspjehu akcije, a program je bio toliko bogat da nam se koji puta činilo kako ima više onih koji nastupaju nego posjetitelja.

U subotu su bila postavljena dva prodajna stola, jedan sa švicarskim, drugi sa hrvatskim proizvodima. Na hrvatskom stolu najveću su pažnju privukli “vrapčići” iz Gračana (Zagreb), zviždaljke na vodu. Ponudili smo najnovije turističke prospekte, ne samo o krajolicima, nego i o vinima, gastronomiji, mogućnostima sportske rekreacije i t.d., u nadi da ćemo za našu lijepu domovinu zainteresirati barem nekoliko Švicaraca.

U nedjelju su svečanu sv. misu celebrirali zajedno fra Zlatko Špehar i dijaklon Herbert Sohn. Misa je bila popraćena nastupom zbora Panis Angelicus.

Uz dobru glazbu, jelo i ugodno društvo vrijeme je proletjelo brže nego nam je bilo drago. U toploj noći završne večeri, put tamnoga neba pušteni su svjetleći baloni, signalizirajući završetak vremena u kojem smo podijelili život s mještanima Kirchdorfa.

Bila su to dva lijepa i nezaboravna dana o čemu najbolje govore slike. ■

UVODNA RIJEČ PREDSJEDNIKA HKZ, PROFESORA IVANA MATARIĆA

LIEBE KIRCHDORFERINNEN UND KIRCHDORFER

In 36 Jahren seines Bestehens in der Schweiz, hat Kroatischer Kulturverein immer Kontakte zu der einheimischen Bevölkerung gesucht, gefunden und gepflegt. Jede neue Freundschaft bereichert unser aller Leben. Es freut mich deswegen ausserordentlich, dass wir mit Ihnen ein ganzes Wochenende verbringen dürfen. Es muss Gottes Wille gewesen sein, der uns zusammenbrachte. Mit Ihrer Hilfe wird die Kindertagesstätte in Vukovar gebaut, mit unserer erklingen bereits in der Vukovarer Kirche erneut die Orgelklänge.
Unsere Begegnung heuer findet unter dem Motto „Zeit – leben zu teilen“ statt. Mit unserer diesjährigen humanitären Aktion „Pass uf, tritt nit druf“ für Kinderspielplätze ohne Minen, wollen wir das Leben in der Region Vukovar/Vinkovci ermöglichen, bzw. sichern. Für die Möglichkeit das Projekt vorzustellen, bedanken wir uns ganz herzlich beim Herrn Diakon Herbert Sohn und dem Organisationskomitee. Wir danken auch allen Festbesuchern, die sich Zeit nehmen das Leben zu teilen - mit uns und Bedürftigen in Vukovar.

Prof. Ivan Matarić, Präsident
KROATISCHER KULTURVEREIN

Majstori od kotlovine

Lj. Perić O. + D. Gaupp I. Matarić F. Kos fra Z. Špehar H. Sohn

DIE FOLKLOREGRUPPE "KOLOVRAT",

die 40 aktive Mitglieder in einem Alter zwischen 6-66 Jahren zählt, wurde im Februar 1995 in Luzern gegründet. Wir üben unsere Tätigkeit in der Tanz- und Tamburizasektion aus.

In den 11 vergangenen Jahren haben wir fast hundert Auftritte in der ganzen Schweiz gehabt. Durch Tanz, Musik und Gesang haben wir unsere Heimat Kroatien dem breiten Publikum vorgestellt.

SILVIJE STRAHIMIR KRANJČEVIĆ

ist der 1999 gegründete kroatische Folkloreverein. Wir pflegen kroatische musikalische und kulturelle Tradition. Der Verein zählt ca. 40 aktive und ca. 20 passive Mitglieder. Ende 2003 wurde auch Tamburiza-Sektion gegründet. Im Verein werden Lieder und Tänze aus allen Teilen Kroatiens eingeübt und bei Gelegenheiten ausgeführt.

Wir sind nicht nur in der Schweiz und Kroatien aktiv, sondern pflegen gute Beziehungen auch zu anderen Ländern, wo unsres Repertoire auf Interesse stösst. Unsere Tätigkeit deckt auch humanitäre Aktivitäten ab.

(Text Lj. Perić)

PANIS ANGELICUS, ZAGREB

GEMISCHTER CHOR DER HEILIGEN BARBARA

Der Jugendchor aus Zagreb wurde 1993 als vokalinstrumentale Einheit gegründet. Mit siner Qualität und Freundlichkeit zog er sehr schnell viele junge Menschen an. Heute zählt er 35 Mitglieder und tritt hauptsächlich bei Pfarreiveranstaltungen auf, aber auch ausserhalb.

Bis heute hatte der Chor Auftritte in ganz Kroatien wie auch im Ausland (Deutschland, Italijen, Slowenien, Bosnien und Herzegovina und in der Schweiz). Er ist Träger mehrerer Goldmedaillen in Kroatien und im Ausland.

Tomislav Cekolj, Chorleiter

KROATISCHER MUSIKVEREIN "TAMBURICA"

Kroatischer Musikverein "TAMBURICA" aus Vorarlberg, Österreich wurde 1978 gegründet. Es war der erste Verein solcher Art in und rundum der Region Vorarlberg, der sich bis zum heutigen Tage erhalten hat.

Mit der Zeit entwickelte sich der Verein als Phänomen der besonderen Art. So etwas haben die Menschen in Vorarlberg noch nicht gesehen. Mitten im gebirgigen Österreich vernahm man plötzlich mediterrane Klänge. Eine grundlegende Gemeinsamkeit haben die Kroaten ja mit den Österreichern, nämlich ihre Religion. So kam es, dass die "Tamburica" als erster kroatischer Verein überhaupt, damit begann katholische Messen mit kroatischen Volksinstrumenten zu gestalten - sowohl in kroatischer als auch in deutscher Sprache. Mittlerweile sind die Nachkommen - Kroaten der zweiten und dritten Generation, die in Österreich leben - in dem Verein aktiv engagiert. Dies ist eine große Bereicherung und es erfüllt uns mit Stolz, wenn Kinder, die weit weg von der Heimat ihrer Eltern leben, sich für ihre ursprüngliche Kultur interessieren und auch weiterhin pflegen.

Die musikalische Leitung übernahm 1995 Frau Marcela Sigur Matić. Geboren 1973 in Bregenz (Österreich), erhielt sie den ersten Musikunterricht bereits mit 7 Jahren, absolvierte „Klassische Gitarre“ bei Prof. G. Gaupp-Berghausen, und erlang den Staatlichen Lehrbefähigungszeugnis. Sie unterrichtet an verschiedenen Musikschulen in Vorarlberg und an der Pädagogischen Akademie in Feldkirch.

Der Verein pflegt gute freundschaftliche Kontakte mit einer Vielzahl von Vereinen aus Österreich und der Schweiz und ist seit 1991 Mitglied des Kroatischen Kulturvereins in der Schweiz. (Text D. Gaupp)

KROATISCHER MUSIKVEREIN „ŠEVA“ (LERCHE)

Ob die Mitglieder des Vereins tatsächlich so reizende Töne produzieren wie eine Lerche, werden sie selbst beurteilen können. Eines steht fest: Sie werden immer gerne eingeladen, sowohl von Kroaten als auch von den Schweizern und sind noch nie „mit faulen Eiern und überreifen Tomaten verabschiedet worden“, wie sie selbst scherzhaft zu sagen pflegen. Den ersten Schritt in die richtige Richtung haben einige wenige Enthusiasten 1991. gemacht, als sie den Verein gründeten. Die Kirche St. Martin in St. Gallen bot damals die unterstützende Hand in dem sie den Raum für die Proben sicherte, wo 11 Musikern und 7 Sänger unter der Leitung Dr. med. dent. A. Krčmar bis heute üben dürfen. Als Dank dafür begleiten sie mit ihrer Musik immer wieder auch schweizerische Messen sowohl mit kroatischen als auch schweizerischen Liedern. (Text D. G.)

DOBRO SU SE ZABAVLJALI I ONI NAJMANJI!

JUGENDCHOR SIGGENTHAL

Der Jugendchor Siggenthal besteht aus zwei Chören, Kirchdorf und Nussbaumen, beide unter der Leitung von Megi Sohn. Sie üben getrennt und singen an den Wochenenden in verschiedenen Kirchen, doch die grösseren Auftritte bestreiten sie gemeinsam. Die Mitglieder der Chöre sind in drei Altersgruppen unterteilt.

Vor zwei Jahren waren einige aus der ältesten Gruppen zusammen in Zagreb und Vukovar, Kroatien, was bleibende Eindrücke und Erinnerungen hinterliess, schöne, aber auch traurige. Fast alle würden sofort wieder mit nach Kroatien. Als es hiess, der Chor Panis Angelicus aus Zagreb komme nach Kirchdorf, freuten sich alle und es benötigte keiner Ueberredungskunst, die Jugendchörler zu einem Konzert zu bewegen.

Miriam Busslinger, Jugendchor Kirchdorf.

PROF. IVAN MATARIĆ

Geboren in Zagreb, wo er bereits als 15-jähriger das Amt des Organisten in der St. Klara Kirche übernimmt. 1979 Abschluss der Musikakademie und Beginn seiner vielfältigen musikalischen Tätigkeit als Organist, Korrepetitor, Lehrer und Komponist. In vielen Solokonzerten in seiner Heimat Kroatien aber auch in Italien, Österreich, der Schweiz und den USA spielt Matarić alle wichtigen Werke für Orgel. Seit 1992 ist er an der Rheintalischen Musikschule in Lustenau als Lehrer für Klavier und Orgel tätig.

KIRCHENCHOR KIRCHDORF

Die Hauptaufgabe des Kirchenchores ist die Mitgestaltung der Gottesdienste. Einer der Höhepunkte im Kirchenjahr ist sicher die musikalische Umrahmung des Patroziniums. Alle zwei Jahre führt der Chor das traditionelle Palmsonntags-Konzert durch. Die Stimmung ist trotz der verschiedenen Altersstufen – oder vielleicht auch gerade deshalb – sehr harmonisch.

Unter der Leitung unserer Dirigentin Margret Sohn, erarbeiten wir nich nur verschiedene Messen in Deutsch oder Lateinisch, sondern auch viele Lieder aus verschiedenen Ländern, von Europa bis Afrika. Und obwohl unser Chor 50 aktive Mitglieder zählt, sind wir immer wieder froh um neue und unterstützende Stimmen.

Martina Petranca, Präsidentin

Maria Magdalena Kaufman
MÄRCHEN- UND SAGENERZÄHLERIN

Wie die wunderschöne Zarentochter aus der Macht des bösen Vaters befreit wird und warum der arme Schweinehirt um alles in der Welt das Schwein Bilka heiraten will, davon erzählen die beiden Märchen aus Kroatien, die Maria Magdalena Kaufmann in Kirchdorf vortragen hat.

Die Liebe zu den Märchen und Schweizer Sagen zieht sich wie ein roter Faden durch das Leben von Maria Magdalena Kaufmann. Seit einigen Jahren tritt sie als Erzählerin öffentlich auf, wobei sie nicht nur Kinder- sondern vor allem auch Erwachsenenprogramme darbietet.

Skraćeno predavanje fra Špehara održano u Dullikenu, 13. svibnja 2007.

KRŠĆANSKA SPOSOBNOST BITI GUBITNIK

KRŠĆANIN PRED UPITNIKOM

fra Zlatko Špehar

Kršćanin pogođen zlom ne može a da si ne postavi pitanje: u čemu je smisao života? Trpljenje, progonstvo, gubitak svega materijalnoga, gubitak svih najbližih? Dramatična unutarnja borba morala i htijenja: svijesti o događenom i vjerničkog poimanja. Praštanje, kome i zašto? Suživot, s kime i radi čega? U jednome se sukobljavaju ponos i bol, htijenje i nemoć, svijest i nesposobnost za prvi korak. Dužnost oprostiti. Nije li praštanje, kao ostvarenje kršćanskog nasljedovanja Krista – moralnog zahtjeva, već na samom početku neka utopija ili može biti i stvarnost?

Ovdje se od kršćanina zahtijeva oživljavanje njegovog krsnog udjela u proročanskom poslanju Kristovu. Papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici "Otkupitelj čovjeka", pod naslovom "Odgovornost za istinu", polazi u tom smislu od Kristove riječi: "Riječ koju slušate nije moja, nego Oca koji je me posla". "Zar u toj izjavi – pita Papa – ne opažamo odgovornost za objavljenu istinu koja je vlasništvo samoga Boga?" Zato Crkva ne može naviještati neku drugu "istinu". Radikalno svjedočenje za istinu prve Crkve značilo je nasljedovanje Križa u potpunosti – do krvi, do gubitka vlastitog života.

Neopozivi Kristov zahtjev na ljubav

Enciklikom "Bogat milosrđem", Crkva uči da su "milosrđe i oproštenje promicanje i izvlačenje dobra iz svih oblika zla što postoje u svijetu i čovjeku". Kristova poruka o opraštanju zvuči radikalno: "Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju". Ljubav prema neprijatelju karakteristika je Kristove poruke o praštanju. U tom smislu i zlatno pravilo, u svom pozitivnom obliku – čini drugome što bi želio da drugi tebi čini – u kršćanskoj viziji dobiva dodatnu snagu: Kristov zahtjev da se zlo uzvrati dobrim. U prvom redu osoba postaje bližnji, a sve ostalo, kao što su politička ili nacionalna pripadnost, prelaze u drugi plan.

Koliko li je čovjek pogođen posljednjim ratnim zlom, ili uopće zlom, sposoban živjeti tu svoju kršćansku određenost? Računa li se na nagomilanu mržnju i na sve posljedice koje je ona proizvela? Kristov zahtjev da se mora oprostiti svakome i uvijek, ipak nije utopistički poziv.

Ostvarenje kršćanskog čina praštanja, koji je čin milosti, nije tako lako ostvariti na terenu gdje će na izuzetno nepravedan i brutalan način biti izjednačeni svi, bez obzira kakvo nedjelo učinili, na terenu gdje nitko neće biti pozvan na odgovornost, gdje se ni na koga neće tražiti da vrati ono što je nepravedno oduzeo. Zato je idealan čin praštanja jednostavno nezamisliv za veliki broj ljudi i bit će ostvariv samo za ljude izuzetno velikih vjerskih vrlina. Učiniti prvi korak za jedne će biti jednostavno. Za druge je to pravi čin mučeništva. A jedno i drugo nalazimo u Kristu. Oprostiti ne znači uvijek čekati na pokajanje već će praštanje morati uslijediti unaprijed.

Prognanik – povratnik gubitnik

Smjestiti sve ove kršćanske vrednote u svijet prognanika – povratnika u nekom je smislu "sizifovski posao". Prognanik – povratnik, gledajući površno, osjeća se pasivnim gubitnikom u svakom smislu: nasilno mu je oteto materijalno, a na kršćanski mu se način "oduzima pravo na mržnju i pravednu osvetu". Propast neprijatelja smatra dobrim. Duboka bol prepaćenog usko je povezana s mržnjom i željom za nekom, često nedefiniranom, osvetom. Objektivna nepravda u načinu postupanja s njime, žrtvom rata i s počiniteljem zla, pretvara se u subjektivnu duševnu agoniju koja se manifestira moralnom i psihičkom nestabilnošću. Takav čovjek, u isto vrijeme i kršćanin, ne umanjuje vrijednost Kristove žrtve na križu. On štuje, cijeni i vjeruje u Boga. Krist je u njegovim očima, kao i on, krivo osuđen. Razumski mu je sve jasno. Ali sve se to događa izvan njega. To ne zadire u njegov emocionalni život.

Iskustvo rada s prognanicima i povratnicima daje ipak veliku nadu u drugačiji način razmišljanja. Vjernik to "gleda" Kristovim očima. Obratiti se i oprostiti poradi Kraljevstva Božjega – možda je i nesvjesna želja i molitva mnogih koji iskrena srca prihvaćaju evanđelje.

Svjedočanstva malenih jača su od rezignacije mnogih koji se prepuštaju nekoj mučnoj stihiji neprestanog izgaranja u sebi. "Slušat ćemo misu, pa oprostiti!" iskrena je ispovijest starice prožete vjerom, koja je vidjela umiranje svoje djece i muža. "Kad je Gospodin mogao oprostiti, tko smo mi da ne možemo?" pitanje je mnogih suočenih sa smrću. "Znam da trebam i moram oprostiti, ali je to jako teško!" govor je velikog broja povratnika. "Kako bi bio sretan da mogu oprostiti!" iskreni je vapaj čovjeka opečaćena prošlošću.

Nije mali broj onih koji zapomažu poput Isusa na Maslinskoj gori: "Ako je moguće, ali ne moja volja nego tvoja volja Gospodine!" U svojoj poniznosti prožetoj vjerom, takvi "gubitnici" o svom načinu na razmišljaju kao o herojskim djelima, jer njih pripisuju Bogu.

"Nitko od nas ne živi sebi, nitko ne umire sebi, jer ako živimo, Gospodu živimo, ako umiremo, Gospodinu umiremo." (Rim, 14,7-8). ■

Prikaz dirljivog filma o Vukovaru

ZEIT – LEBEN ZU TEILEN

Vukovar ist seit über 3 Jahren in unserer Pfarrei ein Begriff. Mit der Planung des Pfarreifestes im Sommer 2004 wurde der Grundstein gelegt zur Unterstützung des Aufbaus der Kindertagesstätte in Vukovar. Nach dem Besuch von Pater Spehar, Vukovar und dem Chor „Panis Angelicus“ aus Zagreb anlässlich dieses Festes, besuchten wir dann im 2005 mit einer Gruppe des Jugendchores und einigen Erwachsenen Zagreb und Vukovar.

Nach der Besichtigung Vukovars nahmen wir tief berührt von den Bildern der Zerstörung und den Schilderungen des Geschehenen Abschied. Pater Spehar ernannte alle Besucher aus Kirchdorf zu Ambassadoren, zu Botschaftern des Friedensgrusses und überreichte uns das Symbol von Vukovar: Eine weisse Taube!

Zu unserem Pfarreifest vom 12./13. Mai 2007 waren wiederum Pater Spehar und der Chor „Panis Angelicus“ bei uns zu Gast. Mit diesem Fest konnten wir unser Projekt „Kindertagesstätte Vukovar“ und neu das Tretminen-Projekt erfolgreich zu einem Abschluss bringen.

Das heisst aber nicht, dass wir unsere Kontakte abbrechen wollen, nein, wir werden miteinander verbunden bleiben und unsere Hilfe, wo nötig, einbringen.

Beeindruckt und berührt blicken wir auch zurück auf die Unterstützung des Kroatischen Kulturvereins, sei es durch die Mitarbeit im Organisationskomitee, die musikalischen Höhepunkte der verschiedenen Folkloregruppen oder die zahlreichen Leckerbissen in Form von Kuchen und Torten. Auch an die „Küchenmannschaft“ mit Kotlovina und Eintöpfen erinnern wir uns gerne.

Es war schön, mit euch die Zeit und das Leben zu teilen!

Herzlich
Herbert Sohn, Diakon, Gemeindeleiter Kirchdorf
Nicole Leder, Präsidentin Pfarreirat Kirchdorf

Ove su ptičice bile neobično tražene od švicarskih mališana. HKZ je četiri komada poklonila kao nagradu za kviz znanja.
Od prijatelja u organizacijskom komitetu, HKZ se oprostila simboličnim poklonom (glazbeni CD).

In diesen zwei Tagen haben wir gerne das Leben mit Ihnen geteilt, liebe Kirchdorferinen und Kirchdorfer!

Wir hoffen auch, dass sie einen tieferen Einblick in die Kultur und Geschichte unseres Landes gewonnen haben.

Herzlich,
Prof. Ivan Matarić, Präsident
Dunja Gaupp, Vizepräsidentin
KROATISCHER KULTURVEREIN

KONCERT "PJEVAJ (MISLI) GLOBALNO"

SOMMERNACHTS-PARTY

Subota, 23. lipanj 2007., Triesen/FL

Triesner Chorjugend je zbor djece i mladih sa oko 50 pjevačica i pjevača u starosti od 7 do 20 godina, podjeljen u tri starosne skupine.

Svake godine u lipnju zbor poziva na završnu priredbu u središnjoj koncertnoj dvorani, a potom na zajedničku večeru i druženje.

Ove su godine pozvali *Hrvatsku kulturnu zajednicu* da svojim glazbenim i gastronomskim doprinosom uveliča njihovu priredbu. Na koncertu u dvorani, mlade je pjevače na klaviru pratio naš predsjednik Matarić. HKZ je imala svoj prodajni štand, a na izričitu želju organizatora, ponudili smo čevapčiće u lepinjama i hrvatska vina.

Nakon što su bili podmireni svi gladni i žedni, moglo se nastaviti sa zabavom i glazbenim prilozima naših kolektivnih članova iz „Tamburice“.

Vrijeme nam je i ovoga puta bilo posebno naklono. Druženje se produljilo do duboko u toplu lipanjsku noć.

34. SABOR HKZ

U Hrvatskoj kući u Oltenu, održan je 17. lipnja 2007. godine 34. Sabor HKZ. Pročitan je i usvojen zapisnik prošlogodišnjeg Sabora.

Nakon što su pročitana izvješća Upravnog i Nadzornog odbora (izvještaja Uredništva DO nije bilo), te otkazi nekih djelatnika, uslijedila je diskusija, nakon čega je Upravni odbor jednoglasno dobio razrješnicu.

Upravni odbor čine Ivan Matarić, Dunja Gaupp, Marija Čulap, Tomislav Kukalj i Anto Lukač, za v.d. urednika DO izabran je Osvin Gaupp.

Od nekoliko sabornika došli su konkretni prijedlozi, koje će Upravni odbor uzeti u obzir prilikom donošenja daljnjeg plana rada.

Po završetku formalnog dijela, sabornici su ostali zajedno uz skromnu večeru, usput pretresajući teme od općeg interesa. ■

PISMA ČITATELJA

Rijetko objavljujemo pisma čitatelja i to nam je sigurno grješka. Svima koji su nam pisali, puno hvala. Vaše nam reakcije daju smjernicu, a pohvale podstrek za daljnji rad. Sa znatiželjom očekujemo reakcije na ovaj jubilarni 100. broj Društvenih obavijesti!

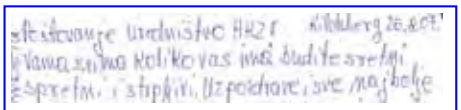

Poštovanje Uredništvo HKZ
Vama svima koliko vas ima, budite sretni, spretni i strpljivi. Istina, prvi puta vam se javljam pismeno, prije svega moram iskreno i pošteno pohvaliti i zahvaliti na Društvenim obavijestima. List je super, sve za pet, za srce i dušu, za zadovoljstvo. Čitajući vase listove pronašla sam baš što mi nije dalo pravog mira, razloge zašto je Hrvatski narod toliko trpio i patio. Najlakše je bilo 1945. g. proglasiti Hrvate ustašama.... Da ste to opširno objasnili u br. 92, "Antifašizam u RH" i "O ekstremizmima", hvala vam, sada mi je srce na mjestu da nisam krivo mislila.
Uz pozdrave i sve najbolje želi vam čitateljica M. O.

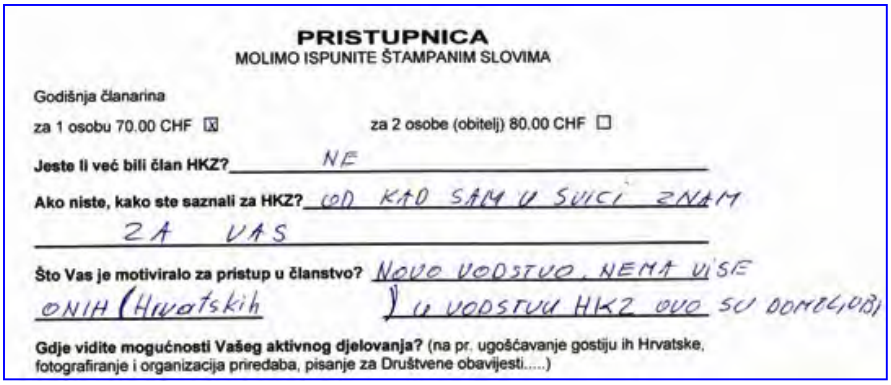

PRISTUPNICA
MOLIMO ISPUNITE ŠTAMPANIM SLOVIMA

Godišnja članarina
za 1 osobu 70.00 CHF ☒ za 2 osobe (obitelj) 80.00 CHF ☐

Jeste li već bili član HKZ? NE

Ako niste, kako ste saznali za HKZ? OD KAD SAM U SVICI ZNAM ZA VAS

Što Vas je motiviralo za pristup u članstvo? NOVO VODSTVO, NEMA VIŠE ONIH (Hrvatskih) U VODSTVU HKZ OVO SU DOMOLJUBI

Gdje vidite mogućnosti Vašeg aktivnog djelovanja? (na pr. ugošćavanje gostiju ih Hrvatske, fotografiranje i organizacija priredaba, pisanje za Društvene obavijesti.....)

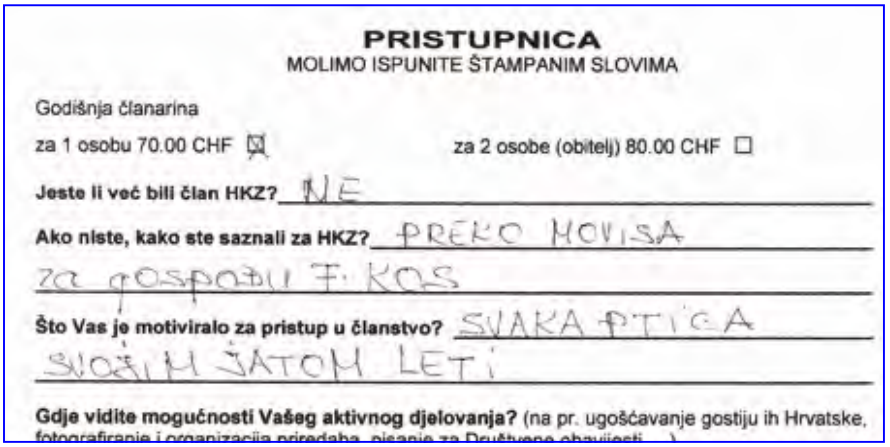

PRISTUPNICA
MOLIMO ISPUNITE ŠTAMPANIM SLOVIMA

Godišnja članarina
za 1 osobu 70.00 CHF ☒ za 2 osobe (obitelj) 80.00 CHF ☐

Jeste li već bili član HKZ? NE

Ako niste, kako ste saznali za HKZ? PREKO NOVISA za gospodu F. KOS

Što Vas je motiviralo za pristup u članstvo? SVAKA PTICA SVOJIM ŽATOM LETI

Gdje vidite mogućnosti Vašeg aktivnog djelovanja? (na pr. ugošćavanje gostiju ih Hrvatske,

NATJEČAJ ZA NAJBOLJI LIKOVNI, LITERARNI, POETSKI I GLAZBENI URADAK

PROJEKT „ZA HRVATSKU DJECU“

Hrvatska kulturna zajednica odraslima, po našem mišljenju, nudi dovoljno zanimljivu kulturnu ponudu. Za naše mlade i djecu, nije bilo ponude, stoga smo se zapitali što bi za njih bilo zanimljivo, a što bi istovremeno bila i spona sa domovinom.

Odlučili smo provesti likovne, poetske, literarne i glazbene natječaje, pa smo taj naš projekt ponudili Hrvatskoj dopunskoj školi.

Tadašnja glavna koordinatorica, gđa. Edita Guberina, našem je projektu dala punu podršku i krenulo se u organizaciju. U školskoj godini 2004./2005. održali smo prvi natječaj na temu „Moja domovina“, 2005./2006. tema je bila „Obitelj u mom srcu“, a 2006./2007 „Što je meni Hrvatska“.

Podršku smo imali i od slijedeće koordinatorice, gospođe Marijane Ćorluka.

Međutim 13. studenoga 2007. stiglo nam je pismo od nove koordinatorice HDŠ, gđe. Andree Radman, da su učiteljice odlučile prekinuti suradnju (vidi pismo).

Projekt ide dalje i mi ga proširujemo na svu hrvatsku djecu do 15. godina starosti, neovisno o tome pohađaju li Hrvatsku dopunsku školu ili ne.

Pristupnice natječaju roditelji mogu dobiti na adresi HKZ, i na telefone:

----- Original Message -----
From: HDS
To: HKZ
Sent: Tuesday, November 13, 2007 12:02 PM
Subject: Natjecaji-odgovor

Postovane gospodje i gospodo,clanovi HKZ,

Na sastanku ucitelja 23.9.2006. godine bio je prisutan gospodin Peric u svezi dogovora i provedbe natjecaja "Sto je meni Hrvatska".Tada je dogovoreno sve oko realizacije tadasnjeg natjecaja u Brigu.Nekoliko primjedbi je receno u svezi termina i mjesta odrzavanja istih.Naglasena je losa komunikacija HKZ i HDS i sto sve treba uraditi kako se to ne bi ponovilokao prijasnjih godina.

Na sastanku ucitelja 24.1.2007.jedna od tocaka dnevnog reda je bila osvrt na provedeni natjecaj.Tada je dosta prigovora bilo jer su uciteljice imale gotovo 90% udjela u samom natjecaju a mnoge dogovorene stvari s gospodinom Pericem nisu se realizirale.
Kako sama HDS ima veliki projekt kazalisnih druzina ,razne druge natjecaje ,a i vremenski je tesko sve organizirati zbog razlicitih praznika na razini cijele drzave odluceno je da zelimo dalje suradjivati ali samo s glazbenim natjecajem.

Na prvoj sjednici ove skolske godine 23.9.07. ponovno je postavljeno pitanje suradnje,a kako glazbeno stvaralastvo ucenika i nije sa strane HDS i nema veze s radom uciteljica i ucenika zakljuceno je da zbog svih prije navedenih obveza **nismo vise vremenski u mogucnosti suradjivati u natjecaju s HKZ.**

Vasa ideja je dobra i ovim putem jos jednom se zahvaljujemo na dosadasnjoj suradnji s vama.

Lijepi pozdrav!

Andrea Radman-koordinatorica HDS u Svicarskoj.

Kroatische Ergänzungsschule
Zürcherstrasse 48
8953 Dietikon
Tel. 044 212 65 44
Fax 044 212 65 46

027 9244564 – Marija Čulap Imhof,
055 2407258 – Franjica Kos,
055 2106778 – Ana Župa
056 2224047 – Dunja Gaupp.

Pristupnice natječaju poslati ćemo i svim HKM, pa ćete ih možda moći dobiti i kod vašeg svečenika.

Koristimo ovu prigodu da na suradnju pozovemo i našu mladež. Ako želite ostvariti neku ideju, organizirati nešto za svoje vršnjake, želite objaviti vaša razmišljanja na određenu temu, napisati iskustva sa radnoga mjesta itd., pišite nam!
Unaprijed se radujemo suradnji i srdačno vas pozdravljamo.

Hrvatska kulturna zajednica
Upravni odbor

OPROŠTAJ OD DINKA

Teško nas je pogodila žalosna vijest o iznenadnom odlasku s ovoga svijeta dragog prijatelja i člana Hrvatske kulturne zajednice.

August (Dinko) Toplek, usnuo je u je u petak 19. listopada 2007. u svom rodnom selu Šenkovcu, a sahranjen je na gradskom groblju u Čakovcu.

Dinko je bio suosnivač Hrvatskog glazbenog društva “Tamburica” u Vorarlbergu. U njemu je s oduševljenjem djelovao kao svirač i glavni pjevač sve do svoje smrti. Njegov optimizam i vesela narav bile su jamstvo ugodnog druženja.

Izražavamo našu duboku i iskrenu sućut njegovoj obitelji i članovima Tamburice. Neka mu bude lahka hrvatska zemlja u kojoj je našao svoj vječni mir.

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA
Upravni odbor, Nadzorni odbor,
Uredništvo DO

Tko u pamćenju svoji dragih živi,
Taj nije mrtav, on je samo daleko;
Mrtav je jedino onaj, tko je zaboravljen.

August (Dinko) Toplek
24.07.948. - 19.10.2007.

"OPREZ, MINE!" - PJESMA KOMPONIRANA POSEBNO ZA AKCIJU HKZ **"PAZI, NE GAZI" - DJEČJA IGRALIŠTA BEZ MINA**

Zbor mladih "Angelus" iz Zagreba svojim je nastupom podržao našu humanitarnu akciju "Pazi, ne gazi!" - dječja igrališta bez mina. Koncerti su održani 27.10.2007. u Zürichu i 28.10.2007. u Baselu.

Voditeljica i dirigentica zbora Angelus, prof. Paula Fabinger Orešković za ovu je prigodu na tekst Mije Akrapa komponirala pjesmu "Oprez, mine", čija je praizvedba održana u Zürichu. Zbor je na orguljama pratio prof. Ivan Matarić, predsjednik HKZ.

Odlično uigrane djevojčice i mlade djevojke svojim su anđeoskim glasovima razdragale slušateljstvo. Rezultat je to ozbiljnog rada pod dirigentskom palicom njihove voditeljice, za koju kažu da je stroga i dobra kao prava mama koja zna kako treba motivirati podmladak. Nakon nastupa u Baselu slijedio je ručak u Hrvatskoj kući u Oltenu, a obiteljski ugođaj unutar zbora proširio se i na organizatore. Izmijenjeni su darovi. Profesor Paula Fabinger Orešković poklonila je Hrvatskoj kulturnoj zajednici note njene skladbe "Oprez, mine!", a HKZ se zahvalila svakoj učesnici ponaosob pismeno i malim ruksakom punim švicarske čokolade. Rastanak je svima teško pao. Djevojke su spontano zapjevale još nekoliko pjesama za rastanak, a napravljeno je i više zajedničkih fotografija za uspomenu.

Koncert su podržale Hrvatske katoličke misije Zürich i Basel, švicarska kat. crkva St. Felix i Regula, Gradski ured za kulturu grada Zagreba i Društvo "Naša djeca" grada Zagreba na čemu svima od srca puno hvala svima.

GOSTOVANJE ZBORA "ANGELUS" - ZAGREB KOD HKZ U ŠVICARSKOJ

I. Matarić i Paula Fabinger-Orešković

Naša priča i gostovanje u Švicarskoj započeli su pozivom Hrvatske kulturne zajednice za sudjelovanje u humanitarnoj akciji „Pazi, ne gazi! - igrališta bez mina". Maestra našeg zbora, prof. Paula Fabinger-Orešković, prihvatila je poziv i odmah smo krenuli s pripremama za gostovanje.

Himna ove humanitarne akcije zove se „Pozor, mine!" a uglazbila ju je prof. Fabinger-Orešković. Pjesma prikazuje strahote koje rat ostavlja za sobom i mine s kojima se djeca moraju svakodnevno nositi. Pripremili smo posebnu dramatičnu koreografiju kako bi što bolje ukazali na stvaran problem mina (u područjima Vukovarsko-srijemske županije) i kako bi pridonijeli akciji, jer to nam je i bio cilj ovog gostovanja.

U Švicarsku smo krenuli 26.10.07., kako bi došli dan prije prvog nastupa i mogli ga kvalitetno odraditi. Put je bio dug i težak, ali srdačna dobrodošlica gđe. Dunje Gaupp sve nas je ojačala! Došli smo kasno navečer, smjestili se u hostel Jugendherberge u Badenu i večerali. Umorni od puta, brzo smo otišli na spavanje i došlo je jutro. Nakon doručka uputili smo se prema Zurichu, gdje smo imali probu, u crkvi St. Felix i Regula. Nakon duže probe otišli smo u crkveni kafić koji je smješten pored crkve.Tamo su nas čekali fini lunch paketi. Moram naglasiti da sve provedeno vrijeme na gostovanju nismo bili žedni, gladni ili zapostavljeni, a na tome još jedno veliko hvala gđi. Dunji Gaupp, prof. Ivanu Mataréiću i svima koji su sudjelovali u vrsnom gostoprimstvu!

Vrlo je važno spomenuti da nam se na generalnoj probi u crkvi pridružio predsjednik HKZ u Švicarskoj, prof. Ivan Matarić, koji nam je svirao pratnju na orguljama. Naše slobodno vrijeme bilo je korisno i po našoj želji iskorišteno upravo zahvaljujući prof. Mataréiću koji nas je autom odveo u shopping u Baden, jer pješice zbog ograničenog vremena ne bi stigli. Hvala gosp. Mataréiću koji je prepoznao što može učiniti kako bi nas razveselio i usrećio! Svi zadovoljni nakon kupovine krenuli smo u hostel po sve stvari potrebne za koncert.

Došli smo u crkvu Sv. Felix i Regula i držali koncentraciju za koncert koji je počeo u 19 sati. Izvodili smo raznolik program no najvažnija pjesma bila nam je himna "Pozor, mine!" koja je ►

izvedena po planu. Publici se jako svidjela upravo zato što je imala važnu poruku koja je trebala doprijeti do svakoga u publici - bila je namijenjena svima. Nadamo se da smo to ostvarili i uspjeli . Dio pjesama koje smo izvodili bile su pjesme skladane prema hrvatskim narodnim napjevima i običajima. One su se pak dotakle domoljublja koji se krije u svakom Hrvatu, osobito u onome koji je daleko i izvan svoje domovine. Potaknuta tim pjesmama i reakcijom pojedinih ljudi iz publike, upitala sam jednog gospodina nedostaje li mu Hrvatska? Reakcija na moje pitanje bila je impulzivna - on obožava Hrvatsku i vratit će se sigurno, rekao je! Također mi je ispričao kako ima sina rođenog u Švicarskoj kojemu je od malena usađivao vrijednosti i hrvatski duh, učio ga hrvatskom jeziku i podrijetlu, pa tako sada njegov sin ne sanja na švicarskom već na hrvatskom jeziku! To mi se osobito urezalo u pamćenje.

Obitelj Lipnjak, D. Gaupp i članice zbora u kapelici Hrvatske kuće

Nakon lijepog koncerta vratili smo se u Baden, večerali, podružili se i izmijenili dojmove sa nastupa. Ubrzo smo otišli na počinak jer nas je sutradan također čekao koncert na Hrvatskoj misi. Ujutro nakon doručka spremili smo stvari, oprostili se od hostela i krenuli put Basela. Misa i koncert održani su u crkvi Sv. Mihaela. Ispred crkve nas je veoma srdačno dočekao fra Petar Topić koji je služio misu. Crkva je bila popunjena do zadnjeg mjesta a oni strpljivi su stojećki odslušali misu i koncert. Bio je divan prizor i osjećaj pjevati za i pred toliko Hrvata! Fra Topić je misu odslužio jako zanimljivo i poučno ga je bilo slušati a pratnja na orguljama prof. Matarića zadivila je sve prisutne. Bila nam je čast pjevati u tako idealnom okruženju, gdje se doista slušalo i cijenilo ono izvedeno. Misa je bila veličanstvena, a nakon toga uslijedio je naš kratak program od tri narodne pjesme. Suočeni golemom publikom, dali smo sve od sebe kako bi im tračak domovine i narodnih običaja unijeli u taj divan dan. Vidno zadovoljena publika nagradila nas je glasnim i dugim pljeskom što je bila najveća i najljepša pohvala za naš zbor. Neki ljudi bili su ganuti do suza na što se nikako ne može ostati ravnodušan. Ovog koncerta i mise dugo ćemo se sjećati jer su bili puni emocija i pozitivnog duha, a to su stvari uvijek poterebne od strane publike. Nakon tako lijepe nedeljne mise oprostili smo se od krasnih ljudi i fra Topića te krenuli u Olten u Hrvatsku kuću na oproštajni ručak. Tamo su nas dočekali ljudi iz HKZ, među njima dvije gospođe, Franjica Kos i Ana Župa, koje su nam spravljale sve što smo jeli za svog boravka u Švicarskoj. Pojeli smo jako ukusan ručak nakon kojeg smo se družili, pjevali, zahvaljivali i veselili se ponovnom susretu. Iz HKZ su nam svima pripremili dar kao znak pažnje i zahvalnicu (svakom članu posebno) na sudjelovanju u humanitarnoj akciji “Pazi, ne gazi”. Nikako nisu stali sa ugodnim iznenađenjima i mislili su na svaki detalj u što je uloženo puno truda. Upravo zato sam sigurna kako bi svatko od nas volio zbog svih krasnih ljudi iz HKZ ponoviti naše druženje. Kako smo primljeni tako smo i otpraćeni - srdačno i sa puno angažmana. Za kraj ponovit ću lijepe riječi dopredsjednice HKZ gđe. Dunje Gaupp i onoga što svi priželjkujemo: “Nadam se da se već uskoro sljedeći put vidimo na otvaranju barem jednog dječjeg igrališta!!“

Željka Radečić, član zbora “Angelus”

■

U kuhinji dirigiraju i ton daju dame, a predsjednik pomaže gdje treba!

PROF. TOMAC KOD HKZ
MORA SE REĆI DOSTA!

Piše Dunja Gaupp

U ožujku 2007. godine izašla je knjiga profesora Zdravka Tomca "Moj obračun s KGB-om", a već u listopadu i slijedeća "Tuđmanizam i *mesićizam*" (Predsjednik protiv predsjednika, 2. dio). Knjige smo predstavili 17. i 18.11.2007 u Badenu i Dullikenu.

Nakon pozdravnih riječi, riječi dobrodošlice profesoru Tomcu i zahvale što se po drugi puta odazvao pozivu Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj, organizator je pozvao prisutne da minutom šutnje odaju počast svim braniteljima Vukovara i civilnim žrtvama, te svim stradalima u Domovinskom ratu. Gospođa Dunja Gaupp ukratko je predstavila obje knjige, a potom predala riječ autoru.

Profesor Tomac je tada rekao da je Vukovar bio njegova razdjelnica kao čovjeka, a ključna točka bila je 2000. godina, kada je u kolovozu povodom otkrivanja spomenika na dan Domovinske zahvalnosti u ime Sabora trebao održati govor na groblju. Tamo je sreo majku jednog svoga studenta, Zagrepčanina, koji je otišao braniti Vukovar, nije se vratio, a majka ga i danas traži. Na toga studenta profesor Tomac je imao veliki utjecaj, pa mu se dečko javljao pismima iz Vukovara, a posljednje je stiglo posmrtno, te ga profesor zove"pismom iz groba". Kada je saznao za pogibiju mladića, počela ga je mučiti savjest da je možda kriv za njegovu preranu smrt. Bojao se susreta s majkom, bojao se njene optužbe i osude.

Nije ga osudila, zagrlila ga je i oboje su se rasplakali, a onda mu je rekla: "Profesore, bol moja i drugih majki koje su žrtvovale svoju djecu za hrvatsku domovinu je beskrajna i vječna. Ne možete je ublažiti i ne pokušavajte, ali Vas molim, preklinjem Vas, ne dozvolite da ono veliko i časno za što su naši sinovi položili živote, da se to pretvori u nešto sramotno i zločinačko, što se već radi". Prof. Tomac je tada ostavio pripremljen tekst govora i rekao onu poznatu rečenicu: "Dosta je gospodo iz Haaga! Ako želite optužiti nas, ako želite naše generale suditi zato što su bili na čelu oslobodilačkih akcija, ako nas želite pretvoriti u zločinačku organizaciju, onda se mora reći DOSTA!"

Cijeli govor prof. Tomca pročitajte na našoj internet stranici www.hkz-kkv.ch

■

MOJ OBRAČUN S KGB-OM
Tomac protiv Tomca

"Ova moja knjiga jest i moj obračun ne samo s komunizmom, globalizmom i bezboštvom nego i moj obračun sa samim sobom i vlastitim zabludama i priznavanje moje krivnje, mojega grijeha, jer sam bio dio sustava koji je tlačio, proganjao pa i ubijao nevine ljude.

Zato ova knjiga nije samo moj obračun s komunizmom, globalizmom i bezboštvom (ateizmom) na načelnoj, teorijskoj razini. Riječ je o obračunu na osobnoj razini kroz opisivanje vlastitih zabluda i promašaja. Iako mislim da sam odabrao dobar naslov knjizi - Moj obračun s KGB-om - u kojemu riječ KGB, prema početnim slovima, ima značenje triju zala K(omunizam), G(lobalizam) i B(ezboštvo), vjerujem da bi jednako dobar bio i naslov Tomac protiv Tomca"

TUĐMANIZAM I *MESIĆIZAM*
Predsjednik *protiv* predsjednika, 2. dio

U Hrvatskoj su na djelu dvije suprostavljene politike, koje prof. Tomac naziva tuđmanizam i mesićizam.

"Tuđmanizam kao politička doktrina, kao državništvo, kao povijesna znanstvena teorija, dao je i odgovore na probleme budućnosti. Dr. Franjo Tuđman prije više od deset godina upozorio je na opasnosti s kojima se Hrvatska danas susreće i s kojima će se još i više susretati u budućnosti", poradi čega je "Franjo Tuđman inzistirao da se u hrvatskom Ustavu zabrani obnova balkanskih integracija kao velike opasnosti za samostalnost i suverenost hrvatskog naroda".

Tomac dokazuje kako se "pokušava promijeniti prošlost da bi se nametnula budućnost protiv interesa hrvatskog naroda" što Haški sud uspješno radi i zato traju "snažni pritisci kojima je cilj krivotvorenje novije hrvatske povijesti, kriminalizacija Domovinskog rata i s pomoću krivotvorina nametanja povijesne inverzije kojom bi se Hrvati od žrtve velikosrpske agresije pretvorili u krivce i agresora, hrvatsko državno i vojno vodstvo u zločinačku organizaciju, a oslobodilačke akcije hrvatske vojske u zločinačke pothvate". ■

R E Z O L U C I J A
HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA

Na svom zasjedanju održanom u gradu Zagrebu 5., 6.,i 7. ožujka 2007. Hrvatski svjetski kongres, krovna organizacija koja predstavlja Hrvate koji prebivaju izvan Republike Hrvatske na svih pet kontinenata, donio je sljedeću Rezoluciju:

1. Hrvatski svjetski kongres sa zabrinutošću prati bolnu i štetnu činjenicu zanemarivanja Hrvata koji žive izvan granica Republike Hrvatske. U državnoj politici, u sredstvima javnoga priopćavanja, u kulturnom, političkom i gospodarskom životu, taj dio hrvatskoga naroda-koji je po brojčanosti skoro izjednačen s brojem Hrvata u Republici Hrvatskoj, danas ne nalazi u vlastitoj zemlji svoj legitimni prostor djelovanja na osnovama jednakopravnosti. Država je ta koja treba brinuti o ravnopravnosti i o poticajnim mjerama koje će Hrvatima i njihovim potomcima u drugim državama omogućiti bilo povratak u Hrvatsku, bilo sudjelovanje u razvoju i boljitku prilika u zemlji koja je neosporivo njihova i koju smatraju svojom.

2. S velikom zabrinutošću dolazimo do zaključka da su opravdane pritužbe Hrvata izvan Domovine o tome kako se godine 2000. prekinuo iskren i djelotvoran odnos Republike Hrvatske s Hrvatima u dijaspori i u Bosni Hercegovini, a da se taj odnos nije ponovno uspostavio godine 2004. Naglašavamo u vezi s time da sve države članice Europske unije, NATO-a i drugih asocijacija razvijaju snažne veze sa svojim zajednicama i pojedincima diljem svijeta.

3. Na osnovi istine i rada za demokratsku budućnost zemlje, podržavamo prijedloge o „lustraciji“, odnosno o odstranjenju iz državnih ustanova (Izvršne, Zakonodavne i Sudbene vlasti) bivših članova represivnih tijela jugoslavenskog sustava, posebice KOS-a, UDBA-e i sličnih ustanova strahovlade i kršenja ljudskih prava u razdoblju 1945.-1990.

4. Hrvatski svjetski kongres odlučio je još jednom ponuditi Vladi Republike Hrvatske – a ovom prilikom tu ponudu ponavlja i javno - suradnju iskusnih stručnjaka i javnih radnika, kako bi se žurno osmislila i počela provoditi djelotvorna politika i primjenjiva normativa u korist povezivanja domovinske Hrvatske s Hrvatima izvan granica RH. Pri donošenju te normative treba uzeti u obzir na prvom mjestu ustavnu obavezu koju Republika Hrvatska ima prema izvangraničnom dijelu hrvatskoga naroda, a zatim je nužno postupiti sa željom da se istinski zadovolji konkretnim potrebama i probitku matične države kao i Hrvata izvan nje. Stoga je potrebno donijeti Zakon koji će uključiti poticajne mjere za povratak Hrvata u svoju, odnosno obiteljsku Domovinu.

5. Već od sada, zakonom treba odrediti smanjenje pristojbi za primanje Hrvata u hrvatsko državljanstvo te za izdavanje putovnica članovima brojnih obitelji i osobama hrvatske narodnosti u državama niskih osobnih prihoda. Također, uočava se potreba državnog sufinanciranja stručnih programa i gospodarskih projekata iseljenika i povratnika. Tim istim zakonom osiguralo bi se stipendiranje mladih iseljenika ili povratnika u školama i sveučilištima RH, a isto tako i potpora hrvatskim redovitim ili izvanrednim publikacijama izvan RH te radio i TV emisijama, kao i kulturno-umjetničkim društvima koji promiču manifestacije hrvatske umjetnosti.

6. Hrvatski svjetski kongres na ovom zasjedanju svojom Odlukom pruža punu potporu zastupanosti Hrvata koji prebivaju izvan granica Republike Hrvatske u Hrvatskome saboru. Broj sabornika predstavnika Hrvata s prebivalištem izvan Republike Hrvatske, u Hrvatskom Saboru, morao bi biti povećan barem na onu istu razinu koja je postojala do 1999./2000., godine kad je pregaženo jedno od važnih stečenih prava te velike hrvatske populacije.

7. Hrvatski svjetski kongres utvrdio je da su iseljenici na svim kontinentima uvjereni da u Državi nema danas jedne svestrano osposobljene ustanove koja bi se bavila rješavanjem njihovog položaja, rješavanjem njihovih problema i koja bi doprinosila stvarnom njihovom povezivanju s matičnom zemljom. Stoga se nameće potreba stvaranja jednog ministarstva ili barem Državnoga ureda za iseljeništvo i hrvatske manjine, koje će u svom sastavu na odgovornim pozicijama imati također i Hrvate iz inozemstva.

8. Hrvatski svjetski kongres na osnovi svjedočanstava i javnih dokumenata, zaključuje da je položaj konstitutivnog i suverenog hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, i to dobrim dijelom zbog stavova Vlade Republike Hrvatske u razdoblju 2000./2004.,pretvorio se u trajnu povredu ljudskih, kulturnih i nacionalnih prava. Posljednje tri godine Hrvatima u BiH nisu donijele neku značajniju i stvarnu podršku od strane RH, iako se opažaju neki pozitivni pomaci. Stoga zahtijevamo da se Hrvatima u BiH pruži svestrana diplomatska, kulturološka, financijska i razvojna podrška kako bi na svojim područjima i na cijelom području susjedne Republike, ostvarili prava koja su im sada ograničena ili uskraćena. Po uspješnom uzoru drugih zemlja RH treba osnovati Državni ured ili visoko Povjerenstvo za odnose Republike Hrvatske s Hrvatima Bosne i Hercegovine. Položaj Hrvata u Federaciji Bosne i Hercegovine je dramatičan, a u Republici Srpskoj, uz pasivnost Republike Hrvatske pretvorio se u zbroj ljudskih tragedija. Prema tome, Hrvatska je dužna utrostručiti svoj trud za povratak i ostanak Hrvata u svojim domovima, jačanje njihovog povjerenja u svoju europsku budućnost, povratak pouzdanja u ustanove RH i njenog pridržavanja vlastitoga Ustava.

9. Hrvatski svjetski kongres pomno prati politička i društvena gibanja u Domovini, ali ostaje i dalje izvanstranačkom institucijom otvorenom svim Hrvatima izvan Republike Hrvatske. U sadašnjem razdoblju pred parlamentarnim izborima koji će se održati pod kraj 2007. godine, Hrvatski svjetski kongres prati također stavove stranaka i pojedinaca koji na izbornoj pozornici nude građanima svoje prijedloge i svoja obećanja. Hrvatski svjetski kongres spreman je pružati savjet svakome u vezi svog specifičnog polja rada, a izražava već sada svoju nadu, da će pobijediti na izborima ona stranka i oni kandidati koji će izraziti svoju spremnost za konstruktivno razmatranje i primjenu ovog pravednog, nužnog i ostvarivog prijedloga.

APEL
HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA
ZA ZAŠTITU POVIJESNIH I KULTURNIH STEČEVINA I HRVATSKIH NACIONALNIH VRIJEDNOSTI

Po svom bitnom ljudskom određenju čovjek je spoznajno i vrijednosno biće, *homo sapiens* i *homo moralis.* Vrijednosti osmišljavaju, obogaćuju i produhovljuju ljudski život. Prema njima razlikujemo dobro i zlo, pozitivno i negativno, humano i nehumano. U njihovu postizanju sastoji se smisao života. Bez njih bi bio prazan, pust, promašen, bezvrijedan, bio bi život u tami vrijednosne noći.

Svekolika kultura čovječanstva utemeljena je u vrijednostima. Bez vrijednosnih kriterija i općeljudskih vrijednosti ne bi bilo ljudske povijesti, kulture, civilizacije. Isto tako bez nacionalnih vrijednosti ne bi bilo hrvatske povijesti, kulture, duhovnosti ni hrvatske budućnosti. Nacionalne vrijednosti su putokazi, pokretači i osnove svekolikog napretka. Nema snažnije kohezione snage u životu naroda od zajedničkog doživljavanja nacionalnih vrijednosti, a slabljenje tih doživljaja narušava narodno ►

jedinstvo, slabi snagu, otpornost i zajednička nastojanja na očuvanju nacionalne slobode, državne samostalnosti i na postizanju napretka narodne zajednice.

Najveći i najteži problemi našega vremena proizlaze iz pojave što ljudi u trci za sredstvima zaboravljaju na svrhu i vrijednosti života. Jednostranim isticanjem materijalnih dobara, koristi, lagodna života i uživanja stvara se privid napretka i boljeg života, a u njemu je sve više zla. Osobna korist i nerazumno uživanje odvode ljude na putove nečovječnosti. Znanstveno-tehnološki napredak nije jamstvo za bolji svijet. Dvadeseto stoljeće bilo je doba velikih znanstvenih postignuća, ali i dubokih moralnih posrtaja, kriza, poraza i padova.

Nakon raspada jugokomunističkog totalitarizma, hrvatski narod se izjasnio za duhovnu obnovu, moralnu i odgojnu preobrazbu. Izrazitije i šire inicijative za ostvarenje proklamirane obnove i preobrazbe nisu poduzete, a uskoro nas je zapljusnuo novi val anarholiberalističkoga obezvrjeđivanja hrvatskih nacionalnih, moralnih i katoličkih vrijednosti. Srbokomunizam je dugo razarao, obezvrjeđivao i pustošio, a anarholiberalizam nastoji to dokrajčiti. Sve su češće pojave negativna odnosa u znaku „anti“ – antimoral, antivrijednosti, antiduhovnost, antikatoličanstvo, antihrvatstvo. Pritisci su česti, zlonamjerni, drski, brutalni, a prilike vrlo teške.

Zahvaćeni procesom depopulacije Hrvati izumiru, a u hrvatskoj državi još je na snazi komunistički zakon iz davne 1978. godine, po komu se, suprotno kriterijima naravnog morala i Božjih zapovijedi o nepovrjedivosti ljudskoga života, legalno u zdravstvenim ustanovama prekidaju životi nerođene djece.

Dolaskom na vlast lijeve koalicije tijekom 2002. i 2003. uvodi se “Nacionalna obiteljska politika” i “Obiteljski zakoni”. Kritička analiza pokazuje da to nije obiteljska politika nego politika koja razaranje brakova, obiteljskih zajednica i proces izumiranja pučanstva nudi kao hrvatsku obiteljsku politiku. Hrvatske obitelji, djeca, roditelji i njihova prava na odgoj – prve su žrtve te protuobiteljske i protunatalitetne i ideologije i politike. A ti zakoni još uvijek su važeći i primjenjuju se.

Škol. god. 2002./2003. u srednje škole su uveli neki ateistički program za izborni predmet “Etika”. Iz njega su izbačene sve teme s religijskom tematikom pa i ranije postojeća tema: “Ljubav, spolnost, brak, obitelj”. Time je etika ne samo osiromašena nego i krivotvorena, jer ona je opće ljudska a ne ateistička disciplina.

Sada iste snage, uz pomoć medija i ne birajući sredstva, agresivno i brutalno diskvalificiraju program spolnoga odgoja Udruge GROZD (Glas roditelja za djecu), koji udovoljava svim znanstvenim, etičkim i pedagoškim kriterijima i nameću izrazito ideološki program Foruma za slobodu odgoja, koji uopće ne udovoljava kriterijima nastavnih i odgojnih programa. U ime zaštite od diskriminacije 2 % djece ateista iz programa odbacuju sve vjerske i naravno-moralne vrjednote pa takav ateistički program proglašavaju valjanim i traže da bude obvezatan za sve učenike, dakle, i za 87,83 % katolika i ukupno 95 % vjernika. Je li to diskriminacija i teror neznatne manjine nad golemom hrvatskom i katoličkom većinom?

Dosta je bilo rušenja, obezvrjeđivanja i pustošenja. Vrijeme je za otrježnjenje i novi hrvatski preporod. Hrvati kao jedan od najstarijih europskih naroda, narod tisućljetne hrvatske kulture i važan čimbenik u stvaranju svekolike europske kršćansko-moralne civilizacije – ima pravo na zaštitu svojih povijesnih stečevina, na očuvanje vitalnih nacionalnih interesa, kulture, duhovitosti, vjere, morala i vrijednosti, kako bi na njima gradio svoju budućnost.

U suglasju s tim suverenim pravom hrvatskog naroda HSK poziva sve Hrvate u Domovini i svijetu, Hrvatski sabor, Vladu, predsjednika i premijera, Crkvu u Hrvata, sva državna tijela, hrvatske ustanove, udruge, političke stranke i svekoliku hrvatsku javnost da se složno i odlučno suprotstave obezvrjeđivanju i poduzmu energične političke, zakonske, odgojne, moralne i druge mjere zaštite hrvatskih povijesnih i kulturnih stečevina, duhovnosti i vitalnih hrvatskih nacionalnih vrijednosti kao što su: ljudsko dostojanstvo, život od začeća do naravne smrti, ljubav, brak, obitelj, majčinstvo, željeno potomstvo, odgovorno roditeljstvo, odgoj mladeži, kultura ponašanja, bogoljublje, čovjekoljublje, domoljublje, nacionalni ponos, prijateljstvo među ljudima i narodima, nacionalna povijest, kultura, umjetnost, moral, vjera, povijesna istina, moralna dobrota, pravda, nacionalne vrijednosti – moralne, kulturne, duhovne, vjerske i druge, Domovinski rat, njegovi junaci, vitezovi, simboli i legende hrvatske slobode, hrvatski branitelji preživjeli i poginuli, žrtve srbijanske agresije, srbokomunističkog genocida nad Hrvatima nakon Drugoga svjetskog rata i zločinačkog srbokomunističkog režima uopće kao i svekolike hrvatske žrtve za domovinu Hrvatsku.

Ne smijemo prihvaćati krivotvorine. Ne smijemo dopustiti obezvrjeđivanje vrjednota hrvatske povijesti, kulture, morala, duhovnosti. U pitanju je očuvanje vitalnih, moralnih, kulturnih i ukupnih hrvatskih nacionalnih vrijednosti. Svi Hrvati u Domovini i širom svijeta moraju ih štititi i zaštititi. To je prioritetna zadaća svekolikog hrvatskog naroda. ■

IZJAVA

HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA

O ODLUCI MEĐUNARODNOG SUDA PRAVDE KOJOM SU SRBIJA I CRNA GORA LIŠENE ODGOVORNOSTI ZA POČINJENI GENOCID

Odlukom Međunarodnoga suda pravde u Den Haagu (26.veljače 2007.), kojom su Srbija i Crna Gora lišene odgovornosti i krivnje za počinjeni genocid u Bosni i Hercegovini, predstavnici i članovi Hrvatskog svjetskog kongresa iznenađeni su i razočarani. Poput većine Hrvata i bosansko-hercegovačkih muslimana, odluku Suda doživjeli su kao veliku nepravdu Međunarodne zajednice prema žrtvama srpskog genocida prema građanima Hrvatske i Bosne i Hercegovine koji su preživjeli srpske logore i masakar.

U ime HSK-a i svih onih koji u ovoj odluci vide namjerno zanemarivanje pravde i triumf onih koji su počinili ili podržavali zločine i genocide, ističemo sljedeće:

Zbog istine i pravde naglašavamo da su Srbija i Crna Gora izvršile agresiju na Hrvatsku, Sloveniju, Bosnu i Hercegovinu. U toj njihovoj agresiji, u vrijeme između 1991. i 1995., ubijeno je više desetaka tisuća nedužnih civila, a dvije stotine tisuća bili su protjerani iz njihovih gradova i sela. Ne tražimo, niti podržavamo osvetu, jer je ona svojstvena onima koji su izvršili genocide nad nedužnim ljudima, niti smatramo cijelu srpsku naciju odgovornom za zla koja su u njezino ime počinjena nad Hrvatima i Muslimanima.

Srpska agresija je bila isplanirana u Beogradu i vođena iz Srbije, a ubijanje nedužnih civila, silovanje žena i maloljetnih djevojaka, rušenje i uništavanje kulturnih i vjerskih objekata u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, koje su izvršili pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije i srpskih četnika, počinjeni su sa znanjem i dopuštenjem Slobodana Miloševića i njegove vlade. Sistematsko silovanje muslimanskih i hrvatskih žena bilo je planirani dio srpskog "etničkog" čišćenja.

Boris Mikšić uručio zadarskom nadbiskupu Ivanu Prenđi priznanje HSK za veliku podršku organizaciji prvih Hrvatskih svjetskih igara u Zadru 2006. g.

Zaključak Međunarodnog suda pravde, da je u Srebrenici počinjen genocid, ali da za njega nije odgovorna Srbija, jer da se nije dogodilo pod njezinom izravnom kontrolom, ne odgovara činjenicama, jer je dokazano da je Srbija financijski i vojno potpomagala Srbe u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. "Masakar u Srebrenici je dobro planiran i trajao je danima. Nezamislivo je da u Srbiji za to nisu znali dok su im slali pomoć, za ubijanje su znali svjetski mediji". (Antonio Cassese, bivši predsjednik Haškog tribunala).

Zatvaranjem očiju pred poznatim činjenicama, predstavnici Međunarodne zajednice, otežavaju i usporavaju pravedno i normalno rješenje, uspostavu dobrih odnosa i pravednoga mira među zemljama i narodima bivše Jugoslavije. Ohrabreni odlukom Međunarodnog suda pravde i javnim izjavama predstavnika EU, poput Javiera Solane, da se ne može cijelu naciju kriviti za događaj u Srebrenici, srbijansko političko vodstvo odbija prijedlog hrvatske Vlade da se pitanje ratne odštete počinjenoj u Hrvatskoj za vrijeme srpske agresije, riješi pregovorima Hrvatske i Srbije.

Hrvatski svjetski kongres, predstavnik organizacija svih Hrvata koji žive izvan države Hrvatske, traži da Međunarodna zajednica zbog budućega mira na prostorima bivše Jugoslavije, prihvati i prizna činjenicu da su Srbija i Crna Gora izvršile agresiju na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu i da su odgovorne za genocid nad hrvatskim i muslimanskim stanovništvom u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. ■

TKO NANOSI ŠTETU HRVATSKOJ I MARKU PERKOVIĆU THOMPSONU?

Zahvalni smo Movisu što je najavio koncert Marka Perkovića Thompsona, Jona 12. svibnja 2007. Mi, švicarski organizatori sa svoje strane smo najavili da svaki novčić dobiti od ovog koncerta ide za razminiranje Hrvatske i obitelji u nevolji. Pod tim uvjetom jedino smo i prihvatili organizaciju koncerta. Kako koncert nije tada održan nego 2. lipnja u Luzernu i kako je sav novac otišao u privatne džepove, zbog sada bezbrojnih pitanja i priča u javnosti, dužni smo objasniti kako se to na ružan način dogodilo.

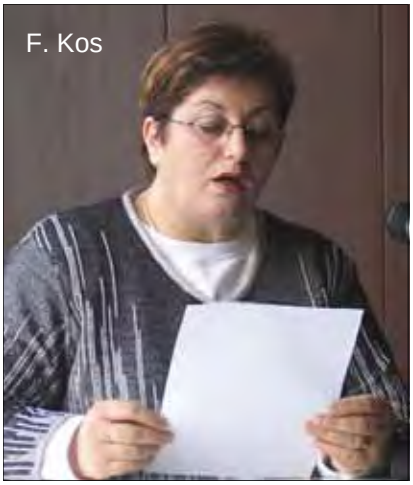

F. Kos

Hrvatski svjetski kongres Švicarske i Liechtensteina (HSK CH/FL) osnovao je deseteročlani Organizacijski odbor, prihvatio se organizacije, rezervirao glasovitu dvoranu u Joni, ishodio sve dozvole i jasno s menadžerom Matkom Pavićem iz Njemačke ugovorio sve bitne detalje, s naglaskom da sa svoje strane svu dobit od koncerta (ulaznice, te prodaja jela i pića) dajemo za razminiranje Hrvatske i obitelji u nevolji. To smo napismeno priopćili i odgovornim švicarskim vlastima. ►

Gosp. Pavić nam uredno šalje s pošte u Njemačkoj 22. ožujka 2007. potpisan ugovor, a samo tri (3) dana kasnije (25. ožujka 2007.) otkazuje e-poštom koncert. U tih par redaka otkaza, on navodi i za djecu neuvjerljiv razlog otkazivanja: otkazuje ga, jer mu još nije dostavljen popis prodajnih mjesta za ulaznice (!). A do koncerta je bilo još 48 dana!

Naravno, s organizacijom koncerta u Luzernu, HSK CH/FL nije imao ništa, a ni Hrvatska nije dobila ništa za razminiranje ni za svoju sirotinju, bez obzira što je cijena za ulanicu s naših predloženih 30.- u Luzernu dignuta na 40.– CHF. Financijska dobit od "Thompsona u Švicarskoj" kako je najavio Movis, umjesto u najavljene dobrotvorne svrhe, završila je najviše u džepovima menadžera Pavića, ali i novih organizatora koncerta, koje je Pavić, sve na to sliči, imao kao bolju varijantu za vlastitu korist.

Ovim nije samo nanesena šteta HSK CH/FL, nama u Organizacijskom odboru, ugledu Hrvata u Švicarskoj pred švicarskim vlastima, već i važnim hrvatskim potrebama, pa i samome Thompsonu.

Kako je HSK CH/FL preko Movisa učinio neusporedivo najveću reklamu "Thompsonu u Švicarskoj", spadalo bi na minimum poštenja da gospodin Matko Pavić i njegovi švicarski organizatori koncerta u Luzernu, nakon svojih pokrivenih troškova i radnih sati, dobit pošalju tamo gdje je i bila namijenjena i gdje narod misli da je i otišla.

Samo iz velikog poštovanja koji iskazujemo bojniku i umjetniku Marku Perkoviću Thompsonu nismo o ovoj podvali drugdje pisali niti koristili pravni put u Švicarskoj, jer on sigurno nije svjestan kako mu se ponaša menadžer Pavić.

U ime Hrvatskog svjetskog kongresa
Švicarske i Liechtensteina
Franjica Kos, glavna tajnica

SVE SE MOŽE KAD SE HOĆE

DVA DANA ZA DJECU I SA DJECOM

Piše Dunja Gaupp

Roditelji djece koja pohađaju Hrvatsku dopunsku školu u Wallisu ovoga su vikenda pokazali kako se sve može, samo ako se hoće.

Gospođa Marija Čulap Imhof pozvala je roditelje i djecu na izlet u Tesin i preuzela na sebe organizaciju dvodnevnog druženja. Na njenu radost, i veliko iznenađenje, odazvalo se više od 60-ero djece i 30-tak roditelja, te dvije učiteljice i ravnateljica HDŠ.

Nakon nekoliko sati vožnje vlakom, putnike je dočekao sunčani Lugano, pa je razgledavanje "minijaturne Švicarske" (Swissminiatur), poslije okrepljujućeg ručka u restoranu, svima pričinjavalo veliko veselje. Noćenje je bilo organizirano u potpuno obnovljenom Hostelu Palagiovani, a večeru su priredili roditelji iz Tesina u posebno za tu priliku iznajmljenoj prostoriji.

Swissminiatur

Ispred crkve Madonna del Sasso

Domaćini, roditelji i učiteljica, svojim su gostima priredili srdačni doček uz bogati apero, ukusnu večeru i veliki izbor domaćih kolača.

Učiteljice su priredile i mali zabavni program, tako se u kvizu znanja nasuprot skupini roditelja i djece iz Wallisa, našla skupina roditelja i djece iz Tesina. Pobijedili su domoćini, što nimalo nije zasmetalo goste da zapjevaju, pa je večer završila dječjom pjesmom, kao da dan nije bio dugačak i naporan.

U nedjelju je slijedila posjeta zavjetnoj crkvi Madonna del Sasso, smještenoj na stjenovitoj uzvisini iznad Locarna. Sa terase se pruža predivan pogled na grad, jezero Lago Maggiore i okolna brda.

Dušobrižnik za njemački, otac Leopold osobno, ukratko je ispričao povijest crkve i dao blagoslov hrvatskim hodočasnicima.

Predanje govori da je fra Bartolomeo d'Ivrea, franjevac iz samostana u Locarnu, nakon Marijinog prikazanja godine 1480. na stijeni (Sasso) želio to mjesto obilježiti i zato je sagradio dvije male kapele. One su ubrzo bile nadograđene, a uz njih je napravljen i samostan. Crkva je 1902. godine potpuno obnovljena, štukature i freske potječu iz 17. stoljeća, a čudotvorna slika Madone na glavnom oltaru iz godine 1480.

Nakon ručka, slijedio je rastanak od novih prijatelja u Tesinu, te putovanje kući. U jednome su svi bili složni, umor i manja nazadovoljstva brzo će se zaboraviti, a u sjećanju će ostati dva lijepa dana zajedničkog druženja. ■

AKREDITIRAN NOVI **VELEPOSLANIK RH** U ŠVICARSKOJ

Piše D. Gaupp

Novoimenovani veleposlanik RH u Švicarskoj i Kneževini Liechtenstein, gospodin Jakša Muljačić, zvanično se predstavio 25. listopada 2007. godine u rezidenciji Veleposlanstva u Murri-u kraj Berna. Prisutnim predstavnicima hrvatskih udruga rekao je nekoliko riječi o sebi, a onda predstavio svoju suprugu Mirjanu i kćerku Tesu. "Zahvaljujući hrvatskim iseljenicima koji neumorno rade na poboljšanju ugleda Hrvatske u svijetu, danas je lijepo biti hrvatski veleposlanik", rekao je g. Muljačić.

Gost HR veleposlanstva bila je gđa. Mirjana Bohanec Vidović, koja je prije nešto više od godine dana imenovna za pomoćnicu ministrice u Upravi za hrvatske manjine, iseljeništvo i useljeništvo. Problemi hrvatskih povratnika dobro su joj poznati. Ministarstvo ih pokušava smanjiti na minimum, stoga je izdalo brošuru sa savjetima, koju je gđa. Bohanec Vidović ukratko predstavila.

Vjerujem da mnogima nije poznato da je gđa. Bohanec Vidović, prije nego je ušla u diplomaciju, bila poznata operna pjevačica i glumica. Kao studentica Muzičke akademije u Zagrebu, debitirala je 1966. godine, a onda nastavila školovanje u Salzburgu i Beču gdje je imala angažman u bečkoj Komornoj operi. Po povratku u Zagreb, u Operi HNK ostvaruje niz opernih uloga u domaćim i svjetskim opernim djelima. Nositeljica je mnogih nagrada i priznanja.

Veleposlaniku Jakši Muljačić želimo uspješnu djelatnost u Švicarskoj, a gospođi Bohanec Vidović na njenom polju djelovanja - za olakšani povratak Hrvata u Hrvatsku. ■

Mirjana i Jakša Muljačić

Mirjana Bohinec Vidović

GOSTOVANJE ORGULJAŠA PROF. IVANA MATARIĆA U ČILEU

Piše Alma de Alba, Antafagosta

U organizaciji hrvatskog Veleposlanstva u Santiagu, te na poziv hrvatskog kluba Sokol iz Antofagaste i Čileanskog orguljaškog društva iz Santiaga, u Čileu je od 12. do 19. srpnja 2007. g. boravio prof. Ivan Matarić, pijanist orguljaš i skladatelj iz Zagreba koji posljednjih 12 godina stalno radi u Austriji.

Hrvatski klub Sokol ugostio je maestra Matarića od 12. do 15. srpnja, kojom prigodom je održano više odlično posjećenih koncerata, kako u krugu hrvatske zajednice Antofagaste, tako i u javnim prostorima Colegio Croata, te u auli sveučilišta Universidad de Antofagasta. Ivan Matarić oduševljeno je primljen od publike i kritike, a njegove nastupe popratili su brojni napisi u dnevnim novinama i na radio postajama Antofagaste.

U petak 13. srpnja hrvatski klub Sokol oprostio se svečanom večerom od savjetnice veleposlanstva gđe. Tuge Tarle kojoj je završio mandat u Čileu. Uspjehu domjenka doprinio je veliki majstor improvizacije Ivan Matarić.

U subotu 14. srpnja, u auli sveučilišta Universidad de Antofagasta, u dvorani ispunjenoj do posljednjeg mjesta, maestro Matarić se cjelovečernjim koncertom oprostio od razdragane i zadovoljne antofagastinske publike.

Nakon Antofagaste, Matarić je u nedjelju 15. srpnja nastupio za Hrvate Santiaga na Estadio Croata bogatim repertoarom evergrina, klasičnih skladbi i hrvatski popularnih popijevki. Domaćini su s malim zakašnjenjem, no u okviru obilježavanja Dana državnosti Republike Hrvatske, organizirali svečani ručak. Na ručku su se okupili ugledni poslovni ljudi i drugi istaknuti Hrvati u Santiagu.

Posljednjeg dana gostovanja u Čileu prof. Ivan Matarić održao je cjelovečernji koncert na orguljama u crkvi San Ignacio Loyola u središtu Santiaga. Matarić je nastupio u organizaciji VRH-a Santiago i uprave iste crkve. Ovaj vrsni glazbenik predstavio se čileanskoj publici djelima J. S. Bacha, C. Francka, Lučića, Klobučara kao i vlastitom suitom - Vjera, ljubav i ufanje.

Među stotinjak čileanskih ljubitelja orguljaške glazbe bilo je više članova profesionalnog udruženja čileanskih orguljaša i crkvenih zborova te nekoliko istaknutih članova hrvatske zajednice u Santiagu. Ivan Matarić, po ocjenama mnogih autoriteta jedan od najboljih hrvatskih orguljaša srednje generacije, oduševio je nazočne kako svojom glazbom tako i spontanim i neposrednim nastupom, srdačnošću i jednostavnošću. Uz čestitke Veleposlanstvu koje im je omogućilo priliku da dožive lijepo i bogato iskustvo Matarićeva muziciranja nazočni su izrazili želju da se ovakvim aktivnostima nastavi i u budućnosti. ■

Pedro Antonio Marinov Martinić, (počasni konzul RH u Antafagosti)

Ivan Matarić,

Tuga Tarle,

gđa. Marinov Martinić

John Obilinović Arrate (predsjednik kluba Sokol)

gđa. Obilinović Arrate

STATISTIKA HRVATA U ŠVICARSKOJ

S POSEBNIM OSVRTOM NA WALLIS

Piše Marija Ćulap Imhof, Brig/Wallis

Za ovu statistiku koristila sam podatke iz dokumentacije od: "Bundesamt für Migration BFM; Ausländerstatistik per Ende August 2007." Za Wallis sam prikupila podatke preko telefonskog imenika i naravno provjerila i nadopunila preko kontrole naših ljudi, koji žive po različitim mjestima u Wallisu. Ovo prikupljanje podataka o Hrvatima u Wallisu koštalo me nekoliko mjeseci rada. Ali na kraju mi je donijelo jedno veliko zadovoljstvo pošto me oduvijek interesiralo, koliko osoba hrvatskog nacionaliteta živi na ovim prostorima.

Statistika Hrvata u Švicarskoj - 2007

Po njihovoj statistici iz 2007. godine u Švicarskoj živi 38'280 osoba hrvatske nacionalnosti. Od ukupnog broja stranaca 1'541'931 osoba, na Hrvate otpada 2,5 %, čime zauzimaju deseto mjesto na listi.

Statističke podatke, o ukupnom broju stranaca u Švicarskoj sam sa razlogom stavila, da bih predočila omjer broja stranaca sa omjerom broja hrvatskog stanovništva i sa svim demografskim kretanjima.

Prema ovoj statistici se vidi stalna promjena broja hrvatskog stanovništva u Švicarskoj. Poznavajući našu situaciju

STRANCI OPĆENITO

Broj stranaca po kantonima	
Zürich	228'111
Vaadt	187'196
Genf	139'544
Aargau	116'772
Bern	116'701
St.Gallen	96'431
Tessin	81'640
Luzern	56'396
Wallis	55'883
Ostali	Sve manje
Jura	8'105

	Nacionalnost	Broj osoba	u %
1	Talijani	288'915	18.7
2	Srbi	188'455	12.2
3	Nijemci	188'134	12.2
4	Portugalci	178'194	11.6
5	Francuzi	73'723	4.8
6	Turci	72'934	4.7
7	Španjolci	65'082	4.2
8	Makedonci	60'114	3.9
9	Bosanci	39'896	2.6
10	Hrvati	38'280	2.5
11	ostali	348'201	22.6
	Ukupno	1'541'931	100

Brojčano kretanje stranaca u CH	9/2005 - 8/2006	9/2006 - 8/2007
ulaz novih stranaca	101'398	120'674
rođeni stranci	17'923	17'081
stranci koji su napustili CH	51'911	57'707
umrli stranci	4'884	4'834
stranci koji su dobili državljanstvo	43'622	48'822

Bitna kretanja Hrvata u Švicarskoj od 2002. do 2005.				
	2002	2003	2004	2005
Novopridošli Hrvati	822	704	622	551
Hrvati koji su napustili CH	481	475	530	573

Hrvati po kantonima 2001.	
Zürich	???
Aargau	5 167
St. Gallen	4 338
Tessin	3 328
Solothurn	1 915
Basel-Stadt	1 506
Schaffhausen	1 412
Wallis	1 403
Graubünden	1 274
Thurgau	1 240
Zug	1 166
Basel-Land	1 070
Waadt	953
Appenzell AR	372
Genf	354
Freiburg	199
Neuenburg	150
Jura	115
Appenzell I.	88

Hrvati koji su napustili CH	
1994	768
1995	1084
1996	1811
1997	1565
1998	1491
1999	834
2000	581
2001	453

Novoregistrirani Hrvati	
1994	2'792
1995	1'942
1996	1'123
1997	721
1998	451
1999	609
2000	670
2001	890

Hrvati koji su uzeli CH državljanstvo	
god.	broj
2000	970
2001	1'045
2002	1'638
2003	1'565
2004	1'616
2005	1'681

Hrvati 2005. g. po starosnoj dobi	
Starost	broj
0 -14	9'019
15 -19	2'951
20 - 39	12'977
40 - 64	14'998
65 - 79	824
80 i više	79
Ukupno	40'848

Ukupno Hrvata 1996.–2007.	
1996	45 013
1997	44 004
1998	43 555
1999	43 935
2000	43 998
2001	44 182
2004	42 050
2005	40 848
2007	38 280

Hrvatskoj, svima nam je poznato, da je najviše hrvatskog stanovništva došlo u Švicarsku za vrijeme ratnih godina u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (1992.-1995.) Velik broj hrvatskog stanovništva je imao status izbjeglica, pa su po švicarskom zakonu morali napustiti CH 1997. i 1998. godine, što se dobro vidi i iz statistike, opadanje broja hrvatskog stanovništva od 1996.–1998. godine.

Jasno se vidi od 1998. do 2001. g. lagani porast hrvatskog stanovništva u Švicarskoj, čemu je po ovoj statistici razlog natalitet i dolazak novih hrvatskih osoba u Švicarsku.

Od 2001. pa do 2007. se vidi znatno opadanje broja hrvatskog stanovništva u Švicarskoj, do čega je dovelo vraćanje mnogih hrvatskih osoba u Hrvatsku, a drugi razlog je što su mnoge osobe primile švicarsko državljanstvo.

Koncentracija hrvatskog stanovništva prema ovoj statistici je najveća u kantonima Zürich, Aargau, St.Gallen, Luzern, Bern, Tessin, Basel-Stadt, Solothurn i Schaffhausen. Znači najveća koncentracija hrvatskog stanovništva je u njemačkom govornom području, a znatno slabija u francuskom govornom području.

Prema starosnoj dobi hrvatskog stanovništva u Švicarskoj, najveću skupinu čine osobe od 40 - 64 godine, a zatim skupina od 20 - 39 godina, na trećem mjestu je starosna skupina od 0-14 godina. Dvije trećine hrvatskog stanovništva u Švicarskoj je u starosnoj dobi od 20 do 64 godine.

Prema statistici svih umrlih i rođenih stranaca u Švicarskoj, teško je reći koliki je od toga broj hrvatskih osoba, ali sigurno jedan znatan broj.

Prije postojanja hrvatske države teško je reći koliki je broj hrvatskog stanovništva iznosio u Švicarskoj, pošto su sve hrvatske osobe vodili pod evidencijom bivše Jugoslavije. ►

Osobe iz bivše YU od 1930. - 2001.	
1930	1'081
1941	648
1950	892
1960	1'169
1970	24'971
1980	60'916
1990	172'777
2000	364'558
2001	369'768

Npr. iz tabele se može vidjeti koliki je broj osoba iz bivše Jugoslavije registriran u CH od 1930. do 2001. Tabela pokazuje nagli porast stanovništva iz bivše Jugoslavije u Švicarskoj od 1960. do 2001. godine.

Statistika Hrvata u Wallisu - 2007

Prema statistici, u Wallisu živi 295'000 stanovnika, od toga otpada na strance 55'883, a od ukupnog broja stranaca na osobe hrvatske nacionalnosti otpada 1'403 osobe. Po statistici koju sam ja napravila, po mom prikupljanju, približno se podudara sa brojem kojeg je pokazala statistika (Bundesamt für Migration BFM), razlika u brojkama je oko 20 osoba.

Kanton Wallis je podijeljen na gornji Wallis (Oberwallis) i donji Wallis (Unterwallis). Gornji Wallis je njemačko govorno područje, a donji Wallis je francusko govorno područje. U gornjem Wallisu žive tri četvrtine hrvatskog tanovništva, a u donjem Wallisu jedna četvrtina.

Broj osoba hrvatske nacionalnosti u starosnoj dobi od 0–20 godina, koje žive u Wallisu iznosi 714, a u dobi od 20-75 godina 619. U cijelom Wallisu žive 342 hrvatske obitelji.

U Wallisu u 10 mjesta održava se nastava HDŠ, pod vodstvom jednog učitelja i jedne učiteljice, a nastavu pohađa više od 100 učenika. U odnosu na cijelu Švicarsku, u kojoj nastavu HDŠ pohađa 1'864 učenika u 84 škole (2006./ 2007.), to je mali broj. Ali u odnosu na broj hrvatskog stanovništva u Wallisu, nije zanemariva brojka učenika.

U donjem Wallisu žive 75 hrvatske obitelji. Najveća koncentracija osoba hrvatske nacionalnosti je u mjestima Sion, Monthey, Montana i Martigny.

U gornjem Wallisu žive 267 hrvatske obitelji.

Miješanih brakovi, hrvatskih osoba sa osobama druge nacionalnosti (Švicarci, Talijani, Španjolci, Francuzi i Srbi) ima 38 u cijelom Wallisu.

U kantonu Wallis je jako dobro razvijen turizam, zato hrvatsko stanovništvo velikim dijelom radi u turizmu, a ostali su zaposleni u zdravstvu, prosvjeti i građevinarstvu. Zbog oskudnog izbora dobrog radnog mjesta za mlade osobe hrvatske nacionalnosti u Wallisu, nije rijedak slučaj da napuštaju Wallis. Zato se zadnjih godina kretanje hrvatskog stanovništva usmjerilo prema jačim privrednim centrima u Švicarskoj, čime se i onako mali broj Hrvata u Wallisu još smanjuje zadnjih godina.

Broj hrvatskih obitelji po mjestima u Oberwallisu	
Zermatt	53
Visp	44
Brig-Glis	40
Naters	40
Saas-Fee	23
Täsch	22
Leukerbad	9
Lax	6
Grächen	5
Mörel	4
Susten	4
Fiesch	4
Raron, Stalden, Bürchen, Filet	2
Randa, Oberwald, Rosswald, St.Nikolaus	1

Nadam se da će i vama koji budete čitali ovaj moj tekst sa mnogim statističkim brojkama pomoći da dođete do informacija koje su vas zanimale. Ja sam se trudila koliko sam mogla uz pomoć statističke dokumentacije napraviti realniju statističku sliku o nama Hrvatima ovdje u Švicarskoj. ■

MOTIVACIJA NAŠE MLADEŽI

Marija Vučković, Zermatt/Wallis

Domaće stanovništvo, ne samo ovdje gdje mi živimo nego svuda u svijetu, obično se čudi, kako je moguće da netko tko je došao ne tako davno k njima, i to praznih ruku, u vrlo kratkom vremenu uspije. Pogotovo ono, što njima sa podrškom prijatelja, rodbine i veza nije uspjelo ni nakon velikog truda. Znajući da između njih samih postoji solidarnost i da preferiraju jedni druge u odnosu na strance u koje imaju tako malo povjerenja.

U čemu je tajna njihovog uspjeha? Da li im netko pomaže, ili je Bog, ili je sudbina na njihovoj stani? Tajna je u tome da su oslobođeni tuđih uticaja, što su objektivniji, što ne znaju mnogo o onim malim pričicama koje kruže okolo, a imaju nevidljivu moć, jer ljudi u njih vjeruju. Kako se kaže, krenu grlom u jagode i ne znaju što ih čeka. Jer da znaju, možda ne bi ni imali hrabrosti krenuti u takvo što, a kad vać jednom sve krene, onda se sve u svoje vrijeme ipak riješi. Dakle, hrabrost je ipak vrlo važna, a i malo poduzetničkog talenta i znanja dovede obično do uspjeha.

Htjela bih se osvrnuti na našu djecu koja ovdje žive i koja nemaju podršku domicilnog stanovništva. Jer svako voli da njegovi napreduju, a ne neki sa strane i da budu napredniji i bolji od njih samih. To što se opiru napretku stranaca znači da nas se boje, a tu je naša šansa da iz toga izvučemo motivaciju.

Kako je poznato, današnju mladež je vrlo teško motivirati, jer već kao djeca imaju sve pa zašto bi se trudili da nešto više postignu. E pa, naša hrvatska djeca srećom nemaju sve, nemaju podršku domaćih, oni su stranci, iako su vrlo dobro integrirani oni su uvijek "Ausländeri" i konkurencija. Treba to iskoristiti pozitivno. Pokušajte djeci to "servirati" kao motivaciju, a ne kao mržnju, kako to neki rade, što je krajnje destruktivno i za njih i za domaće, jer mržnja rađa probleme, a motivacija rađa uspjeh.

Možda će neki sada shvatiti zašto je Isus rekao: "molite se za svoje neprijatelje". Jer i neprijatelji nam pomažu da pokušamo biti bolji od njih, stoga što vidimo kako to boli kad te neko mrzi, stoga što želimo dokazati da vrijedimo više nego što bi nam drugi htjeli pripisati. Ne želim reći da uspjehom smatram samo one koji završe visoke škole. Uspješan je svako tko je sretan, tko radi posao koji voli, pa makar to bio i najobičniji fizički posao. Sretan je onaj tko je okružen ljudima koje voli i koji njega vole. I još jedan citat za kraj: "Ne usrećuje čovjeka vrsta posla, nego radost rada i uspjeha u radu." (Carl Hilty) ■

9. lipnja 2007. u Vispu je održan susret različitih kultura pod motom "Zaustavimo izdvajanje" (stranaca). Hrvati nisu žalili truda, nego se pokazali u najboljem svjetlu. Švicarci su zaključili: "To je nešto lijepo, zar ne?"

WALLIS

«Isch doch eppis Schöns, nit?»

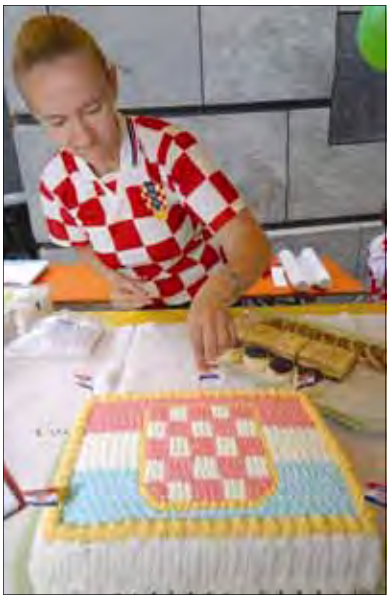

GODIŠNJI SUSRET ŠURKOVČANA

Piše Ana Župa

U subotu, 22. rujna 2007. na incijativu Ane Župa, koju je podržalo nekoliko osoba iz njihovoga kraja, organiziran je skup Surkovačko-Volarske župe (Banjalučka biskupija). Iz tog, svijetu zaboravljenog, kraja okupilo se oko 60-tak osoba pod motom: "Mi smo najslabiji kad se ne sastajemo, a najjači kad se sastajemo". Cilj ovog skupa je međusobno druženje kao i upoznavanje mladih iz toga kraja.

Najprije su se okupili u *Hrvatskoj kući* u Oltenu, te se počastili aperitivom i srdačno se pozdravili. Gospodin Štefko Pavlović je prikazao nekoliko snimaka iz župe Šurkovac prije i poslije rata, što je sve nazočne jako dirnulo. Nakon toga su krenuli u Zoffingen u *Hrvatski klub*, te proveli cijelu večer i dobar dio noći u vrlo lijepom raspoloženju, uz domaće jelo i piče, kao i uz lijepu glazbu. Večer je proletjela za tren.

Negdje pred ponoć, na putu iz Einsiedelna, navratio je veliki prijatelj Šurkovčana, a trenutno misionar u Walisu, fra Vlado Ereš. Dočekan toplim i dugim pljeskom, počašćen kao najdraži gost i sam je pozdravio nazočne: "Dragi i poštovani Šurkovčani, odavno vas poznajem i odavno sam vas zavolio a na početku rata sam se među prvima pridružio u pomoći Šurkovcu zajedno sa vašim sužupljanima koji žive ovdje u Švicarskoj, kao i u Njemačkoj. U vama sam prepoznao jako vrijedne ljude, dobre vjernike i velike prijatelje, koji vole svoga svećenika. Večeras nisam mogao proći ovuda blizu vas, a da vas nakratko ne posjetim i pozdravim. Godinama dijelim vašu sudbinu, osjećam vašu pažnju i vidim vašu ljubav. Neka vas još dugo dragi Bog poživi složne i neka vas vrati na vaša rodna ognjišta. On to hoće i može. Živjeli".

Na godinu, nadamo se, da će i druga polovica Šurkovčana i Volarčana biti nazočna na skupu i time obogatiti zajedništvo života u tuđini. Nije ovdje bila samo jedna generacija nego se primjećuje i druga, pa čak i treća. Znači, bit će života u budućnosti i za vjernike ove ponosne bosanske župe, ma gdje bili i živjeli. ■

MOJA BAKA

Piše Sarah Imhof, učenica VIII r.o.š. Brig/VS

Moja baka živi u Balegovcu kraj Odžaka u Bosni i Hercegovini. Ona ima seosko imanje. Po ljeti moja baka ima pune ruke posla, jer joj 12 unučadi dođe na ljetno ferije. Svako jutro moja baka je u 6.00 sati na nogama, odmorna i raspoložena. Prvo nahrani kokoši, svinje, zečeve i pse, zatim je na vrtu da zalije i pobere friško povrće za sve nas. Poslije je u kuhinji da spremi doručak za pospanu unučad.

Ja kad ustanem, vozim se biciklom da kupim kifle i kruh. Jednom me uplašila ispružena zmija preko puta, kad sam išla po kifle i kruh. I od tada nisam oduševljena kad se vozim biciklom istim putem. Ali to činim zbog moje bake, jer ne želim joj ni u čemu iskvariti, jer ona meni tamo ispunjava skoro svaku želju.

U 11.00 sati ustaju moje starije rodice i rođaci, koji su prethodnu noć proveli do kasno u noć u discu. Naravno baka i njima servira doručak po želji: jedni hoće kruh sa eurokremom, drugi slane kifle sa paštetom, jedni pečena jaja. Naravno tu su i različiti napitci: gusti sokovi od voća, hladno i toplo mlijeko i drugo po želji. Poslije se raziđemo kud koji po raspoloženju, manji se igraju nekom igrom, a mi stariji slušamo muziku ili čitamo knjige. Naravno čitamo na njemačkom jeziku, jer svi živimo u njemačkom govornom području, sa čitanjem na hrvatskom jeziku imamo svi poteškoća. Ali svi razgovaramo na hrvatskom jeziku. Neki se kupaju u plastičnom velikom bazenu ispred bakine kuće i naravno svojom drekom uvijek nerviraju nas starije.

Naravno moja baka ima i satelitsku antenu tako da nam nije uskraćeno ni gledanje filmova na njemačkom jeziku.

U to vrijeme moja baka sa mojom mamom ili tetkom priprema sve za kuhanje ručka. Za vrijeme ručka svi smo ponovno skupa, bogat je stol sa različitim jelima, za svakoga ponešto od omiljenog jela. Naravno sve je ukusno i friško iz bakinog vrta. Desert obožavam. Za mene je često svježa lubenica iz bakinog vrta donešena, koju pojedem slasno.

Poslije ručka, ponovno se svako razide svojim putem, jedni peru suđe, jedni čiste kuću, jedni se izležavaju, jer je jako vruće popodne. Moja baka popodne sjedi u hladu i priča sa nama ako smo tu ili sa gostima koji su često kod bake. Kasnije baka se moli bogu sjedeći i dalje u hladu.

Pred večer ide baka u crkvu jer tamo po ljeti održavaju svaku večer večernje mise. Moja baka, ne samo što nam ispunjava želje, ona sa nama puno priča, puna je humora i ne viče na nas nikad, uvijek je dobre volje. Šteta što je moja baka tako daleko i što se samo jednom u godini vidimo. Ali tada kad sam sa mojom bakom, osjećam se sretnom i zadovoljnom. ■

HVALA MAJKO!

Jutarnje ustajanje, za mnoge teško,
a meni to nije nikakva muka.
Mene milujuć' budi draga majčina ruka.

Nježno me češlja.
Tiho, gotovo bojažljivo pita:
“Jesi li sve dobro naučila?”
A iz očiju blagih njezinih
tisuću briga može da se čita.

Vodi me do stola gdje me doručak čeka.
Već mi je sasvim svejedno
što osta' postelja topla i meka.

Polazim u školu.
Znam bit` će učenja i i druženja.
Možda padne i poneka šala.
Sve se odvija po nekom redu i skladu.
Gotovo ko' u bajci.

Zato kažem jedno:
“Veliko hvala mojoj
dobroj majci!”

Marijana Božić, učenica V r.o.š. Brig/VS

IMPRESSUM

NAKLADNIK / HERAUSGEBER:
HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA U ŠVICARSKOJ
KROATISCHER KULTURVEREIN IN DER SCHWEIZ

Društvene obavijesti -
GLASILO HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE U CH
GRAFIČKO OBLIKOVANJE: DUNJA GAUPP

ZA POTPISANE ČLANKE ODGOVARA AUTOR, ZA NEPOTPISANE UREDNIŠTVO

Uredništvo / Redaktion:
Osvin Gaupp, glavni urednik / Chefredaktor
Tomislav Kukalj, urednik web stranice

Priloge i oglase slati na:
Kroatischer Kulturverein, Postfach, 8050 Zürich
FAX: 0041 56 2218208, e-mail: hkzkkv@hkz-kkv.ch
www.hkz-kkv.ch

Vodstvo udruge / Führungsorgane

Upravni odbor / Vorstand:
Ivan Matarić, predsjednik
Dunja Gaupp, dopredsjednica
Tomislav Kukalj, dopredsjednik
Marija Čulap Imhof, tajnica
Anto Lukač, blagajna

Nadzorni odbor / Kontrollstelle:
Franjica Kos, Ana Župa

Kolektivni član / Kollektivmittglied:
Hrvatsko glazbeno društvo
"Tamburica", Vorarlberg

Počasni članovi / Ehrenmitglieder:
ing. Stipe Roščić,
dr. Vlado Šimunović,
prof. dr. Marko Turina,
† prof. dr. Žarko Dolinar ,
† fra Lucijan Kordić,
† dr. Jure Petričević,
† prof. dr. Vladimir Prelog,
† dr. Tihomil Rađa

Narudžbenica kojom neopozivo naručujem:
(poštarina nije uračunata u cijenu)

Naslov	CHF	Kom.
Tuđmanizam i mesićizam, Zdravko Tomac	40.-	
Moj obračun s KGB-om, Zdravko Tomac	35.-	
Vrijeme krivokletnika, Miroslav Tuđman	35.-	
Presvijetli i Rabin, Miroslav Međimorec	30.-	
Haaška formula, Višnja Starešina	25.-	
Predsjednik protiv predsjednika, Zdravko Tomac	25.-	
Ponoćne misli, Zdravko Tomac	25.-	
S one strane granice, Š. Š. Ćorić	25.-	
Ambra, Ivan Aralica	50.-	
Piše Sunja Vukovaru, Miroslav Međimorec	35.-	
Frankfurtska veza, M. Međimorec	35.-	
Anglo američki establishment, Carroll Quigley (prijevod Emil Čić)	45.-	
Povijest hrvatskih neprijatelja, Emil Čić	35.-	
Trećejanuarska Hrvatska, Joško Čelan	25.-	
Oteto zaboravu, Joško Čelan	30.-	
Oklevetani narod, Hrvati u BiH 1990.-2000. Joško Čelan	25.-	
Tajni rat UDBE protiv hrvatskog iseljeništva, Bože Vukušić	50.-	
Mein Vukovar lebt, Peter Weibel	33.-	
CD "Zabranjena priča", Dario Plevnik	15.-	
DVD "Oprez, Mine!" - Zbor Angelus humanitarni koncert "Pazi, ne gazi"	20.-	

Ime i prezime, adresa i telefon naručitelja:

_____

_____

Potpis: _____

Narudžbenicu poslati na adresu:
Hrvatska kulturna zajednica
Kroatischer Kulturverein
Postfach, 8050 Zürich

Knjige se mogu naručiti i na:
Fax: 056 2218208 ili E-Mail udruge

Važne adrese
Wichtige Adressen

Veleposlanstvo RH
Thunstr. 45, 3005 Bern
Tel. 031 3520275, Fax: 0313520373
Konzularni odjel:
Tel. 031 3525080, Fax: 0313528059

Konzulat RH
Bellerivestr. 5, 8008 Zürich
Tel. 044 4228318, Fax: 044 4228354

Konzulat RH
Via Folleti 20, 6900 Lugano
Tel. 091 9666310,
Fax: 091 9672110

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES CH/FL
Kroatischer Weltkongres CH/FL
Franjica Kos, Tajnica
Postfach 3664, CH-8021 Zürich
Tel./FAX 055 2407258
e-mail: f.kos@bluewin.ch

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES
Kroatischer Weltkongres
Glasnogovornik: prof. dr. Šimun Šito Ćorić
Untere Winkel 7, CH-4500 Solothurn
Tel. +41 32 62192022, Fax: +41 31 6219208
e-mail: scoric@swissonline.ch

HRVATSKA DOPUNSKA ŠKOLA
Zürcherstrasse 48, 8953 Dietikon
telefon 044 212 65 44; fax 044 212 65 46
e-mail: hds-ch@bluewin.ch

NAJAVA

Hrvatski bal

26. siječnja 2008.
Hotel Kronenhof, Wehntalerstr. 551,
8046 Zürich

Ulaznice za članove 90.– CHF
Za ostale 110.– CHF

Rezervacije na telefon:
056 2224047 - Dunja Gaupp
055 2407258 - Franjica Kos
Ili na e-mail: hkzkkv@hkz-kkv

GALERIJA

Nada Hegedušić-Janković

Wurde am 5. September 1943 in Hlebine geboren. Sie war die Schülerin von Ivan Generalić. Seit 1969 begann sie intensiver zu malen. Sie befasste sich auch mit Zeichnen und Graphik. In ihrer Arbeit manifestiert sie sich thematisch in verschiedenen zyklischen Phasen wie z.B. der Traum, der Ursprung, die Heimat, die Blumenfreunde, die Berührung. Bis jetzt hat sie 30 Einzelausstellungen gehabt und hat an 350 Gruppenausstellungen teilgenommen.
Sie ist Mitglied der „Hlebiner Malschule“, seit 1974 der „Gesellschaft der naiven bildenden Künstler Kroatiens“, seit 1975 der „Internationalen Gruppe Henri Rousseau“ in Genf. Als freischaffende Künstlerin lebt und arbeitet sie in Zagreb und Hlebine.

P.P./JOURNAL
CH-8050 ZÜRICH

AZB
CH-8050 ZÜRICH

ABSENDER: KROATISCHER KULTURVEREIN, POSTFACH, 8050 ZÜRICH